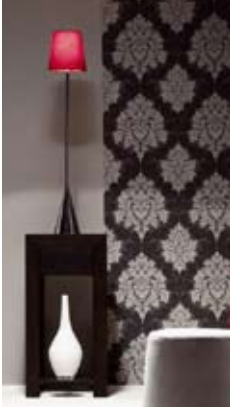


Çevrenize bir bakın!

Yatak odanız konforsuz, mutfağınız lezzetsiz, banyonuz keyifsiz mi? **Çevre Yapı**, yaşamınızı yenilemek için yerli yabancı en özel markaları bir araya getirdi. Kapıdan parkeye, mutfaktan duvar kağıdına, banyodan ankastre ürünlere, dolaptan ev tekstiline en özgün tasarımlar Çevre Yapı güvencesiyle... Artık yaşadığınız mekanlar çok daha keyifli, çok daha işlevsel!

"Çevre"ye bir bakın, düşlerinizdeki mekanları hayatınıza taşıyın.



ARREX
LE CUCINE

COMPAB
BATHROOM

LG HI-MACS®
Acrylic Solid Surface

SAMSUNG

aparici

W.S.E.
Armadi
Art

elica

GAGGENAU

SERANDER

S E M

İdeal
STANDARD

BLANCO
GERMANY

Dunlopillo

DURAVIT
LEBEN IM BAD

FRANKE

HÜPPE

dreamswallpapers&fabrics

CORMO

RAYDOLAP

KALE
CELIK
KAPI

ARBOR

ODA
KAPI

SIEMENS

Balgat Çetin Emeç Bul. 62. Sok. No: 1/A Tel: 285 17 76

Çetin Emeç Bulvarı 50/C Tel: 284 99 42

Çankaya Turan Güneş Bulvarı No: 54/B Tel: 442 43 43

ceVre

PROJE • TASARIM • UYGULAMA

www.cevre.com.tr



“el emeği ve sanatsal estetiğin
paslanmaza yansması...”



altaymetal®
PASLANMAZ

İvedik Organize Sanayi Bölgesi Arı Sanayi Sitesi 708. Sokak No:20 Ostim Ankara TÜRKİYE
t: +90 312 395 52 02 f: +90 312 395 52 03
www.altaymetal.com.tr info@altaymetal.com.tr

ajanslevni.com



ARALIK 2009 04

- 04 **masa üstü**
- 12 **iyi şeyler**
- 25 **teelif hakları**
Ankara Eximbank ve Komşusu
- 30 **birikenler**
- 34 **YEŞİL MİMARİ**
Güneşten Elektrik Üreten Fotovoltaik Mucizesi
- 36 **PROFİL**
Hayatı Sanatla Yaşamayı Seven Bir Mimar
Erkut Şahinbaş
- 42 **YENİ**
Ankara Yeni Bir Kültür Merkezine Kavuşmak Üzere:
Vagon Bakım Atölyelerinden Çağdaş Sanat Galerisi
Kamu Kurumları İmaj Yeniliyor:
Antalya Su ve Atıksu İdaresi
- 56 **YARIŞMA**
Kadı Konağından Kent Merkezi Planlamasına:
Evrimin Son Halkaları
Bitlis ve Denizli Hükümet Konağı Yarışmaları
Kadirli Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi Yarışması
- 68 **ORADAYDIK**
Gün Işığı Üzerinden Modern Mimarlık Okumaları
Vedat Tokyay
- 78 **özetler**
(İngilizce, Rusça ve Arapça) . Summary . Содержание .

İSTANBUL SMD

Miralay Şefik Bey Sokak 13/2 Gümüşsuyu
34015 İstanbul
+90 212 2924380 (tel)
+90 212 2924382 (faks)
www.ismd.org.tr

TÜRK SMD

Çobanyıldızı Sokak 5-A/3 Çankaya
06680 Ankara
+90 312 4686638 (tel)
+90 312 4277520 (faks)
www.tsmd.org.tr

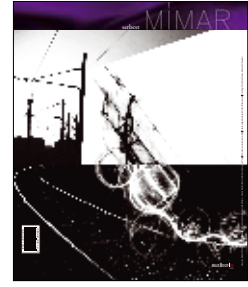
İZMİR SMD

Cumhuriyet Bulvarı 2. Kordon 209/4 Alsancak
35220 İzmir
+90 232 4631630 (tel)
+90 232 4631057 (faks)
www.izmir-smd.org.tr

Yazılarda ifade edilen görüşler yazarlarına aittir.

Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Reklamlar, reklamı veren firmanın sorumluluğundadır ve serbestMİMAR reklamlarda verilen bilgilerden sorumlu tutulamaz.

**serbestMİMAR**

İki Ayda Bir Yayımlanır

Sahibi

Şükrü Ünal
TSMD Başkanı

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Mehmet Soylu

Yayın Koordinatörü

Aslı Özbay

Yayın Kurulu

Abdi Güzer . Adnan Aksu . Aslı Özbay
Ayhan Usta . Cüneyt Kurtay . Evren Başbuğ
Fatih Özyay . Gül Güven . Güneri Irmak
Hasan Özbay . Hayri Anamurluoğlu . Hilmi Güner
Hüseyin Kahvecioğlu . İlhan Kesmez . Kaan Özer
Kadri Atabaş . Kerem Erginoğlu
Mehmet Kütükçüoğlu . Mehmet Soylu
Mürşit Günday . Orçun Ersan . Tülin Hadi
Vedat Tokyay

Yürütme Kurulu

Aslı Özbay . Gül Güven . Hasan Özbay
Hayri Anamurluoğlu . Kadri Atabaş
Mehmet Soylu . Orçun Ersan

Yayın Sekreterliği

Serap Dalmış

Kapak

Evren Başbuğ

Grafik Uygulama

Burhan Dramagil (Remark)

Katkıda Bulunanlar

Murat Sönmez (Amsterdam) . Ceyhan Baskın (Londra)

İletişim

Çobanyıldızı Sokak 5-A/3 Çankaya 06680 Ankara
+90 312 4686638 (tel)
+90 312 4277520 (faks)
www.serbestmimar.com
info@serbestmimar.com

Abone, Reklam ve Dağıtım

ANBA Anadolu Basın Ajansı
Bülten Sokak 21/3 Kavaklıdere 06550 Ankara
+90 312 4675381 (tel)
+90 312 4675383 (faks)
ankara@anba.com.tr

Reklam Koordinatörü

Bülent Çeşmecioğlu
b.cesmecioğlu@anba.com.tr

Teknik Hazırlık ve Baskı

Remark İletişim ve Tanıtım Hizmetleri
Kuleli Sokak 57/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara
+90 312 4362728 (tel)
+90 312 4362700 (faks)
remark@remarkreklam.com

SMD Üyelerine Ücretsiz Gönderilir

Fiyatı 6 TL . Abonelik 30 TL

2009 Yılı gerçekten zordu: Ekonomik kriz, pekçok sektörle birlikte mimarlığı da “teğet geçmedi”. Birçok büro küçülmek zorunda kaldı, çok sayıda mimar işini kaybetti... İşler azaldı hatta durdu, olanların ödenekleri kesildi; ödemeler ya yapılmadı, ya da çok geciktirildi. Bazı firmalar bu koşullarda yeni bir iş yapmaktansa kapanmayı tercih etti.

Yayın hayatına 2009’un başında başlayan dergimiz de maalesef bu durumdan payını aldı. Yine de yılın bu son sayısını sızlanarak bitirmek istemedik. Çünkü herşeye rağmen 2009’da hayat durmadı; yeni yapılar, yeni yarışmalar, ülke içinde ve dünyada durmak bilmeyen, heyecanlı bir gündem yaratıyor. Türkiye piyasasındaki sorunlarla uğraşmayı reddederek yurtdışına açılan mimarlarımızdan güzel haberler alıyoruz. Biz de 4. sayıyı, ağırlıklı bu güzel haberlere odaklamak istedik: “iyi şeyler” adını verdiğimiz bölüme geniş yer ayırdık, sizleri yeni yıla umut veren, moral yükselten haberlerle uğurlayalım istedik.

Güzel haberler arasında çok değerli bulduğumuz iki tanesi, uluslararası yarışmalardan gelen ödül haberleri: Önce Nimet Aydın ve ekibinin Kahire’nin Ramses Meydanı Yarışması’nda kazandığı 3.lük haberini öğrendik. Bir süre sonra, İzlanda’nın Reykjavik Limanı için açılan master plan ve kentsel tasarım yarışmasında 1.lik ödüllerinden birini kazanan Günay ve Sunay Erdem’in başarıyla gururlandık. Her iki ekibi de yürekten kutluyoruz. Son yıllarda, “yarışma” adı altında birçok ödül haberi alıyoruz, ama biraz araştırınca, bunların çoğunun aslında yarışma olmadığı ortaya çıkıyor: Yetkin jüri yerine firma yetkililerinin proje seçtiği, bir yarışma hukuku söz konusu olmadığı için yarışmacıların haklarının korunmadığı ve kimi zaman çağrılı ekiplere ücret dahi ödenmediği davetli “teklif” yöntemlerini yarışma olarak anmak, ne etik ne de hukuk açısından doğru. Diğer yandan ulusal ve sınırlı yarışmalar dışında uygulanmakta olan birçok farklı yarışma yöntemi olduğunu da biliyoruz. Yarışmalar alanını çeşitlendirme yönünde yapılacak çalışmaları gerçekleştirmek, yine bizlere düşüyor.

2009’da iyice açığa çıkan bir tehlike, sadece kamusal alanları değil yarışma düzenini de tehdit eder hale geldi: Bitlis ve Denizli hükümet konakları için açılan yarışmaları kazanan müellifler, projelerinin “milli değerlerimizi yeterince temsil etmediği” eleştirisiyle karşıkarşıya kaldılar. Bizzat valiler aracılığıyla dile getirilen ve projelerin “milli değerleri öne çıkaracak şekilde” revizyonunu talep eden bu yaklaşıma bir süredir aşınayız. TSMD’nin “İrtica ve Mimarlık”, İSMD’nin “Binalar Konuşunca Mimarlık Susar” isimli sergilerle eleştirdiği bu egemen resmi tavır, idareler aracılığıyla ve doğrudan temin yoluyla yaptırılan “sözde milli” okul, adliye gibi yapılardan sonra, yarışma alanında da etkili olmaya çalışıyor. Bu da yetmiyor, 17.Aralık’ta basına yansıyan haberlerden öğreniyoruz ki Başbakanımız, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Gökçek’e talimat vermiş, Gökçek de kendisi ile hemfikir ve gururla anlatıyor: “...Sayın Başbakan’ımızın, özellikle Kuzey Ankara’da, bundan sonraki yapılarda (TOKİ konutları kastediliyor) Selçuklu mimarisinin ağırlıklı olarak yer alması talebi var. Zaten mimarlarımız da o istikamette çalışıyor. Genel anlamda planın sunumunu yaptık, plan hoşlarına gitti, ama Sayın Başbakan’ımızın talebi, bundan sonra yapılacak binalarda Selçuklu mimarisinin kent girişine hakim olması...” Erk’in kamusal alanlar üzerindeki bu kabul edilemez manipülasyonunun kamuoyundan tepki görmemesi ne yazık ki şaşırtıcı değil. Ama meslek camiasının buna tepki göstermemesi ve bu durumu ciddi bir mücadele alanı olarak algılamaması çok vahim.

Dileriz 2010 yılı, mimarlık alanındaki sivil ve resmi örgütlenmelerle üniversitelerin, daha duyarlı ve örgütlü bir dayanışma içinde olduğu bir yıl olarak gelişir. Umutlarımızı canlı tutuyor ve hepinize güzel bir yeni yıl diliyoruz.

Saygılarımızla,
Aslı Özbay

05



01



04



02



03

KUZEY IRAK'A RASYONEL HASTANE

Turhan Kayasü

Ankara'daki MESA hastanesinin uygulama projesi müelliflerinden olan Turhan Kayasü'nün yeni hastane projesi Kuzey Irak'da. 1500 m² Taban alana oturan hastane 3600 m² büyüklükte ve kuzeye doğru eğimli bir arsada planlanmış. "L" Şemalı yapı, ana yoldan girişte olabildiğince geniş bir avlu yaratacak şekilde kuzey ve doğu sınırına doğru yaslanıyor. Avlu, ön caddeden kontrollü bir girişle, hastaların ve diğer ilgililerin, yaya olarak veya vasıta ile hastaneye ulaşımını öngörüyor. Yapı ile ilgili tüm teknik servisler kuzeydeki servis avlusunda düzenleniyor. Buradaki teknik mekanlar mühendislik gereksinimlerini optimum düzeyde karşılayacak şekilde düzenlenmiş ve bunların gerektirdiği servis, güdültü gibi konular yapının diğer bölümlerinden hissedilmeyecek şekilde çözümlenmiş.

01 Duhok Göz Hastanesi - Kuzey Irak

Proje Müellifi: Mtk Mimarlık
Tasarım: M. Turhan Kayasü
Proje Ekibi: Ali Özer, Mucip, A. Mucip Ürger
Statik: Atabar
Mekanik: Atabar
Elektrik: Atabar
İşveren: Vins Construction and Engineering
İnşaat Alanı: 4.500 m²
Yatırım Maliyeti: 10.600.000 USD

ATILIM ÜNİVERSİTESİ'NE HUKUK FAKÜLTESİ

Akyürek-Elmas Mimarlık

Ankara'nın gözde yapılaşma bölgelerinden İncek'te, Akyürek-Elmas ekibinin projelendirdiği yeni bir fakülte binası yapılıyor. Atılım Üniversitesi kampüsü içerisinde yer alacak olan Hukuk Fakültesi, derslik, kütüphane, çalışma odaları, kantin gibi orta büyüklükteki mekanlar dışında, 400 kişilik bir de konferans salonu içeriyor. Konferans salonunun önündeki fuaye, Mogan Gölü'nü gören, dolayısıyla farklı sosyal ortamlara mekan olabilecek çok amaçlı bir salon olarak değerlendirilecek.

02 Atılım Üniversitesi Hukuk Fakültesi

İncek, Ankara
Proje Müellifi: Akyürek-Elmas Mimarlık
Tasarım Ekibi: Çağla Akyürek Elmas, Can Elmas
Yardımcılar: Refik Demirelli, Kamil Şahin
Elektrik: Lmt Mühendislik
Statik: Tektaş Mühendislik
Mekanik: Elmak Mühendislik
İşveren / Yatırımcı: Atılım Üniversitesi

İnşaat Alanı: 7.988m²
Yatırım Maliyeti: 4.000.000 TL

BORAN EKİNCİ - BAŞLIK

Proje 4 adet konut bloğu ve sosyal alanlar ile bodrum katlarda yer alan alışveriş ve otopark alanlarından oluşmakta. Konut bloklarının konum ve açıları, yapı çekme ve bahçe mesafelerine ve manzara yönüne göre belirlendi. Yapıların farklı açıları sayesinde manzaradan mümkün olduğu kadar fazla daire faydalanabildi. Otoparkların tümü bodrum katlarda çözülerek bahçe kotu tamamen yayalara tahsis edildi. Böylece konut bloklarının geniş ve net yeşil alanlar üzerinde yükselmesi sağlandı. Blokları çevreleyen acık alanda da farklı acılardan oluşan bir yaya yolu düzeni kuruldu. Bu düzen blokların ortasında yer alan amorf havuzda düğümlendi.

Bloklarda ve açık alanlarda farklı açılarla oluşturulan bu düzen zemin kattaki lobi ve sosyal alanlar ile bodrum katlarda yer alan alışveriş ve otopark alanlarına da taşındı. Konut blokları her 6 katta bir geriye çekilerek şaşırtmalı düzende teras balkonların oluşmasını sağladı. Bu teraslar kısmen bahçeler olarak düzenlendi. T tipi bloklarda kanatlardan birinin bloklar yükseldikçe kısılması ve son 6 katta yok olması da bu şaşırtmalı etkiyi güçlendirdi.

Dubai bazı projeleri üretebilmek için bir fırsat adeta. Burada artistik, kalite, lüks veya prestij için normalde alışık olmadığımız bütçeler ayrılabilir. Bu proje bize ilk geldiğinde yapılaşma sınırları ürkütücü derecede moral bozucu idi. Ayrıca binanın art deco stilinde yapılması gerektiği gibi bizlerin hemen arkamızı dönüp gitmesini gerektiren bir istek vardı. Burada yapı sınırlarının içinde bir geometrik bütünlüğe gidebilen bir planlama ve yapı sınırlarından bağımsız bir dış kabuk örtüsü kullanarak, heykelimsi, soğana benzer bir geometrik yapıya gittik. Arsanın bir tarafının park, diğer üç tarafının yol olması bu yaklaşımı destekledi. Oluşturulan teraslar mekan zenginliğine katkıda bulundu. Bu teraslarında bir gölge kabukla sarmalanması biçimsel olmakla birlikte, iklim ve teras açık alan sınırlandırmalarına uyum ve fayda sağladı. O imar durumlarından bu yapıya gelinmesi ise büyük sürpriz.

03 Mersin Kıyı Evleri

Proje Müellifi: Boran Ekinci Mimarlık
Tasarım: Boran Ekinci
Tasarım Ekibi: Deniz Okten, Hande Dağdelen, Murat Çetin (3-D)
Proje tasarım tarihi: 2008
İnşaat alanı: 95.000 m²

04 Bursa UİB Otomotiv

Anadolu Teknik Lisesi

Proje Müellifi: Boran Ekinci Mimarlık
Tasarım: Boran Ekinci
Tasarım Ekibi: Sasan Sahafı, Hande Dağdelen, Murat Çetin (3-D)
Yüklenici Firma: Uludağ İhracatçı Birlikleri
Proje tasarım tarihi : 2008
İnşaat alanı: 27.000 m²

05 Dubai MU010 Ofis Binası

Proje Müellifi: Boran Ekinci Mimarlık
Tasarım: Boran Ekinci- Hakan Dalokay
Tasarım Ekibi: Deniz Okten, Can Tanyeli, Hülya Nur Genç, Murat Çetin (3-D)
Yüklenici Firma: Premiere Group
Proje tasarım tarihi : 2008
İnşaat alanı: 13.435 m²

06 Libya TİŞOF İş Merkezi

Proje Müellifi: Boran Ekinci Mimarlık
Tasarım: Boran Ekinci
Tasarım Ekibi: Yeliz Tekin Çimen, Deniz Okten, Evren Öztürk, Handenur Yazıcı
Statik: Balkar Mühendislik
Elektrik: Esan Mühendislik
Mekanik: Rota Mühendislik
Yüklenici Firma: Sistem İnşaat
Proje tarihi : Nisan-2009
İnşaat alanı: 100.000 m²



07



08



11



09



10

“ÇAKMA” OSMANLI OLMAYAN KAMU PROJELERİ

Faik Ahmet Şenel

Mersin için projelendirilen yeni adliye binası, Osmanlı - Selçuklu “devşirmesi” birçoğunun aksine modern tavırlar segiliyor.

Mersin Adalet Sarayı'nın tasarımında, devletin adalet dağıtan bu kurumunun kuvvetli ve dengeli yapısını vurgulamak amacıyla, simetrik bir yapı kurgusu tercih edilmiş. Protokol (hakim-savcı) girişinin yapıldığı ana giriş, kurumsal kimliğin vurgulandığı en kuvvetli öge. Halk girişleri bölge iklimine uygun, gölgeli, havuzlu iç sokaklar üzerinde çözülmüş. Arka cephe-deki lineer kitlede mahkeme salonları yer alırken, ön cepheyi oluşturan yay formundaki kavisli kitlede Cumhuriyet Başsavcılığı, Mersin Barosu ve ilgili birim ofisleri yerleştirilmiştir.

Konferans Salonu, kütüphane, toplantı salonları, yemekhane, kafeterya ve hakim – savcı yemekhanesi gibi sosyal mekanlar binanın üst katlarında çözümlenerek diğer görev fonksiyonlarından ayrılmışlar. Bodrum katlara tutuklu girişleri ve otopark girişleri ayrı yönlerden alınmış.

İstanbul gibi yapılaşmanın yoğun olduğu bir kentte yapılması planlanan proje, geniş bir kentsel açıklıkta yer almakta. Proje alanının güneyinde yer alan park/yeşil alan proje alanına taşınarak, yeşil alanın sürekliliği sağlanmış ve genişletilmiş; kentin nefes alabileceği boşluklar bırakılmış. Yapıyı oluşturan kütlelerde yer alan tüm mekanların doğaya/yeşile açılmaları ve doğal ışıktan yararlanmaları sağlanmış. Bölge İdare Mahkemesi bloğunda 2 bodrum+zemin+4 kat; İdare ve Vergi Mahkemeleri bloğunda ise 3 bodrum+zemin+3 kat olacak. Her iki kütlede de tek bir akstan ulaşım sağlanmış. Doğuda yer alan Bölge İdare Mahkemesi bağımsız olarak ele alınmış; diğer birimlerle olan işlev farklılığı, konuma da yansımış. Güneyde yer alan kütlede ise halk ile ilişkili olan İdare ve Vergi Mahkemeleri ile bunlara ait arşivler ve bazı genel tesisler yer almakta.

07 Mersin Adalet Sarayı, Mersin,

Proje Müellifi : Fon Mimarlık

Tasarım Ekibi : Faik Ahmet Şenel,

İlksen Danışman, Mehmet Danışman

Statik: Zafer Kınacı

Mekanik : Abdullah Bilgin

Elektrik : Kemal Güravşar

Peyzaj : Dilay Şeker

İşveren : Adalet Bakanlığı

İnşaat Alanı : 78.175 m²

08 İstanbul Bölge İdare Mahkemesi

Bağcılar, İstanbul

Proje Müellifi : Fon Mimarlık

Tasarım : Faik Ahmet Şenel

İşveren : Adalet Bakanlığı

İnşaat Alanı : 37.390 m²

KORUMA TARİFLERİNE RAĞMEN

Suat Türköz / Zeynep Damsarsan Türköz

Bodrum ilçesinde yapılacak olan tek katlı idari bina, Karia Su şirketinin yeni su işleme tesisi için tasarlanmıştır. Programında idari birimler yanısıra perakende satış alanı, umumi wc, ve bahçeye servis imkanı bir mutfak yer alır. Çeşitli amaçlar için binanın her cephesinden giriş olması istenmiştir. Su işleme tesisinin “ters yıkama” suyu idari bina terasında gezdirilerek, sıcak iklim bölgesindeki binanın soğutulmasına destek olmak hedeflenmiştir. Bir yanda Bodrum'un geleneksel yapı tarzını yaşatmak için yörede/yapılaşma kurallarında sıkça tekrarlanan yapı elemanı tariflerine kelime anlamı açısından uymak, diğer yanda tariflenen elemanların günümüz gerekleri ile örtüşmemesinden kaynaklı anlam/nitelik kaybını telafi etmek için arayışlara girişen tasarım ekibi, yöre mimarisini yorumlamanın alternatif yolunu denemiştir.

09 Karia Su İdari Binası Bodrum

Proje Müellifi: Zeus Tasarım

Tasarım Ekibi: Suat Türköz, Zeynep Damsarsan

Türköz, Gökçe Akgün, Pirden Gürsoy

İşveren / Yatırımcı: Fevzi Acun

Müteahhit: Hüseyin Akgün

İnşaat Alanı: 150 m²

Yatırım Maliyeti: 250.000 TL

FABRİKAYI ÖRTEN SAÇAK

Şükrü Kocagöz

Dünyanın önde gelen elektrik firmalarından biri olan Schneider, İzmir Kemalpaşa'da bulunan birden fazla imalathane ve fabrikasını, Manisa Organize Sanayi Bölgesi içinde ve tek bir çatı altına toplayacak. Yeni yapının kimliği, ofis bölümlerinin de üzerini örten “sade bir saçak” temasının soyutlanması üzerine kurgulanıyor.

Çeşme'de dik bir yamaca oturacak villa ise, istinad duvarlarının kademelendirilerek kullanıldığı ve yöresel yapı elemanlarının soyutlanmasıyla tasarlanmış.

10 Schneider Elektrik Fabrika ve İdari Bina

Manisa

Proje Müellifi: Birok İnşaat

Tasarım Ekibi: Şükrü Kocagöz, Okan Taşkiran

Statik: Ardalı İnşaat

Mekanik: Eke İnşaat

Elektrik: Elsis Elektrik

İşveren / Yatırımcı: Schneider Elektrik

Müteahhit : Sipil İnşaat

İnşaat Alanı: 33.000 m²

Yatırım Maliyeti: 12.000.000,00 TL

11 Çeşme'de Bir Villa

Proje Müellifi: Birok İnşaat

Tasarım Ekibi: Şükrü Kocagöz, Okan Taşkiran,

Coline Magnold

Müteahhit : Baratalı İnşaat

İnşaat Alanı: 330 m²

Yatırım Maliyeti: 250,000 TL



15



12



14



13



TELEKOM'A YENİ İMAJ

Ahmet Akın

Türk Telekomünikasyon AŞ Emlak Direktörlüğü, mevcut Gebze hizmet binasının bakım, onarım ve güçlendirme işlerinin yanında, oluşan ihtiyaçlara cevap verebilmek için ek bir bina düzenlemek istedi. Telekom, kullanmakta olduğu firma konseptine uygun bir müşteri hizmetleri mekanı, ek üniteler ve şirket karakterini yansıtacak bir yapı tarifledi. Yeni yapıda, daha özenli bir malzeme kullanımı ve mekan düzenlemesine imkan tanındı. Tasarımda, kontrast ve teknoloji konseptleriydi, yeni bir kurumsal kimlik arayışı ön plana çıktı.

12 Gebze Telekom Hizmet Binası, Kocaeli

Proje Müellifi: Profem Mimarlık

Tasarım: Ahmet Akın

Tasarım Ekibi: Merve Doğan, Zühal Topgül

Eda Kalıç

İşveren: Türk Telekomünikasyon AŞ

Statik Proje: Minsa Mühendislik

Mekanik Proje: Bentürk Mühendislik

Elektrik Proje: Deha Mühendislik

İnşaat Alanı: 1100 m²

AVM'LERDE ARAYIŞLAR

Tümay Korucuoğlu

Adapazarı'nda yapımına başlanan yeni bir alışveriş merkezi, kentin gelişme aksı üzerinde yer alıyor. Proje 80 dönüm arsa üzerinde 30.000 m² taban alanı üzerine oturuyor. 45.000 m² kiralanabilir alana sahip AVM'nin ortasında, büyük bir iç avlu oluşturularak, yapı içerisindeki "sokaklar" bu avluyu saracak şekilde ve yer yer de avluya dik konumlanıyor. Sokak çeperlerinde zaman zaman boşaltmalar yapılarak, bir yandan yeni 'sigara yasağı' ile zor durumda kalan kafe ve restoranlar için açık-hava çözüm yolları aranmış bir yandan da yapının dış mekan ile ilişkilendirilerek, içe kapalı AVM mantığına yeni bir "açılım" öneriliyor

Ekibin, son yıllarda yoğunlaştığı AVM ve büro yapılarına bir diğer örnek, Ankara'nın Etimesgut ilçesinde yapılacak bir Belediye yatırımı olacak. Tasarımın ana konsepti, süregelen mevcut sokak dokusundaki 'konut altı ticaret' mantığının bina içerisine alınarak devam ettirilmesi. Toplam kiralanabilir alanı 25.000 m² olan AVM bloğu, klasik fonksiyonların yanısıra, Etimesgut'a yeni sinema salonları da kazandırmayı hedefliyor. İki kule bloğunda ise konutlar, bürolar, restoran ve kafeler yer alıyor.

13 Adapazarı Alışveriş Merkezi

Proje Müellifi: Korucuoğlu Mimarlık

Tasarım: Tümay Korucuoğlu

Statik: Özün Proje

Mekanik: Ymt Mühendislik

Elektrik: Özay Mühendislik

İç Mekan Tasarımı: Korucuoğlu Mimarlık

İşveren: Kayaarlar Grup

İnşaat Alanı: 62.000 m²

İnşaat Maliyeti: 35.000.000,00 \$

14 Etipark Alışveriş Ve Ticaret Merkezi

Etimesgut, Ankara

Proje Müellifi: Korucuoğlu Mimarlık

Tasarım: Tümay Korucuoğlu

Statik: Konkan Mühendislik

Mekanik: Ymt Mühendislik

Elektrik: Özay Mühendislik

İç Mekan Tasarımı: Korucuoğlu Mimarlık

İşveren: Kuzu-Ulubol

Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı

İnşaat alanı: 81.000 m²

İnşaat maliyeti: 45.000.000,00 \$

ANKARA'YA ARENA

Kerem Yazgan

"Ankara Arena", 19 Mayıs spor tesisleri yanında yerini almaya hazırlanan ve 2010 Dünya Basketbol Şampiyonasına ev sahipliği yapacak olan yeni stadımız. Yapı, Paraşüt Kulesi'nin yanında ve Ankara tarihinde önemli bir yeri olan Ankara Tren Garı'nın karşısında yer alıyor. 10.000 kişilik Ankara Arena'nın projesi, kente eklenen her yeni binanın Ankara kenti ve Türk Mimarlığı için bir fırsata dönüştürülmesi anlayışıyla tasarlandı. Arena'nın içinde bulunduğu bölge ve çevresindeki tarihi yapılarla kullanıcılar arasında ilişki kurularak, bağlamanın özellikleri değerlendirilmeye; mimari ve teknik anlamda Türkiye'deki çok amaçlı salonlara örnek oluşturabilecek bir anlayış geliştirilmeye çalışıldı. Bu anlayışa göre öncelikle arazinin kent bağlamıyla bütünleşmesi ve bölgeler arası ilişki kurması hedeflendi.

Ekip, yapıyı, diğer spor salonları, konser ve kongre merkezlerinden farklı olarak içe dönük bir tipoloji ile tasarlamak yerine, tüm cephesi şeffaf olarak tasarlanan dışa dönük mekanlar yarattığını vurguluyor ve her yönden kent ile görsel bir ilişki kurmayı amaçlıyor. Şeffaf fuaye tüm binayı sarıyor ve kuzey batıdan AKM alanı, batıdan Paraşüt Kulesi ve Kore Şehitleri Anıtı, güneyden Tren Garı ve doğudan da Gençlik Parkı ile görsel ilişki kuruyor. Mekanda yaratılan farklı katmanlarla ve bu katmanlara farklı malzeme ve renkler atayarak, derinlik etkisi arttırılıyor.

15 Ankara Arena Çok Amaçlı Spor Salonu

Proje Müellifi: Yazgan Tasarım Mimarlık

Tasarım Ekibi: Dr. Mimar Kerem Yazgan, Dr. Mimar Begüm Yazgan, Y. Mimar Derya Çavuş

Danışman: Mimar Ersin Ersoy (Sport Concepts

London)

Statik: Probi Mühendislik

Elektrik: GMD Mühendislik

Mekanik: GMD Mühendislik

Akustik: Mezzo Stüdyo Mimari Akustik

Tesisat: GMD Mühendislik

İç Mekan Tasarımı: Yazgan Tasarım Mimarlık

Peyzaj Projesi: Yazgan Tasarım Mimarlık

İşveren: Türkiye Basketbol Federasyonu

İnşaat Alanı: 55.000 m²

Ana Yüklenici: Türkerler İnşaat

Yaklaşık Maliyet: 59.000.000 TL

Proje Tarihi: Eylül 2008 - Şubat 2009

Yapım Tarihi: Haziran 2009 - Nisan 2010

DIŞ CEPHEDE DOĞAL GÜZELLİK

G-ext; Türkiye’de üretilen ilk ve tek gerçek
dış cephe compact laminatıdır.

G-ext dış cephe dekoratif panellerinin yüksek teknoloji ile üretimi sayesinde, UV dayanımı ve renk stabilitesi çok daha güçlüdür.
Yüzeyi hava şartlarına ve iklim değişikliklerine karşı son derece dirençlidir.



kiwa
partner for progress



EN 438-6/7



www.gentas.com.tr

Genel Müdürlük
Dolantı Sokak No: 21 Siteler/ANKARA
Tel: (0312) 353 02 06
Faks: (0312) 348 78 6 7
pazarlama@gentas.com.tr

Genmar A.Ş
Organize Sanayi Bölgesi Keresteciler Sitesi 27. Blok
No: 23 / 25 İkitelli / İSTANBUL
Tel: (0212) 670 32 04 Faks: (0212) 670 32 10
genmar@gentas.co.tr

Ürünle ilgili bilgi almak için irtibat telefonları:

Ankara Genel Müdürlük : 0 312 353 02 06
İstanbul Genmar : 0 212 670 32 04



Bond

by harri koskinen

Doğanın ritmi



e-kale.com

Çanakkale Seramik
Kalebodur



Buzlar Ülkesinden “Sıcak” Başarı

“Hallgrímskirkja Kilisesi’nden başlayan ve denizde “Sıcak Buz Cenneti” adındaki yeni kent simgesi ile biten bütüncül bir kent aksı önerisi... Müellifler, şehirdeki yeşil peyzaj alanlarını algılayarak şehirdeki vadileri birleştiren bir ‘yeşil kuşak’ önermektedirler. Şehrin farklı bölümlerinin ilişkilendirilmesi ve bağlantıların oluşturulması konusunda hayal gücümüzü genişleten, ufuklarımızı açan muazzam ve çok güzel sunulmuş bir öneri.” İzlanda’nın Reykjavik kentinin eski limanını merkeze kazandırmak amacıyla açılan master plan yarışmasının jürisi, “yabancılar kategorisinde” 1. ödülü kazanan Günay ve Sunay Erdem önerisini bu sözlerle değerlendiriyor.

11.Aralık.2009’da Reykjavik Maritim Müzesi’nde yapılan törenle dağıtılan ödüller, tarihi liman alanının çağdaş ve karma kullanımlarla kent merkezine kazandırılması için açılan uluslararası proje yarışmasının sonunda bizleri de kıvandıran bir sonuca sahne oldu: İzlandalı mimarlar yanısıra yurtdışından da katılan

51 proje arasından “yabancılar” kategorisinin birincisi seçilen Günay-Sunay Erdem kardeşlerin önerisiydi. Uzun yıllardır alınan ilk Uluslar arası yarışma birinciliği olan bu ödül, güneşin 24 saat etkisini sürdürdüğü bu özl coğrafya için, özel öneriler sunarak, jürinin takdirini kazandı. Erdem kardeşler projelerini şöyle anlatıyorlar:

“Projenin temel amacı, eski şehir merkezini eski limanla buluşturmak. Bunu gerçekleştirmek için proje alanının çok uzağından gelen bir veriyi değerlendirdik. Bu veri İzlanda’nın belirgin özelliği olan, kendine has doğası ve ekolojisiydi: Ellidhavgur Koyundan ve Ellithavatn Gölünden başlayan vadinin güçlü bir ekolojik koridor oluşturarak şehir merkezine kadar uzandığını farkettilik. Bu sistemin kentte tıkandığı ve limana ulaşamadığı çok belliydi. Bunun için yapmamamız gereken birkaç şey vardı: Birincisi şehir merkezini yayalaştırmak, ikincisi ise araç trafiğiyle ilgiliydi. Eski fonksiyonu limandan yük taşımak olan



ve bugün artık önemini yitiren yolları ya bay-pas etmek, ya şehrin kenarlarından ya da yer altından geçirmek gerekiyordu. Yapılması gereken üçüncü müdahale ise, ilk iki müdahaleden sonra önü açılan yeşil sistemin limana kadar uzatılmasıydı. Bu sisteme biz “ekolojik koridor” dedik. Bu koridor şehir merkezinden geçip, limanda Harbour Park olarak varlığını sürdürecekti. Limandaki bu yeşil omurga, yeni oluşan sosyal, kültürel ve ticari aktivitelerini dengeli bir şekilde taşıyacak. Bunları yaparken eski limanın bütün tarihi özellikleri korunacak, fonksiyonu ve işlevi (balıkçılık) devam ettirilecek, ama şehre bütün yeni sosyo-kültürel ve ticari, turistik vb girdilerin önü de açılacak.

Projenin ikinci ana kurgusunun çıkış noktası Reykjavik Catedrali. Bu yapı şehrin simge yapılarından ve şehir silüetine hakim bir öge. Önünde Skölvordustigur Caddesi var. Bu cadde de şehrin önemli bir aksı. Caddenin sonunun ufak bir müdahale ile limana açılabilceği görülüyor.

Hatta devam ederse limandan sonraki adalara kadar uzayabiliyor. Aksın yönü Grönland’ı işaret ediyor, yani soğuğu... Ama biz onu “sıcak” bitirmeye karar verdik. İzlanda’nın kendi isminden yola çıkarak, şehre yeni bir simge oluşturduk: Buza benzer, dışı soğuk ama içi sıcak, ekvator ısısında bir havayı barındıran... Adeta uzaydaki kara delikler gibi, bu da Reykjavik’in sıcak deliği olacaktır. Kentin yeni simgesi: “Sıcak Buz Cenneti”.

Şehre bakınca gördüğümüz bütün veriler bizi yukarıda bahsettiklerimizi yapmaya götürdü. Reykjavik ilk kurulduğu zamanki gibi sadece bir balıkçı şehri değil. Artan refah seviyesiyle, ve şehre yeni girdileriyle kabuk değiştiriyor. Reykjavikliler artık ilk zamanlardaki gibi sadece balık avlamaktan geçinmiyorlar. Şimdi turizm var...Dünyada “güneşi batmayan” başka ülke var mı? Ve bunu görmek istemeyecek insan?...

Sıcak Buz Cenneti’nin içi tropik havayla dolu olacak. Dışarının tersine burada

sıcak hava hakim olacak. Doğal kaynak olan termal sular, bunun gerçekleştirilmesi için yeterli bir veri. İnsanlar bu “Sıcak Buz Cennetine”, uzaydaki kara deliklere girmişçesine girerek kaybolacaklar... sıcaklığın içinde kaybolacaklar, palmiyelerin altında, tropik sularda... Şehrin yeni simgesi, sıcakla-soğuğu bir arada barındıracak. Ülkenin soğuk iklimini ve sıcak ruhunu...”

Günay, Sunay Erdem’i ve bu önemli başarıya imza atmakta katkısı olan tüm ekip arkadaşlarını kutluyoruz.

Yarışmanın İzlandalı mimarlara ait “A” kategorisini ise Graeme Massie Architects’ kazandı. Mimarlar, limanın gelecekteki yapılanmasını belirleyecek fikirlerin müellifliği yanı sıra, yaklaşık 37.000 pound tutarındaki para ödülünün de sahibi oldular.

Umarız, Türkiye’nin kent içinde kalmış eski limanları da benzer standartlarla ve yarışmalarla projelendirilirler...



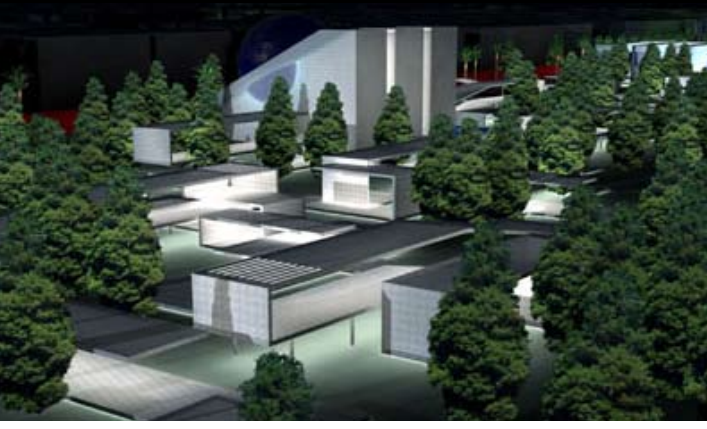
Türkiye Belki Ama Mimarlık AB'ye Girdi Bile...

Avusturya'nın saygın sanat ve mimarlık dergilerinden Architektur Aktuell'in aralık sayısı önsözünde, Beşiktaş Balık Pazarı üzerinden Türkiye-AB ilişkilerine yönelik bir değerlendirme yayımlandı. Dergi yönetiminin yorumu, projenin tasarımcısı Gökhan Avcıoğlu ve ekibini onurlandırdığı kadar, "mimarlık" üzerinden AB konusunun kavranışına dair önemli ipuçları içeriyor:

"... Yakında gerçek rengimizi (Avrupalılar olarak) göstermek zorunda kalacağız: Avrupa Türkiye'yi politik yapısında yer almaya davet etti. Türkiye de bu davete, zengin insan kaynakları, geniş pazar olanakları ve önemli jeo-stratejik konumu gibi önemli avantajlarını kullanarak, hemen yanıt verebiliyor. "Boğaziçi'ndeki Dev" ise olanca baştan çıkarıcılığıyla beklemede... Ama Avrupa toplumu sürekli frene basıyor. Peki Türkiye bizim "Avrupalılık" adına talep ettiğimiz tüm vaatlerini yerine getirdiğinde, bu tehditkar referandum sonuçlarıyla nereye varacağız ?! Bugün Türkiye'nin modernizm düzeyini, herşeyden çok mimarları sergiliyor: "Avrupa" standardı diye bilinen yapı tiplerinin orada ne denli yaratıcı biçimlerde uygulanabildiğini, Aralık sayımız kanıtlıyor. Yani "iyi mimarlık", artık demodeleşmiş ulusal sınırları umursamıyor."

Bu yapıya olanak sağlayan Beşiktaş Belediyesi'ni ve görevini layıkıyla yerine getiren Avcıoğlu ekibini kutluyor, bu sonucun ve yankılarının, benzeri kamu yatırımları için ilham kaynağı olmasını diliyoruz.





Kahire'nin Ramses Meydanı Yarışmasında 3. Ödül Türkiye'den

Yarışmalar ortamının başarılı mimarlarından Nimet Aydın ve ekibi Projen, uluslararası bir kentsel tasarım yarışmasında 3.'lük ödülünü kazandı: Mısır Kültür Bakanlığı bünyesindeki 'Kentsel Uyum' dairesi (NOUH) tarafından ve UIA'nın desteğiyle, Kahire kent merkezindeki Ramses Meydanı'nın düzenlenmesi için açılan uluslararası yarışma, 10.Eylül.2009'da jüri raporunun açıklanmasıyla sonuçlandı. 35 Projenin katıldığı yarışmanın konusu - Türkiye'de benzerlerine çok sık rastladığımız - kaotik bir trafik kavşağına dönüşmüş olan Ramses alanının trafiğini çözerek, kentsel mekanın yaya ağırlıklı "ger-

çek bir meydan"a dönüştürülmesini konu ediniyordu. Yarışmanın jürisi, içinde Axel Shultes gibi önemli bir mimarın da yer aldığı uluslararası isimlerden oluşuyordu: Prof. Dr. Abdallah Abdel Aziz (başkan / Mısır), Prof. Dr. Abdel Mohsen Barada (Mısır), Prof. Dr. Sameh El-Alaily (Mısır), Alexandru Beldiman (UIA temsilcisi / Romanya), Prof. Diana Agrest (ABD), Axel Schultes (Almanya), Eliseo Arredondo (Meksika), Prof. Claire Bailly (yedek üye / Fransa), Prof. Dr. Soheir Zaki Hawas (yedek üye / Mısır).

Birincilik ödülünü Prof. Omar El-Hosseiny tarafından temsil edilen bir Mısır-Fransa ortak girişimi (Group AREP-BECT) kazanarak, 100 bin dolarlık ödülün yanısıra projenin uygulama hakkını da aldı. İkincilik ödülü ve 75 bin dolar, İrlanda'lı Paul Gerard Qilligan ekibinin oldu. 50 Bin dolar para ödülü ile birlikte üçüncülük ödülünü kazanarak, bireysel başarının yanısıra Türkiye'yi de onurlandıran Projen Mimarlık ekibini kutluyoruz.

Tasarım ekibi: Nimet Aydın, Seda Aydın Büyükköken, Mürvet Şahin, Ali Düzdağ, Tuğrul Büyükköken, Ebru Öztürk, Esra Güven
Detaylı bilgi için: www.urbanharmony.org/en/en_news_details.asp?news_id=153

Emre Arolat ve Murat Tabanlıoğlu bayrağı 1. kuşaktan devralarak sürdüren mimarlar arasında özel bir yerde duruyorlar: Türkiye'deki "serbest" mimarlık ofislerinin alışık olmadıkları büyüklükteki kadrolarla çalışıyor, genç ortaklarla enerji tazeliyor yoğun iş tempoları arasında yarışmalara katılmaktan geri durmuyor, büyük programlı ve nitelikli projelere imza atıyor, ürünlerini kitaplarla, sergilerle belgeliyor ve yaptıklarını gerek medyaya, gerekse uluslararası platformlara taşıma/paylaşma konusunda özenli ve istikrarlı bir çaba gösteriyorlar. Serbest mimarlık yapmanın giderek zorlaştırıldığı koşullarda bu 2 ofis, kurumsallaşarak büyüme yolunda özgün ve dikkate değer bir gelişmeyi yıllardır sürdürüyor.

Enis Öncüoğlu da benzer bir performansı özellikle alış-veriş merkezlerinde yoğunlaşan bir alanda sürdürüyor. Geçtiğimiz aylarda bu üç ekipten gelen Uluslar arası ödül haberlerini özetlerine aşağıda yer veriyoruz. Bu vesileyle, meslekdaşlarımızı, tasarım ortaklarını ve ekip arkadaşlarını bir kez daha kutluyor; genç kuşaklara umut veren performanslarının başarıyı devamını diliyoruz.

2. Kuşak Bayrağı Uluslararası Platforma Taşıyor

2009 Avrupa&Afrika Gayrimenkul Ödülleri
Emre Arolat Architects (EAA), "Europe & Africa Property Awards"/ 2009 Avrupa ve Afrika Gayrimenkul Ödülleri programında, müellifi ya da tasarım ortağı olduğu 4 yapısı ile birden ödül alarak, önemli bir uluslararası başarıya imza attı. Tabanlıoğlu Mimarlık ile birlikte yürütmekte oldukları (ve yarışma süreci serbest.MİMAR'ın ilk sayısında detaylı olarak işlenen) **Zorlu Center** projesi, ticari ödüller kategorisinde Avrupa kıtası birincisi oldu. Aynı kategorinin ödüle değer bulunan diğer projeleri arasına, **Antalya-Lara Kervansaray Otel ve Kongre Merkezi** ve **Nevzat Sayın** ile birlikte projelendirdikleri **Santral-İstanbul Çağdaş Sanatlar Müzesi** de girmeyi başardı. Yine **Tabanlıoğlu** ekibiyle birlikte projelendirdikleri **Zorlu Konak Residence** ise ödül programının "konut mimarisi" kategorisindeki ödüllilerden birini aldı. Aynı kategoride Tabanlıoğlu'nun **Levent Loft** projesi de ödül kazandı. Ticari kategorideki "otel" ödüllerinden birini ise, **Eren Talu**'nun **Antalya HillsideSu** Otelini aldı.

1995'ten bu yana ticari amaçlı gayrimenkul projelerini ödüllendiren "International Property Awards" (Uluslararası Gayrimenkul Ödülleri) isimli organizasyon, CNBC Arabiya'nın ana sponsorluğunda gerçekleşiyor. Ödüller için yarışan ülkeler, kıtalara göre kategorilendiriliyor ve değerlendirme, konut, ticaret, otel, küçük otel, ofis, kamusal

alan, dönüşüm, mimari proje... gibi başlıklar altında yapılıyor. "2009 Europe&Africa Property Awards" ödülleri için, 97 ülkeden 4 binin üzerinde proje, 36 kategoride yarıştı. 16.Ekim.2009 gecesi Londra'daki Marriott Hotel'de yapılan törenle ödüller sahiplerine verildi. **Emre Arolat**, bu yıl 4 ödül birden kazanarak önemli bir başarıya imza attı ve törende ekibi adına ödülü kabul etti.

<http://www.commercialpropertyawards.net>

Cityscape Dubai 2009 Mimarlık Ödülleri
Uluslararası yatırımcı ve mimarları bir araya getirmeyi hedefleyen "Cityscape Uluslararası Gayrimenkul Yatırım ve Gelişim Fuarı" 5-8 Ekim tarihleri arasında Dubai'de gerçekleştirildi. Uluslararası emlak yatırımcıları buluşmasına da ev sahipliği yapan fuar, 40 ülkeden gelen 30.000'den fazla katılımcıyı ağırladı. Organizasyon kapsamında düzenlenen "Cityscape 2009 Mimarlık Ödülleri" yarışmasına bu yıl 300'e yakın proje katıldı. Yarışma jürisinde **Dr. Suha Özkan** (World Architecture Community Başkanı), **Gaetan Siew** (UIA-Uluslararası Mimarlar Birliği son dönem başkanı), **Dr. George Katodrytis** (Sharjah Amerikan Üniversitesi öğretim üyesi), **Habiba Al Marashi** (Emirlik Çevre Grubu kurucusu ve başkanı) ve **Peter A. Di Sabatino** (Sharjah Amerikan Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanı) görev aldılar. Proje ve yapı dallarında birer büyük ödül ile

mansiyonların verildiği yarışmanın ana kategorileri şöyleydi: "ticari-karma kullanım", "kamu yatırımı", "ticari", "konut", "turizm, seyahat, ulaşım". Ayrıca "çevre", "islam mimarlığı" ve "planlama" dallarında birer, "genç mimar" dalında 4 ve "mimari miras" dalında 3 projeye ödül verildi. Yarışmanın ödülleri 6 Ekim akşamı Dubai Grand Hyatt Otelindeki törenle sahiplerini buldu.

Yarışmada **Tabanlıoğlu** ekibinin projelendirdiği ve bu yıl hizmete giren, Hırvatistan'daki **Libertas Rixos Hotel**, "turizm, seyahat, ulaşım" kategorisinin 'yapı' dalındaki büyük ödülünü kazandı. Tabanlıoğlu ekibi önceki yıllarda, aynı organizasyon kapsamında Galataport, İstanbul Modern, Levent Loft, DMC Ankara ve Zorlu Center projeleri ile de ödül almıştı. Yarışmanın "ticari-karma kullanım projesi" kategorisinde ise, **Öncüoğlu ekibi**, bu yıl Eczacıbaşı'nın açtığı bir davetli yarışma için hazırladığı "**Ar-Ge Merkezi**" projesi ile "Highly Commended-Mansiyon" ödülüne layık görüldü. Eczacıbaşı Bozüyük yerleşkesinde dağınık halde bulunan araştırma laboratuvarlarını tek çatı altında toplamak amacıyla tasarlanan proje, 'akışkanlık' kavramından yola çıkıyor. Öncüoğlu Mimarlık, Nisan ayında katıldığı Abu Dabi'deki Cityscape fuarında da **Ankara Cepa Alış-veriş Merkezi** projesi ile en iyi ticari proje ödülünü almıştı.

http://cityscape.ae/2009_Winners.html

İstanbul
Zorlu Center
Arolat & Tabanlıoğlu
Mimarlık

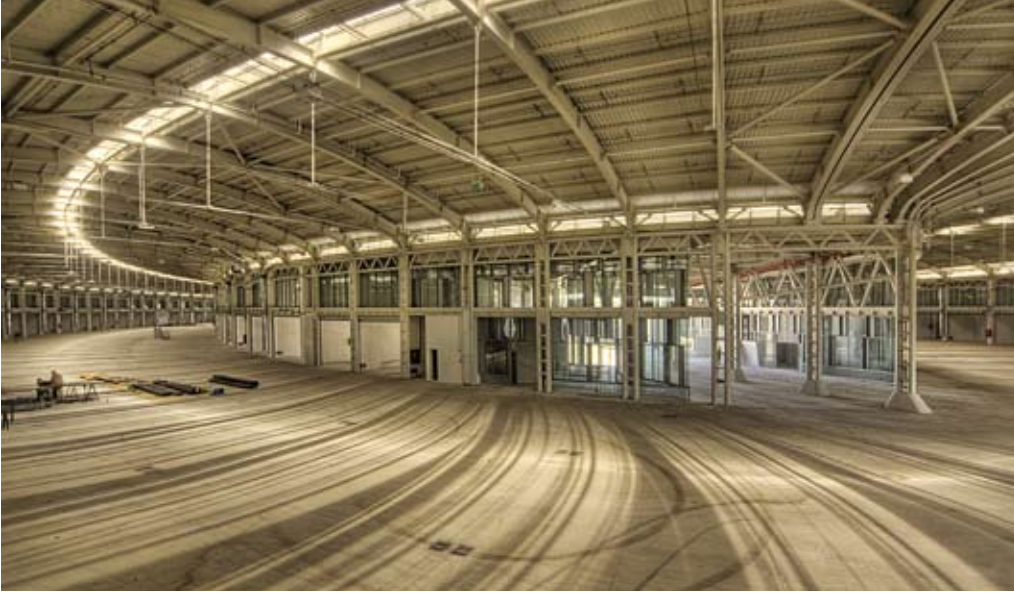


Hırvatistan
Libertas Rixos Oteli
Tabanlıoğlu Mimarlık



İstanbul
Eczacıbaşı Ar-ge Merkezi
Öncüoğlu Mimarlık





BURSA'nın Modern Hal Binası AB standartlarını yakaladı

Avrupa Yapısal Çelik Birliği-ECCS'in iki yılda bir düzenlediği Çelik Yapı Tasarımı Ödülleri 2009'da Türkiye'den Bursa Sebze Meyve ve Balık Hali Projesi, ödüle değer bulunan projeler arasına girdi. Türk Yapısal Çelik Derneği- TUCSA'nın 2009 yılında açtığı "Türkiye Çelik Yapı Tasarımı Yarışması" sonucunda birincilik alarak ECCS'e gönderilen Bursa Sebze Meyve ve Balık Hali'nin mimari projesi Tuncer Çakmaklı, statik projesi ise İz Mühendislik tarafından tasarlandı. Projede emeği geçen tüm ekip (mimar, mühendisler, yüklenici ve malsahibi Bursa Belediyesi) ödülleri Ekim ayında Barselona'da gerçekleştirilen törenle ECCS Başkanından aldılar.

Son yıllarda tasarım hizmetine öncelik veren ve "çakma tarihi" binalar yerine giderek çağı yansıtan modern tasarımlara ağırlık veren yapıları hayata geçiren Bursa Belediyesi'ni ve bu yatırıma imza atan Sayın Tuncer Çakmaklı'yı kutluyoruz.



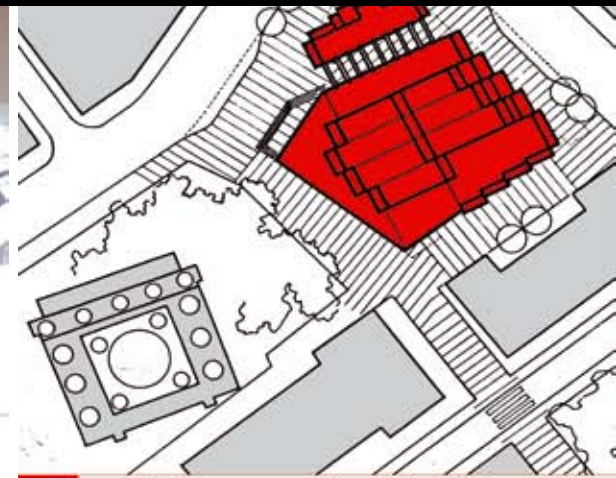


2009 Yılı'nın Çevreci Havalimanı: İzmir Adnan Menderes

2009 Yılı'nın başarılı havacılık şirketleri, Katar'ın başkenti Doha'daki Uluslararası Havacılık Zirvesi'nde seçildi. Adnan Menderes Havalimanı, Avrupa Uluslararası Havacılık Konseyi (ACI-Europe) tarafından "Havalimanı Karbon Akreditasyonu" programına akreditasyonu ile "yılın çevreci havalimanı" ödülüne layık görüldü. Ödülü Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMI) Genel Müdürü Orhan Birdal ile Adnan Menderes Havalimanı Dış Hatlar Terminali'ni işleten TAV Havalimanları Holding'in İcra Kurulu Başkanı M. Sani Şener, birlikte aldılar. Sani Şener, işletmesini üstlendikleri havalimanlarında çevreye duyarlı projeler yürüttüklerini vurgulayarak; "... İzmir Adnan Menderes Havalimanı'nda yürütülen projemiz ile ACI-Europe'un karbon emisyonuyla ilgili olarak başlattığı 'Havalimanı Karbon Akreditasyonu' programına kabul edildik ve çevre duyarlılığımız belgelenecek kayıt altına alındı. TAV olarak biliyoruz ki gelecek nesillere

karşı sorumluluklarımızın en başında sağlıklı bir çevre bırakmak geliyor." dedi. Havalimanı Karbon Akreditasyon Programı, havalimanı işletmelerinde karbon emisyonunun açıklanması ve azaltılması için ortak bir çerçeve sunuyor. Bu program sayesinde, karbon emisyonunun havalimanlarının karmaşık yapısına uyarlanmış bir çerçeve içinde açıklanması için ilk defa standartlar tespit ediliyor. Bu standartlar, Dünya Sürdürülebilir Kalkınma İş Konseyi (WBCSD) ve Dünya Kaynakları Enstitüsü (WRI) "Sera Gazı Protokolü" Kurumsal Muhasebe ve Açıklama Standartları ile uyumlu olarak belirleniyor.

1998 yılında açılan ulusal yarışmada kazandığı birincilikle Yakup Hazan'ın projelendirdiği Adnan Menderes Havalimanı, 2006 yılında kullanıma açıldı. Yapı, 2006'da Türk Yapısal Çelik Derneği'nin, 2007 yılında ise Avrupa Yapısal Çelik Birliği'nin (ECCS) ödüllerini kazanmıştı.



“Meslekte Çeyrek Asır” da geride kaldı...

İzmir Yaşar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, 2010 yılı etkinliklerini, TH-İDİL ekibinin “Mimarlıkta 25. Yıl” sergisiyle başlattı. 4-15 Ocak 2010 tarihleri boyunca izlenen sergi, bu durağıyla 8. kez sergilenmiş olacak. Tamer Başbuğ-Hasan Özbay-Baran İdil ekibinin 25 yıllık mesleki birikimleri arasından yapılmış 56 projelik bir seçkiyi kamuoyuyla paylaşan sergi, Tamer Başbuğ’un küratörlüğü ve Evren Başbuğ’un tasarımıyla hazırlandı. Sergi’de ekibin birçoğunu yarışma birincilikleri yoluyla projelendirdiği kamusal yapılar kadar, ekibin biraraya geliş amacını da yansıtan kentsel ölçekli tasarımlar ağırlık

kazanıyor. Tasarımların özgün çalışma maketlerinden oluşan bölüm, ekibin ‘tasarım arşivini koruma’ hassasiyetine dair önemli bir kanıt olarak dikkat çekiyor. TH-İDİL ekibi, ülkemizin nadir uzun ömürlü mimari ortaklıklarından birini sürdürüyor. 2007 yılından buyana Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Kayseri, Bolu ve Adana’da sergilenen “Mimarlıkta 25. Yıl” sergisine, hemen her seferinde bir de toplantı eşlik etti. TH-İDİL ekibi, bu toplantıların metinlerinden de yararlanan bir kitap çalışmasını 2010 yılı içinde sonlandıracak.

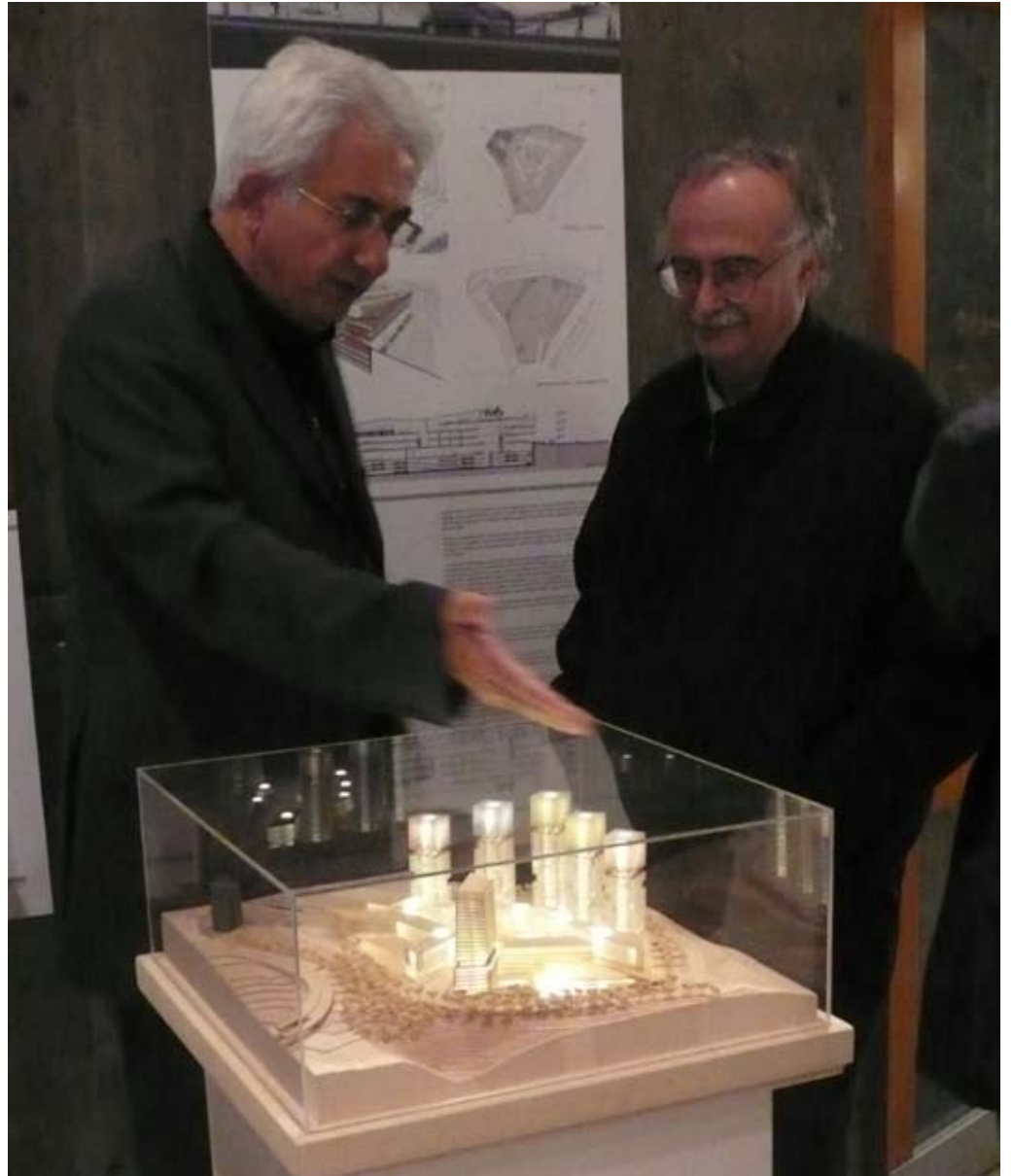


Bozkurt'un İlk Sergisi ODTÜ'deydi.

ODTÜ Mimarlık Fakültesi'nin talebi, yeni bir ofis sergisinin hazırlığına vesile oldu: "Cafer Bozkurt Mimarlık Sergisi" 16-26 Kasım tarihleri arasında, Dekanlık Sergi Salonu'ndaydı. Sergi, ortaya koyduğu profesyonellik düzeyi ve aydınlatmalı maketleriyle göz doldurdu.

Cafer Bozkurt ekibinin, Alanya'da bir tatil köyü gibi erken örneklerden, yeni yapılarla, Bursa'daki Merinos Kültür Merkezi ve Kadıköy Süreyya Operası restorasyonlarından, Dragos ve Maltepe'deki kentsel planlama önerilerine ve Gayrettepe'deki Zorlu Center projesine kadar birçok örneği içeren sergisi ve Bozkurt'un konferansı, öğrenciler ve öğretim üyeleri tarafından ilgiyle izlendi. Sergideki bazı detaylar (örneğin Zorlu Center'in tek bir kat planının 1/200 ölçekli çiziminin bile 49m2 büyüklüğünde olması) profesyonelliğin çarpıcı örnekleri olarak değerlendirildi.

1971 Yılından beri kendi bürosunda serbest mimarlık yapmakta olan Cafer Bozkurt, aynı zamanda üniversitelerde ders veren, jüri üyelikleri yapan ve sivil toplum örgütlenmelerinde aktif görevler üstlenen çok yönlü mesleki kariyerini sürdürüyor. Bozkurt, 1990 ve 2002 yıllarında 2 kez, Mimarlar Odası'nın koruma alanındaki Ulusal Mimarlık Ödülü'nü; yine 2002 yılında Türk Serbest Mimarlar Derneği'nin 'Restorasyon Dalı Başarı Ödülü'nü kazandı. Cafer Bozkurt, 2000-2002 döneminde TSMD'nin, 2005-2007 döneminde ise İSMD'nin Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev aldı.



İstanbul Serbest Mimarlar Derneği'nin, kamuoyunda mimarlık hakkında farkındalık yaratmak ve 'mekan kalitesi', 'kamusal alan', 'planlama', 'sürdürülebilirlik'... gibi kavramları basit bir dille ve "iyi örnekler" üzerinden anlatmak amacıyla hazırladığı tv dizisi "Yaşasın Mimari", 21.Ağustos-21.Kasım 2009 boyunca NTV'de yayımlandı. Diziyi dvd formatında çoğaltarak yılbaşında dağıtıma sokan İSMD'nin Başkan Yardımcısı ve Proje Yöneticisi Oğuz Öztuzcu bu hızlı ve özgün macerayı özetliyor

BİR BELGESEL MACERASININ KISA ÖYKÜSÜ

Oğuz Öztuzcu * Proje ile ilgili karar alınıyor: 10 Mayıs 2007... İstanbul Serbest Mimarlar Derneği'nin üyesi olduğum 4ncü Yönetim Kurulu olağan toplantısında. Başkan Doğan Tekeli "...Derneğimize bir danışmanlık kuruluşu tarafından Avrupa Birliği sivil toplum kuruluşları fonlarından faydalanabileceğimiz konusunda bilgi geldiğini" söylediğinde heyecanlandığımı hatırlıyorum. O ve takip eden toplantılarda konuyu tartışıyoruz. Başkan Tekeli, engin birikiminden gelen bir endişeyle, Avrupa Birliği projelerinin bütçe mevzuatı ve bürokratik yapısının ne denli karmaşık olduğu ve böyle bir projenin çok yoğun mesai gerektireceği konularında Kurul üyelerini uyarıyor. Konuyla ilgili görüşmeler oybirliğiyle alınan, "Mimarlık konusunda bir tv belgeseli hazırlanması için AB proje fonlarına başvurma" kararıyla sonuçlanıyor.

Sıra bu projenin yöneticisinin, dolayısıyla da sorumlusunun, kim olacağı konusuna gelince iç sesim, "sen" diyor. Bu dış sese de yansınca, 2,5 yıl sürecek çok yoğun bir çalışmanın sorumluluğunu yükleniveriyorum.

Başvuru çalışmaları: 2007 Temmuz ayı başında bize projeye ilgili öneriyi getiren AB danışmanı Sn.Gözde Onaran'la başvuru hazırlıklarına başlıyoruz. Daha bu aşamada bile doldurulması ve tanzim edilmesi gereken form ve evrakların çokluğu, proje sonuçlanana kadar bizleri nelerin beklediği hakkında bana ilk bilgiyi veriyor; biraz endişelenmeye başlıyorum...

AB projelerinde hibe almaya hak kazanabilmek için mutlaka bir Avrupa Birliği ülkesi mümasil kuruluşuyla ortaklık yapmanız ve hibe edilen meblağın bir bölümünün bu kuruluşa ödenmesi şart koşulduğundan, böyle bir ortağın arayışı içine giriyoruz. Sonunda Alman Mimarlar Birliği'ne (BDA) hazırlayacağımız filmin tercüme edilerek Almanya'da dağıtımını yüklenmeleri karşılığı ortaklık teklif ediyoruz. Teklifimize yanıt uzun süreçlerden sonra geliyor. Kabul ediyorlar. Ancak BDA'nın ortaklık teklifimizi kabul edip de AB tarafından istenen belgeleri bize göndermesi, belirlenen süreyi çok aştığı için dosyayı son başvuru tarihine kadar yetiştirebilmemiz olanaksız hale geliyor. AB yetkileriyle temas kurup ek süre alıyoruz. Bu bizi rahatlatıyor. Sonunda dosya tamamlanıp teslim ediliyor.

* Oğuz Öztuzcu;
İstanbul Serbest Mimarlar
Derneği Başkan Yrd
ve FOLIA Projesi Yöneticisi



Dosyanın tesliminden yaklaşık bir yıl sonra AB'den " ... Teklifiniz finalde, ancak başta teklif bütçeniz olmak üzere bazı konularda revizyon gerekiyor" diye müjdeli sayılabilecek ilk haberi alıyoruz. "Şöyle veya böyle bu hibeyi alacağız" diye düşünüyorum. Bundan sonra, AB tarafından yapılan kesintileri dikkate alan ve son derece detaylı olarak hazırlanılması istenen yeni bütçeyi AB normlarına göre hazırlayıp, terminden bir gün önce basılmak üzere Yönetim Kurulu üyelerimizden Sn.Timur Kayserilioğlu'nun yardımlarıyla hazırlıyoruz.

Bu arada olmayacak oluyor: Tüm dosyalar, nedenini hala anlayamadığımız bir şekilde Timur'un bilgisayarından "sırta kadem" basıyor. Bu durum Timur'u birkaç yıl yaşlandırıyor (!) Yılmıyor ve AB'den tekrar 'ek süre' istiyoruz. Yine kabul ediyorlar. Bütçe yeniden tanzim ediliyor ve bu sefer zamanında teslim ediyoruz. 1 Temmuz 2008 tarihinde "hibe almaya hak kazandığımız" bildiriliyor. Ankara'ya giderek 7 Temmuz 2008'de İSMD adına sözleşmeyi imzalıyoruz.

Proje hakkında: Projemiz özetle, her biri yarımşar saat olmak üzere 13 bölümlük bir televizyon dizisi ile İstanbul ve Paris'te düzenlenecek 2 konferanstan oluşuyor. Projenin bütçesi 211.000 Euro ve gösterim süresi dahil 12 ayda tamamlanması gerekiyor.

Başvurumuzda, dizinin NTV veya CNN TÜRK gibi saygın bir ulusal kanalda yayınlanmasını öngörüyoruz.

Projenin amacı ise "mimarlık konularında farkındalığın arttırılması ve mimarlığın yaşamımızda ne denli önemli olduğunun Avrupa ve Türkiye'den örneklerle, olabildiğince yalın ve anlaşılabilir bir biçimde anlatılmasıdır."

Başvuruda öngördüğümüz diğer bir husus da belgeselin içeriğinin, oluşturulacak bir danışma kurulu tarafından hazırlanacak olmasıdır.

İş başlıyor: İşe başlarken ilk farkettiğimiz şey, AB tarafından sonradan yapılan kadro ve bütçe kısıtlamaları nedeniyle, projeyi tamamlamak için çok zorlanacağımızı anlamak oluyor. Bütçede kadro için sadece şu kişilere (o da son derece mütevazı rakamlarda) kaynak var:

- 1 koordinatör/ yönetici
- 1 sunucu (Sn.Tülin Hadi)
- 1 idari sekreter
- 3 kişi kadrolu film prodüksiyon ekibi

Yönetim Kurulu üyesi olarak herhangi bir ücret almayı etik açıdan olanaksız kabul etmem nedeniyle "koordinatör" olarak bana tahsis edilen kaynağı, AB'nin de olurlu olarak, projenin yürütülmesi için gerekli "raporlama" gibi teknik konuları yüklenecek olan Gözde Onaran'ın istihdamına aktarıyoruz. İlk işlerimizden biri de, ileride tüm projenin sac ayaklarından biri olacak Sn. Dilek Safer'i "proje sekreteri" olarak aramıza katmak oluyor.

Yurt içi ve yurtdışı film prodüksiyonu için ayrılmış toplam kaynak 60.000 Euro. Yayın ücreti için ise hiç bir kaynak yok! Bu nedenle diziyi ücretsiz olarak yayınlayacak bir kanal bulmamız gerekli.

Hemen işe koyuluyoruz: Tabi öncelikle "Danışma Kurulu" oluşturuluyor. Bu kurul şu üyelerden oluşuyor:

- Doğan Tekeli (4. dönem Yön. Kur. Bşk.)
- Neşet Arolat (4. dönem Yön. Kur. Bşk. Yrd.)
- Oğuz Öztuzcu (Yön. Kur. Ü. ve Proje Yöneticisi)
- Timur Kayserilioğlu (Yön.Kur. üyesi)
- İhsan Bilgin, İstanbul Bilgi Üniversitesi
- Atilla Yücel, İstanbul Bilgi Üniversitesi
- Ali Cengizkan, ODTÜ
- Belkıs Uluoğlu, İTÜ
- Haydar Karabey
- Tülin Hadi

Danışma Kurulu 3 kez toplanıyor ancak dizinin içeriği ile ilgili gelişme sağlanamıyor. Bu aşamadan sonra içerik çalışmalarının sonuçlandırılması işi, Sn. İhsan Bilgin ve Sn.Tülin Hadi ikilisine devrediliyor.

Diğer taraftan, bu aşamada dizi için bir "yapımcı" aranıyor. Birkaç kez ihaleye açıyoruz. Sonunda hem böyle bir prodüksiyon için çok mütevazı olduğunu sonradan fark ettiğimiz bütçemizi kabul eden ve buna ilave olarak dizinin yayınlanmasını da üstlenen NTV işi alıyor. Bu noktada Sn.Tülin Hadi, bu kararı uygun bulmayarak proje kadrosundan ayrılıyor.

İçerik çalışmalarının bitmesi gereken Aralık 2008 sonunda Sn.İhsan Bilgin bir süredir tek başına devam ettiği içerik çalışmalarına işleri nedeniyle son vermek zorunda kaldığını bildirince, sıfıra sıfır, elde var sıfır durumuyla karşı karşıya kalıyoruz!...

Yönetim Kurulumuz içerik çalışmalarına bir an önce başlayabilmek amacıyla sunuculuk ve içerik koordinatörlüğü için Sn. Mine Kazmaoğlu ve Sn. Aslı Özbay'a teklif götürme kararı alıyor. Sn. Kazmaoğlu'nun iş yoğunluğu gibi nedenlerle teklifimizi kabul

etmemesi üzerine, teklife olumlu bakan Sn. Özbay'la yola devam kararı alıyoruz. (Aslı'yla çalışma kararı verirken, o'nun bu proje için ne denli hayati olacağının tam farkında olduğumu söyleyemem.)

İçerik danışmanları kadrosu oluşuyor: Sn. Özbay, 2009 Şubat ayı başlarında kolları sıvayıp derhal işe koyuluyor. İçerik genel danışmanlığı için, bizim de onayımızla Sn. Aydan Balamir'e teklif götürüyor. Sn.Balamir teklifi kabul ederek, 1 ay içinde bizim için 13 bölümü içerik bakımından yapılandırıyor. Her bölümün içeriğinden, ana yapıya sadık kalınarak, 1 danışmanın sorumlu olması kararına varıyoruz. Bölüm temalarına göre metinlerin hazırlanmasını ve dizide gösterilecek yurt içi / yurt dışı örneklerle röportaj yapılacak kişilerin seçilmesini, bölüm danışmanlarının önerileriyle belirleme prensibini benimsiyoruz.

Bölüm danışmanlarının tespitinde, görev alacakların kişisel birikimleri kadar yurtdun büyük kentlerinin de nisbi olarak temsil edilmesi eğilimi yanı sıra, zamana karşı yarışın çoktan başlamış olması nedeniyle, danışmanların Ankara'da yaşayan Sn. Özbay ve Sn. Balamir'le mesai paylaşımına uygun olmalarını da kriter olarak kabul ediyoruz. Danışmanlık teklifini kabul etmesine rağmen istenen çalışmaları zamanında teslim etmeyip projeden ayrılanlardan sonra, bölüm danışmanlarının nihai künyesi aşağıdaki şekilde oluşuyor:

1. Mimarlık Hayattır: Atilla Yücel
2. Mimar ve İşvereni: Doğan Tekeli
3. Bir Kentte Dolaşmak: Şükrü Kocagöz
4. Kentin İzi-Mimarisi: Ertuğ Uçar
5. Dünyaya Yerleşmek: Emre Arolat
6. Dünyada Yer Edinmek: Ömer Kanıpak
7. Yerellik, Yenilik, Yersizlik: Şengül Öymen Gür
8. Mimarlık Zamanın Barometresi: Faruk Şahin
9. Mimarlıkta Sahtelik Sahicilik: Abdi Güzer, Kadri Atabaş
10. Kültürel Yatırım Olarak Mimarlık: Süha Özkan
11. Dönüşüm: Canlanma, Başkalaşma: Güzin Konuk, Asuman Yeşilirmak
12. Yeşil Hayat Mimarisi: Ayşe Hasol Erkin
13. Gelecek ve Mimarlık: Kadri Atabaş, Abdi Güzer



Çekimler başlıyor: 2009 Nisan başından itibaren, bölüm metinleri elimize ulaştıkça NTV tarafından oluşturulan ekip Sn. Özbay'la birlikte çekimlere başlıyoruz.

Önce Ağustos başlarında yayına girilmesi planlanmışken NTV'nin gerekli gördüğü program tadilatı nedeniyle yayına 21.Ağustos'ta girilmesi kararlaştırılıyor. Bu durumda yayının ancak Kasım 2009 ortasında bitebileceği gerçeğiyle karşılaşıyoruz. Oysa bizim teslim tarihimiz 8 Kasım... Yapılan sözleşmedeki süre koşullarının aşılma zorunluluğu nedeniyle AB'ye yeniden ek süre talebinde bulunuyoruz; kabul ediliyor. Rahat bir nefes daha alıyoruz... Bu süreç içinde arka planda, bütçe kaydırmaları, küçük/ büyük değişiklik başvuruları, ihale dosyaları, aylık raporlar ve yurt içi - yurt dışı organizasyonlarla ilgili bitmez tükenmez işlemler bir yandan yürüyor.

Paris ve İstanbul konferansları ve web sitesi: Bu yoğun mesainin içinde, projemiz kapsamında tv belgeselinin yanı sıra taahhüt ettiğimiz 2 konferansın da düzenlenmesi gerekiyor: Benim moderatörlüğümde Sn.Han Tümertekin ve Sn.Emre Arolat'ın konuşmacı olarak katıldığı ilk konferansı 15 Mayıs'ta Paris'te Mimarlar Birliği'nde; ikincisini ise Sn.Stefan Behnisch'in katılımıyla İstanbul YEM'de gerçekleştiriyoruz.

Yine proje taahhütlerimizden biri olan FOLIA (fragments of living in architecture) isimli web-site'miz de belgeselin yayınından önce kullanıma açılıyor.

"Yaşasın Mimarlık" yayında: Belgeselimiz 28 Ağustos 2009'da başlayıp 21 Kasım 2009 da bitiyor. Ancak bizim işlerimiz devam ediyor: Bütçe harcamalarımız ve muhasebemiz denetlendikten sonra, nihai raporları onaylanmak üzere AB'ye gönderiyoruz.

Dizinin yayını sonrası belgeseli kütüphaneler, belediyeler, mimarlık fakülteleri, mimar odaları, SMD gibi meslek kuruluşlarının üyeleri... vb kişi ve kuruluşlara göndermek üzere, bir kit - dvd kitapçığı hazırlamış bulunuyoruz.

Son olarak: "Yaşasın Mimarlık" dizisinin, yola çıkarken koyduğu hedeflere büyük ölçüde ulaştığına inanıyorum. Bu kapsamda bir belgesel için çok kısıtlı bir zamanda, yetersiz bir bütçeyle ve çok sınırlı bir kadroyla çalışıldığı da düşünüldüğünde, ortaya çıkan ürünün değeri sanırım daha iyi anlaşılacaktır.

Diğer taraftan, başlangıçtaki ana kararlarımızdan biri olan, belgeselin dilinin ve anlatımının olabildiğince sade oluşu, esas hedefimiz olan genel kamuoyunda anlaşılabilir olmamızı sağlamıştır. Belgeselimize katkıda bulunan danışmanlarımız akademik seviyeden taviz vermeden, geniş halk kitlelerince anlaşılır olmayı büyük ölçüde başarmışlardır. Yine de son değerlendirme tabii ki izleyicilerimizindir.

Eskilerin dediği gibi bitirelim: "Sürç-ü lisan ettiyse, af ola"

Teşekkürler...

FOLIA Proje Yöneticisi olarak aşağıdaki kün-yede yer alan tüm kişi ve kuruluşlara; bu projeyi başlatan **Sn. Doğan Tekeli** başkanlığındaki İSMD 4. Kurulu'na ve projeyi başarıyla tamamlayan **Sn. Doğan Hasol** başkanlığındaki 5. dönem Yönetim Kurulu üyelerine; "Yaşasın Mimarlık" kit'imizin sponsoru **Soyak Holding'e**; İstanbul konferansı sponsorluğu yanı sıra FOLIA projemize katkıda bulunan **Çanakkale Seramik'e** ve yine projemize destek olan **Efektif Gayrimenkul** ile iletişim sponsorumuz **Yapı Endüstri Merkezi'ne** teşekkürü borç bilirim.

İçerik ve Prodüksiyon Koordinatörü:

Aslı Özbay

Proje Sekreteri: Dilek Safer

AB Danışmanı: Gözde Onaran

İçerik Genel Danışmanı: Aydan Balamir

Bölüm Danışmanları: Atilla Yücel, Doğan Tekeli, Şükrü Kocagöz, Ertuğ Uçar, Emre Arolat, Ömer Kanıpak, Şengül Öymen Gür, Faruk Şahin, Abdi Güzer, Kadri Atabaş, Suha Özkan, Asuman Yeşillirmak, Güzin Konuk, Ayşe Hasol Erkin

Film Prodüksiyon ve Yayın Kurumu:

Doğuş Yayın Grubu - NTV

Editör: Heves Atasoy

Prodüktör: Uğur Danış

Kameraman: Haluk Asar

Seslendirme: Sungun Babacan

İçerik Koordinatör Asistanı: Selda Bancı

Röportaj Çözümleri: Serap Dalmış

Paris Konferansı: SFA - Societe Française des Architectes, Paris (Fransız Mimarlar Birliği)

İstanbul Konferansı: YEM -Yapı-Endüstri Merkezi, İstanbul

Proje Resmi Ortağı: BDA - Bundes Deutscher Architekt, Berlin (Alman Mimarlar Birliği) / Olaf Bahner, BDA Temsilcisi

Diğer Proje Ortakları: Bilgi Üniversitesi ve AB Vakfı

Finansman ve Destekler: Avrupa Birliği Merkezi Finans ve İhale Birimi

Sponsorluk Danışmanı: Ayşegül Yaman Saygın

EĞER PROJENİZ ÇALINDIYSA...

Mimarlıkta “telif hakkı” yasa ile korunmuş olsa da yönetmelik ve içtihatlarla zenginleşmiş bir yasal çerçeve – *henüz* – oluşturmuyor. Bir proje “çalındıysa”, taklit edildiyse, izinsiz tekrarlandıysa... Mimarların, yasanın hangi maddelerine göre nasıl hareket edebileceklerini biliyor musunuz?

Kemal Vuraldoğan
Avukat

İş yaşamında henüz herhangi yapıya uygulanmayan bir mimari projenin, onu meydana getiren mimarın izni olmaksızın bir yapıda uygulandığı veya proje müellifi mimarın projesini “uyguladığı” bir binanın kopyalanması suretiyle mimarların telif haklarının ihlal edildiği gözlenmektedir. Bu ihlallerinin engellenmesi ve telif hakkı ihlal edilen mimarın zararının giderilmesinin bir yolu, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’na dayanarak dava açmaktır.

5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu 2. maddesi uyarınca, her çeşit mimarlık ve şehircilik tasarım ve projeleri, mimari maketler, “ilim ve edebiyat eseri” kabul edilmektedir. Aynı kanunun 1. maddesi uyarınca eser sahibi, eseri meydana getiren kişidir. Bu nedenle mimari proje bir yapıya uygulanmış olsa aynı zamanda ilim eseri olan bu projenin telif hakları, projeyi çizen mimara aittir.

Telif haklarının ihlali halinde açılacak davalar 5846 Sayılı Kanunun “hukuk ve ceza davaları” başlıklı 66 vd. maddelerinde belirtilmiştir.

Kanunun 68. maddesiyle, mimarın yazılı iznini almadan mimari projeyi yapısına uygulayan kişi aleyhine, proje müellifi mimarın yazılı sözleşme yapılması halinde, normal şartlarda talep edeceği sözleşme ücretinin 3 katını isteyebileceği bir tazminat davasının açılması mümkün kılınmıştır. Rayiç bedel belirlenirken telif hakkı ihlal edilen mimarın mesleki birikimi, ihlale konusu projenin niteliği, projenin uygulandığı, il-semt-yer gibi unsurların dikkate alınması gerektiğini düşünüyoruz. Ancak taraflar arasında bedel konusunda yapılmış bir sözleşme varsa bu bedel esas alınacaktır. 1

5846 Sayılı Kanunun 68. maddesine dayanılarak açılacak davaların “zamanaşımı” konusunda, anılan kanunda bir hüküm bulunmamaktadır. Yargıtay 5846 Sayılı Kanunun 68. maddesine göre açılacak davaların zamanaşımının 10 yıl olduğu görüşündedir. 2

Telif hakkı ihlale uğrayan mimarın 5846 Sayılı Kanunun 70/2. maddesine dayanarak da tazminat davası açması mümkündür. Kanunun 70/2. maddesi uyarınca, “Mali hakları haleldar edilen kimse, tecavüz edenin kusuru varsa, haksız fiillere mütaallik hükümler dairesinde tazminat talep edebilir” hükmüne yer vermektedir. Madde, ‘haksız fiillere mütaallik hükümler dairesinde’ ibaresiyle 818 sayılı Borçlar Kanunu - madde 41 vd. hükümlerine atıf yapmaktadır. Borçlar Kanunu madde 41 vd. hükümler ile 5846 Sayılı Kanunun 70/2. maddesine göre açılacak bir tazminat davasında hakim, telif hakkı ihlal edilen kişinin uğradığı zararın karşılanmasına karar verecektir. Bu durumda hakim tazminatı Borçlar Kanunu madde 43 uyarınca hal ve mevkiin icabına ve hatanın ağırlığına göre belirleyecektir.

4846 Sayılı Kanunun 70/2. maddesine göre açılacak davanın zamanaşımı süresi Borçlar Kanunu madde 60 uyarınca bir yıldır. Ancak tecavüz fiilinin aynı zamanda suç olması halinde 1 yıllık zamanaşımı süresi, ilgili suçun zamanaşımı kadar uzayacaktır. 2004 yılında yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu madde 66/d uyarınca, beş yıldan fazla olmamak üzere hapis veya adli

para cezasını gerektiren suçlarda zamanaşımı süresi 8 yıldır. 5846 Sayılı Kanundaki cezalar da 5 yılın altında olup bu cezalar yönünden ceza zamanaşımı süresi 8 yıldır.

Kanunun 70/2. maddesine dayanılarak açılacak davada "tecavüz edenin kusurlu olması" zorunluysa kanunun 68. maddesine göre açılacak davada "tecavüz eden kusursuz", sorumluluk esasına göre sorumludur.

Telif hakkı ihlale uğrayan mimarın başvuracağı diğer bir yol madde 68 veya madde 70/2 uyarınca açtığı 5846 Sayılı Kanunun 70/3. maddesine dayanarak da talepte bulunmaktadır. Kanunun 70/3. maddesi "tecavüz edenin elde ettiği karın eser sahibine verilmesi"ni öngörmektedir. Ancak tecavüz edenin elde ettiği kardan madde 68'e göre hesaplanan 3 katı rayiç bedel düşülecektir. 3 Hakim dava dilekçesinden talebin kanunun hangi maddesine dayanıldığını tespit edecek, tazminat miktarını buna göre belirleyecektir.⁴ Bu husus dava dilekçesinden anlaşılmıyorsa davacıdan açıklama istenmelidir. 5

Sonuç olarak, 5846 Sayılı Kanunun 68. maddesine göre açılacak davalarda telif hakkı ihlal edilen mimar, ihlale konu projenin rayiç bedelinin 3 katını 10 yıllık zamanaşımı süresinde talep edebilecektir. Aynı kanunun 70/2. maddesine göre açılacak davada gerçek zararını, 70/3. maddesine göre açılacak davada tecavüz edenin elde ettiği karı talep edebilecektir ve bu davaların zamanaşımı süresi bir yıldır. Eğer telif hakkı ihlali aynı zamanda "suç" ise zamanaşımı süresi 8 yıla çıkacaktır.

4846 Sayılı Kanunun 68. maddesine göre açılacak davada hükmedilecek tazminatın yüksek olması⁶, bu davanın zamanaşımı süresinin daha uzun olması nedeniyle, telif hakkı ihlal edilen mimarlarımızın anılan 68. maddeye dayanarak tazminat talep etmelerinin uygun olduğunu düşünmekteyiz.

Sonuç olarak telif hakkı ihlal edilen mimarın 4846 Sayılı Kanunun 68. maddesine dayanarak açacağı bir davayla tecavüz eden(ler)i tazminata mahkum ettirmesi mümkündür. Kanun koyucu, rayiç bedelin 3 katı tazminat imkanıyla, telif hakkı ihlal edilen mimara önemli bir koruma sağlamıştır. Zamanaşımı, husumetin kime yöneltileceği, görevli ve yetkili mahkeme gibi usul kuralları nedeniyle bu tip davaların bir avukat aracılığıyla takip edilmesinde fayda bulunmaktadır.

NOTLAR:

¹ "...Ancak, FSEK'nun 68/2 nci maddesinde, eserin hak sahibinin izni olmadan çoğaltılması halinde, izni alınmamış eser sahibi sözleşme olması durumunda isteyebileceği bedelin üç kat fazlasını isteyebileceği hükme bağlanmıştır. Bu madde hükmü karşısında, taraflar arasında bir sözleşme olmaması halinde ilgili meslek kuruluşundan rayiç bedel tespit edilerek tazminatın hesabı ilke olarak doğrudur. Ne var ki, somut olayda davalı T.... A.Ş.'nin açtığı ihaleye davacıların katıldığı ve 25.3.1997 tarihinde fiyat belirlemek suretiyle teklif verdikleri de, anlaşılmaktadır. Şu halde, davacılar ile davalı T.... A.Ş. arasında sözleşme imzalanırsa idi teklifle belirlenen fiyat üzerinden yapılacağı kuşkusuzdur. Artık burada taraflar arasındaki sözleşme bedeli belirli ve somutlaşmış olduğuna göre, farazi bir sözleşmenin varlığı ile bunun bedeli üzerinden tazminat hesaplanması doğru görülmemiştir. Bu bağlamda mahkemece, davacıların isteyebileceği mali zararın verdikleri teklif bedeli esas alınarak belirlenmesi ve oluşacak sonuç çerçevesinde bir hüküm kurulmak gerekirken, yazılı şekilde hüküm kurulması yerinde görülmemiş ve kararın bu nedenle davalılar yararına bozulması gerekmiştir..." Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E. 2001/10702, K. 2002/2515, k.t. 19.3.2002, Kazancı İçtihat ve Otomasyon Programından alınmıştır.

² Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 2005/163 esas, 2006/83 karar sayılı ve 16.1.2006 tarihli kararının gerekçesinden çıkan sonuç bu yöndedir. Ayrıca aynı karara yazılan karşı oydan Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 1987/1836 esas, 1987/4131 karar sayılı ve 07.07.1987 tarihli kararı ile Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 2002/11-176 esas, 2002/214 karar sayılı ve 20.03.2006 tarihli kararının bu yönde olduğu anlaşılmaktadır. KILIÇOĞLU'na göre bu davalar haksız fiil zamanaşımı süresi olan bir yıllık zamanaşımına tabidir, Ahmet KILIÇOĞLU, Türk Fikir ve Sanat Eserlerinde Zamanaşımı, Ankara Barosu Uluslararası Hukuk Kurultayı, Ankara Barosu Yayını, Ankara 2002, s. 390.

³ "...Ayrıca, mali ve manevi hakları ihlal edilen kimse FSEK'nun 70/3 ncü madde hükmü uyarınca, tecavüze uğrayan kimse tazminattan başka temin edilen kârın kendisine verilmesini de isteyebilir. Bu halde, 68 nci madde hükmüne göre talep edilen bedel indirilir. Bu açıklamalar karşısında, davacının FSEK'nun 70 nci maddesi hükmüne göre talep ettiği tazminat miktarının açıklaması için davacı vekiline süre verilmesi ve ilgili meslek kuruluşundan rayiç bedel tespit edilmesi ile, uzman bilirkişi kurulundan rapor alınması suretiyle, oluşacak sonuç çerçevesinde bir hüküm verilmesi gerekirken, yazılı şekilde hüküm kurulması yerinde görülmemiş ve kararın bu nedenle davacı yararına bozulması gerekmiştir..." Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E. 2003/4292, K. 2003/11261, k.t. 1.12.2003, Kazancı İçtihat ve Otomasyon Programından alınmıştır.

⁴ İlginç bir örnek olması nedeniyle bir numaralı dipnottaki kararın önemli kısımlarını paylaşmakta fayda görüyoruz, "...Davacı vekili, müvekkilinin sahibi ve yazarı olduğu "Kaynakları İle Büyük Kadın İlmihali" adlı eseri, davalı şirketin izinsiz olarak Kadın ve Aile isimli aylık dergisi ile promosyon olarak 1994 ve 1995 yıllarında okuyucularına abone olmaları koşuluyla çoğaltarak dağıttığını, müvekkilinin bu haksız fiili yeni öğrendiğini, davalının eyleminin davacının FSEK'ten doğan mali ve manevi haklarına tecavüz teşkil ettiğini ileri sürerek fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 1 milyar lira maddi ve 5 milyar lira manevi tazminatın davalıdan tahsiline karar verilmesini istemiştir. ...Mahkemece toplanan delillere göre, FSEK 70/2. maddesi yollamasıyla BK'nun 60. maddesi hükmüne göre davacının haksız fiili öğrendiği tarihten itibaren 1 yıl içinde dava açmadığı, 1994-1995 yıllarında dağıtıldığını ileri sürdüğü kitaplardan dolayı 2003 yılında dava açtığı gerekçesiyle davanın zamanaşımı nedeniyle REDDİNE karar verilmiştir... ..dava dilekçesinde açıkça davalının elde ettiği karın üç katından az olmamak üzere fazlaya ilişkin haklar saklı tutularak tazminat istendiğinden, bu talebin FSEK 70/son maddesine uygun olması ve FSEK 68/1. maddesinde belirtilen eser sahibinin sözleşme yapılmış olması halinde isteyebileceği bedel itibarıyla uğradığı zararın en çok üç kat fazlası olarak nitelendirilmesinin mümkün olmamasına göre, FSEK 70/2. maddesi yollamasıyla BK'nun 60. maddesindeki haksız fiillere ilişkin bir yıllık zamanaşımı süresinin uygulanmasında bir isabetsizlik bulunmadığından davacı vekilinin yerinde görülmeyen tüm temyiz itirazlarının reddi gerekmiştir..." Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E. 2005/163, K. 2006/83, k.t. 16.1.2006, Kazancı İçtihat ve Otomasyon Programından alınmıştır.

⁵ ÖNGÖREN, Gürsel ve CERİTOĞLU, Filiz, Türk Fikir ve Sanat Eserleri Hukuku Açısından Mimari Eserler ve İlgili Yargı Kararları, Öngören Hukuk Yayınları, İstanbul 2007, s. 157.

⁶ Kitabı kendisinden izinsiz basılan, şarkısı kendisinden izinsiz okunan eser sahipleri için kanunun 70/3. maddesine göre açılacak davalar anlamlı olabilir. Çünkü izinsiz okunan şarkıya yer verilen cd veya kasetin tirajının yüz binleri aşması tecavüz edenin 3 katı rayiç eser bedelinden daha fazla kar elde etmesine yol açacaktır. Bir mimarın kanunun 70/3. maddesine dayanarak dava açması ancak tecavüzünün bu projeye bir yarışmaya katılması ve 3 katı rayiç bedelden fazla bir ödül alması halinde anlamlı olacaktır.



Ankara Eximbank / ÖNCE



ve Vakıflar Genel Müdürlüğü taşındıktan SONRA !

ANKARA EXİMBANK VE KOMŞUSU

70'li yıllarda Devlet Yatırım Bankası Genel Müdürlüğü (DYB) ve Türkiye Çimento Sanayii Genel Müdürlüğü (TÇS) tarafından, Ankara - Kızılay Milli Müdafaa Caddesi'ndeki arsa üzerinde yaptırılması kararlaştırılan 'genel müdürlük' binalarının projeleri için, dar arsa koşulları ve geniş istekler karşısında uzun bir çalışma gerekmiştir. Bu yapı kompleksi aynı zamanda bizim (Ertur Yener ve Zafer Gülçur ile) Ankara'daki ilk ortak yapımızdır. İnşaat kademeli olarak yapılmış, önce (DYB) Eximbank (EX), sonra diğer yapı uygulanmıştır. Bu nedenle yapı detaylarında farklılıklar oluşmuştur. Her iki inşaatın da yapımını Emek İnşaat üstlenmiş; DYB'nin pencereler dahil tüm ahşap işlerini Tepe Mobilya yapmıştır. TÇS, proje aşamasından sonra haklarını Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne (VGM) devretmiştir. DYB 7550 m2, VGM 12.000 m2 inşaat alanına sahiptir.

VGM binası inşaat bitiminden sonra Bakanlık olarak kullanılmıştır. Bu tür değişimler Ankara'daki diğer yapılarımızda da yaşanmıştır: Azot Sanayii Genel Müdürlük binası Adalet Bakanlığı'na, Çimento Sanayii Genel Müdürlüğü de Sanayii Bakanlığı'na dönüşmüştür. Vakıflar Bankası Genel Müdürlüğü, Çağdaş Sanatlar Galerisi gibi yapılarımızın iç mekanlarında da müelîflerine haber verilmeden, telif haklarına saygısız bir şekilde değişiklikler yapılmıştır. En kötü uygulama da Eximbank'ın komşusunda yaşanmıştır!

İşin daha acı tarafı, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu herkes tarafından çiğnenip, pas pas yapılırken, mimarlar bile eski ortaklarının telif haklarını hiç utanmadan gasp etmeleridir. Yapıların programı, işlevi yıllar içinde bu kadar değişirken, mimari proje yarışmalarında hâlâ ayrıntılı program verilmesi, istenmesinden de vazgeçilmemiştir! Yarışmalar konusunda çok konuşup, yazdığım için burada kesip, yıkım konusu ile sözü bitirmek istiyorum...



Evet, yapılarımız daha biz hayattayken yıkılmak isteniyor. Bugün hedefte Atatürk Kültür Merkez'i var. İstanbul Divan Otel'i'nin yıkılmasıyla Rüknettin Güney ve Abdurrahman Hancı'nın izlerinin silinmesi üzerine Yapı Dergisi'nin 327. sayısındaki yazımdan bir bölümü "sözün özü" olarak alıyorum: "...Düşünüyorum da bütün bunlar benim elli yıla yaklaşan mimarlık yaşamımda oldu. Ömrüm yeterse kendi yapılarımın yıkımını da görmem olası. Anılarımızı Ankara'daki Belediyeci yok etti. Ne meydan, ne bulvar bıraktı! Güzel Başkentimizi köstebek yuvasına çevirdi..."

Erdoğan Elmas Mimar

MAYIS



“Tasarımlarınızda özgürlük ve özgünlük”



Standımız 2009 Yapı Ankara Fuarı
1.'lik ödülü almıştır.



MAYIS YAPI İÇ ve DIŞ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

Adres: Çetin Emeç Bulvarı 4. Cad 72. Sk. No: 9/1 A.Öveçler - ANKARA T: 0312 473 33 80 (Pbx) F: 0312 473 33 81

www.mayisyapi.com - mayis@mayisyapi.com



fashionable



eseo
LIGHT FOR LIFE



inviting



joyful

harmony



aydınlatma



büyüleyici



cazibe

şık

çok yönlü

dekoratif

LivingColors



LivingColors Floral

NOVA

Aydınlatma

Böylesini Hiç Görmediniz...

www.nova-aydinlatma.com

Mustafa Kemal Mahallesi 2127. Cadde No:8

Eskişehir yolu

Çankaya - Ankara

Tel: 0312 219 54 34 Fax: 0312 219 53 66

info@nova-aydinlatma.com



Haftanın 7 günü : 10.00 - 20.00



Ledino

ilham ışığı

yarın için doğal ışık



light+building

Lirio
CREATE LIGHT, CONTROL SHADOW



estetik
ve
modern

büyüleyici

benzersiz

tasarım



etkileyici



konfor



fonksiyonel



sade

Mimaride “Yarının Işığı”

ÖĞRENCİLER IŞIĞI TASARLAYACAKLAR

Velux tarafından 2004 yılından beri, iki yılda bir mimarlık öğrencilerine yönelik düzenlenen ve bu yıl dördüncüsü gerçekleştirilecek olan Uluslararası Velux Ödülü 2010 için kayıtlar 1 Ekim 2009’da başladı. Ödül, dünyanın dört bir yanındaki mimarlık öğrencilerini “Yarının Işığı” teması altında, mimarlıkta gün ışığıyla çalışmaya davet etmektedir.

Tema: “Yarının Işığı”

Yarışma, gün ışığını ve temiz hava ile yaşam kalitesinin artırılması vizyonuna uygun olarak, gün ışığına hak ettiği önemi vermek ve gün ışığının bina tasarımındaki rolünü güçlendirmeyi hedeflemekte. Özel hiçbir kategori içermemekle birlikte projelerin aşağıdaki konulara dikkat çekmesi gerekiyor:

- Doğal kaynak olarak gün ışığına ve enerjiye odaklanan konseptler
- İç mekanlara gün ışığının katkısı
- Kentsel yaşamlarda gün ışığının yeniden irdelenmesi ve kent dokusunun yeniden canlandırılması
- Güneş ışığının ve gün ışığının doğanın ritimlerini ve dengelerini dikkate alarak, mimari açıdan öneminin irdelenmesi
- Doğala karşı yapay ışık, gündüze karşı gece, içerisine karşı dışarı gibi daha soyut kavramlar

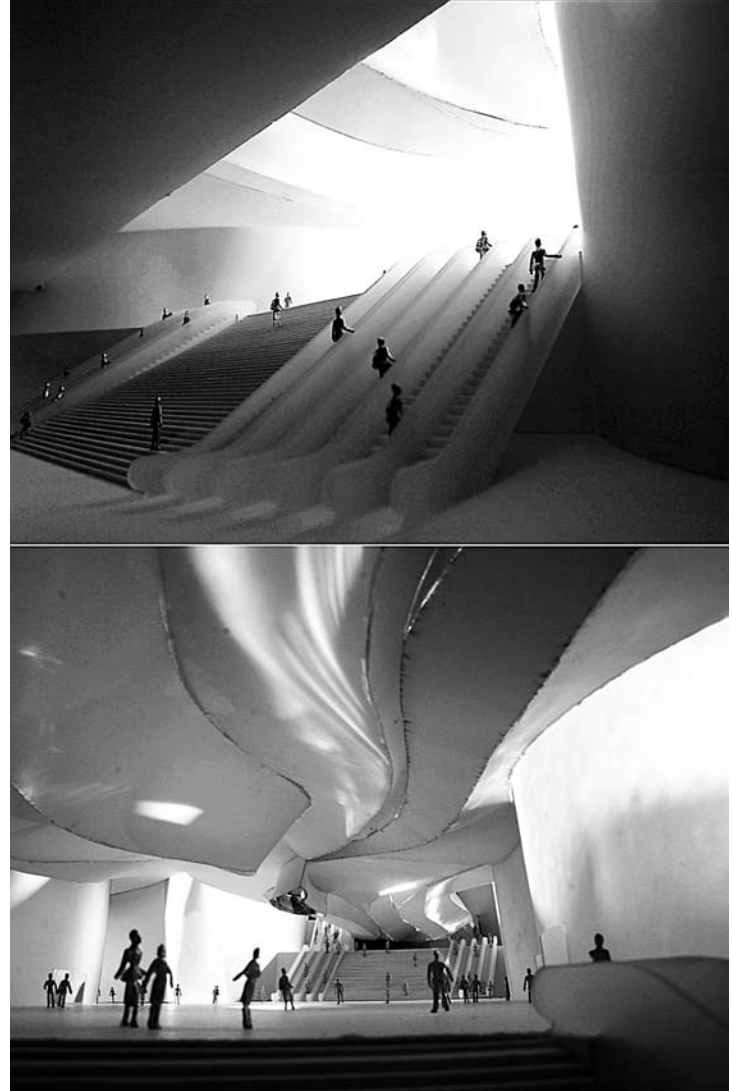
Uluslararası jüri

2010’un jüri üyeleri 2009 yılı sonunda duyurulacaktır. Daha önceki jüri üyeleri arasında Glenn Murcutt, Kengo Kuma, Per Olaf Fjeld ve Hani Rashid bulunmaktaydı.

Katılım ve Ödül

Yarışmanın tek şartı, ödül için aday olan projenin ve proje sahibi mimarlık öğrencisi veya öğrenci grubunun, üniversitedeki bir eğitmen tarafından onaylanarak, aday olarak gösterilmesidir. Yarışma, UIA Uluslararası Mimarlar Birliği (International Union of Architects) ile EAAE Avrupa Mimarlık Eğitimi Birliği (European Association for Architectural Education) işbirliği ile geliştirilmekte.

Öğrencilerin yarışmaya katılmak için 1 Ekim 2009 – 1 Şubat 2010 tarihleri arasında, yarışma internet sitesine (www.velux.com/IVA) kayıtlarını yapmaları ve projelerini 3 Mayıs 2010 tarihine kadar teslim etmeleri gerekmektedir. Jüri değerlendirmesi Haziran 2010’da yapılacak, kazananlar Kasım 2010’da duyurularak, Avrupa’da yapılması planlanan ödül törenine davet edileceklerdir. Yarışmayı kazanan öğrenciler ile ilgili eğitmenlerine toplam 30.000 Euro tutarında para ödülü dağıtılacaktır.



* IIV. Uluslararası Velux 1. Ödülü; Reilly O’Neil Hogan, Embodied Ephemerality projesi

Haftada 80 Bin Ziyaretçi

HOLLANDA TASARIM HAFTASI

Hollanda Tasarım Haftası (DDW) 17–25 Ekim tarihleri arasında gerçekleştirildi. Hollanda genelinde 60 farklı yerde yapılan 280 etkinliğe yaklaşık 80.000 ziyaretçi konuk oldu. Üniversiteler, mimari bürolar, tasarımcılar ve tasarım alanına ilgi duyan herkes bu haftada yapılan etkinliklerde boy gösterdi.

Hollanda'daki diğer tasarım etkinliklerinden kendini "bilgiyi geliştirmek", "ilham kazanmak" ve "informal bir atmosferde ağlar oluşturmak" olarak nitelendirdiği temel ilgi odakları ile ayıran DDW; ulusal ve uluslararası tasarım toplulukları, ticaret ve endüstri, genel halk gibi çeşitli hedef gruplara dikkat çekiyor. Yüzden fazla farklı etkinlikten oluşan DDW programında sergiler, öğretiler, atölye çalışmaları, konferanslar, şirket ziyaretleri ve birçok parti yer alıyor.

Bu etkinlikler kapsamında Hollanda'nın Eindhoven kentinde bulunan Design Akademinin\ 1. Sınıf öğrencilerinin gerçekleştirdiği final çalışmaları, Paper Zoo ile bitirme öğrencilerinin yaptığı mezuniyet ödevleri ve tasarımcıların kullanabilecekleri yeni malzemelerin sunulduğu bir sergi ile oluşturulmuş bir dizi etkinliğin ayrıntılı bilgisine <http://www.dutchdesignweek.nl> adresinden ulaşılabilir.

Murat Sönmez





ÖZKUL®
BETON ELEMANLARI

Orijinal Fikirler...
Orijinal Mekanlar...



Yer Döşemeleri

Tek tabaklı terrazo karo
İki Tabaklı terrazo karo

Prekast Elemanları

Basamak
Süpürgelik
Harpuşa
Denizlik
Parapet



Beton Kaldırım Taşları

Tretuvar

Beton Parke Taşları

Kilitli parke

Beton Bordür Taşları

Bordür Taşları



Bahçe Elemanları

Çiçeklik
Bahçe çitleri
Çit direkleri
Mantar stop

Dekoratif Yeni Ürünler

Washbeton basamak
Washbeton karo
Patinato basamak
Patinato karo
Cephe kaplama
Kumlama desenli karo



Merkez: Plevne Caddesi No:28 Aktaş - ANKARA Tel: +90 312 363 68 78 (pbx) Faks: +90 312 362 24 18

Fabrika: Esenboğa Yolu 22. km Esenboğa - ANKARA Tel: +90 312 398 02 50 (pbx) Faks: +90 312 398 02 53

www.ozkulkaro.com.tr info@ozkulkaro.com.tr



Referanslarımızdan Bazıları

ATEMPO

Anıtkabir Müzesi



Swiss Otel / Rusya



Sungate Port Royal Hotel



City's Alışveriş Merkezi Nişantaşı



Acıbadem Hastaneleri



Sheraton Otel Convation Center



ÇALIŞMA ALANLARIMIZ

Ses Sistemleri

Sahne Aydınlatma & Işık Sistemleri

Bina, İş Merkezi, Otel, Tatil Köyü Zayıf ve Kuvvetli Akım Sistemleri

Yangın Algılama ve Alarm Sistemleri

Konferans Sistemleri
Simultane Tercüme Sistemleri

Video / Data Projeksiyon Sistemleri Sinema Projeksiyon ve Surround Ses Sistemleri

CCTV Sistemleri

Tv - Radyo Kayıt ve Yayıncılık Stüdyosu Sistemleri

LED Mimari Aydınlatma

www.atempo.com.tr



ATEMPO
ŞİRKETLER GRUBU

Ank. 0 312 466 82 00

İst. 0 212 288 06 12

Ant. 0 242 324 52 92

Showroom: 0 312 467 10 89

GÜNEŞTEN ELEKTRİK ÜRETEN FOTOVOLTAİK MUCİZESİ...

SADECE ÇEVRE DOSTU OLMAKTAN FAZLASINI YAPIYOR

Dünyadaki atıkların % 50'sini inşaat molozları oluşturuyor
 Toplam elektrik kullanımının % 40'ı ise sadece aydınlanma ihtiyacımızdan kaynaklanıyor
 Yani "yapılı çevre", çevre dostu duyarlılıklara en muhtaç alanların başında geliyor
 Son 10 yıldır bu durumun farkında olan Avrupa'da
 enerji üreten fotovoltaik paneller, mimarlığın içinde asimile oluyor
 Türkiye ise henüz bekelemede...

Bayar Çimen*

Bina dış yüzeyine entegre edilen fotovoltaik paneller (PV), bugün artık ilk zamanlardaki kadar kuşku ve ön yargı ile karşılanmıyor. PV'nin pahallı olması, dikey yüzeyde biraz daha az elektrik üretmesi ve ekonomik olmadığı söylemleri artık geçerliliğini yitirdi. Gittikçe artan elektrik fiyatları PV'nin ekonomik geçerliliğini daha da kolaylaştırdı, güçlendirdi. Hiç bir cephe ve teknolojisi için şöyle bir sorgulama yapılmaz: Alüminyum giydirme bir cephenin amortisman süresi nedir? Ya da doğal taş kaplanan bir cephenin amortismanı kaç yıl sonra oluşur?...

Fotovoltaik cephe ve çatı modülleri, bina kabuğu için yeni özellikleri ile alışılmış yapı elemanı değildir. Özellikle ve yenilikçi PV-modüllerinin kullanımında mimar, yatırımcı, PV-modül üreticisi, montaj sistemleri satıcısı ve PV-planlayıcıları arasında koordinatör rol oynayabilir. Mimarın mesleki bilgisi çevre dostu PV'nin cephe ve çatılarda kullanılması için yatırımcı, uygulamacı ve kullanıcıları teşvik etmeye yeterlidir. Çok işlevli fotovoltaik cephe ve çatı modüllerini mesleki bir bakışla incelediğimde, birçok olumlu özelliğini sıralayabilirim... Örneğin:

Yapıyı dış hava şartlarından koruma : Hava şartlarına karşı yapıyı korumak demek, yağmur ve rüzgara karşı kapalı ve sağlam, iklim değişikliklerine karşı dirençli olmak anlamına gelir. Yetkili ve uzman endüstri firmalarıyla yapılan çeşitli testlerde, pazarda bulunan PV-Cephe modüllerinin (mono-poli ve ince tabaka) 233 km/h'lik değişik rüzgar yüklerine karşı dayanıklı oldukları kanıtlanmıştır. 30 yıl boyunca eskimeye yönelik bozuklukların olmayacağı garantisi vardır. Panellerin içerdiği ince film de teknoloji açısından aynı testlere tabi tutulmuş ve olumlu sonuçlar alınmıştır. Isı izolasyonu : PV-Cephe ve çatılarda ısı izolasyonu, PV-asma cephenin arkasındaki hava tabakası ve kristal / ince film hücrelerinin güneş ışınlarını absorbe etmesi ile sağlanır. Bilinen diğer klasik ısı değerleri ile PV'lerin "high-end teknoloji" aynı değerleri paylaşırlar. Fotovoltaik cephe ve çatı modüllerinde uygulanan ısı-cam, bina kabuğundaki ısı izolasyonu fonksiyonunu üstlenir.

Gölgeleme : Bir PV-cephesi veya çatısı ile gölge fonksiyonu yaratabilmek, ancak iyi tasarım ile sağlanır. Az veya çok gölge oluşturabilmek, solar hücrelerin modüllere yerleştirilmesine bağlıdır. Bu işlem ince film modüllerde lazer tekniği ile yapılır. Kristal hücrelerde ise, semitransparent (yarı şeffaf) sistem uygulanır. Böylece gölge ve gün ışığı, teknoloji yardımı ile birbiriyle ilişkilendirilir. Özellikle PV ile doğal gölgelikler yaratmak için, büyük mekanların şeffaf örtülerinden yararlanılmaktadır.

Sağlamlık : Binalarda kırılmaz cam levhalar kullanmak zaten bir standarttır. Bunu PV-modülleri ile daha iyi yapabilirsiniz çünkü PV'nin yapısal strüktürü buna uygundur. Ayrıca hücre içine yerleştirilen bir sensor/algılayıcı, PV-modüllerinin sağlamlık durumu konusunda bilgi verir. Gün-

Fotovoltaik panelleri kullanarak tasarlanmış ödüllü bir örnek:
Kuzey Ren Westfalia Eyaleti Eğitim Akademisi (Herne-Sodingen/Almanya) 2001
Mimarlar: F.H.Jourda, H.Schleiff, G. Perraudin



© Foto: Hasan Özbay

düz ışığının başlaması ile invertörden otomatik kontroller gelir.

Sese karşı izolasyon : PV-cephe ve çatıları çok katmanlı olmalarından dolayı sese karşı en az değer olan 25 dB'in üzerinde değer taşırlar. Hiç bir fonksiyon kaybına uğramaksızın, PV-sıcak cepheleri veya çatılarını çok camlı bir izolasyon tekniği ile gazla doldurabilirsiniz. Böylece yapılarda daha üst değerlerdeki ses izolasyonuna ulaşılabilir.

Elektro manyetiğe karşı koruma : PV-entegre edilmiş bir bina kabuğunda genelde elektrik iletmeye uygun bir alt yapı konstrüksiyonu vardır. Ayrıca modüllerin içindeki hücreler arası bağlantılar da elektrik iletimine uygundur. İşte bu etki elektriğe hassas bölgelerde koruma amaçlı kullanılabilir: Örneğin hastanelerin elektriğe hassas bölgelerinde, bankaların bilgisayar merkezlerinde, karakol vb. emniyet tesislerinde, araştırma tesislerinde, havaalanlarında vb. Çeşitli PV-cephelerinde yapılan testler gösteriyor ki, PV-cephelerinin koruma –izolasyon davranışı 23 dB'den daha iyidir.

Estetik / Tasarım : Türkiye'de bina kabuğunun estetiği genelde yarımcı veya ev sahibinin subjektif etkisi ile veya mimarlar tarafından belirlenir. PV-cephe ve çatılar yüksek kalitede yapı malzemeleridir. Malzemenin yapımında kullanılan teknolojiler kristal-silisyum, amorph ve ince film'dir. Koyu renkli ve konstruktif bir tasarımı vardır. Geometrisi sabit, elemanları hareketli, gölge yapan, ışığı engelleyen, çok tabakalı ısı camlı özellikleri vardır. PV'nin cepheye entegre edilmesinde bir tasarım uzmanına ihtiyaç duyulur. Bu işi de ancak yapıyı projelendiren mimar yapabilir.

Elektromanyetik enerji dönüşümü : Bina kabuğunda elektro-manyetik enerji dönüşümü özel bir malzeme olan fotovoltaik ile mümkündür. Fotovoltaik hücrelerinin özel düzenlenmesi ile binanın içi ve dışında yüksek frekanslı haberleşme sinyallerini engellemek mümkündür. Fotovoltaik ile enerji dönüşümü, hücrenin cinsine, teknolojisine ve özellikle de çevre şartlarına, planlama bilgisine, modüllerin yönlendirilmesine,

alt yapıya ve sistemin kurulmasına bağlıdır. PV-Sisteminin tamamını etkileyen faktörler ise güvenilirlik, verimliliğin artırılması, modül fiyatlarının aşağıya çekilmesi, invertörün büyüklüğü, kurulum ve montajdır.

Fotovoltaik enerji dönüşümü "çevre dostu" bir teknolojidir. PV sessiz çalışır ve eskimez. Yüksek değerde elektrik üretir. Solar enerji yani güneş, tahminen önümüzdeki 4 milyon yıl boyunca tükenmeksizin etkisini sürdürecektir. Rüzgar, hızlı akan su, dalga enerjileri de güneş enerjisine destek verirler. Sonuç olarak; Fotovoltaik teknolojisi, ileri derecede enerji tasarrufu için tasarlanmış ve geliştirilmiştir. Tüm fiziksel faydaları ile bina kabuğuna entegre edilebilen ve günümüzün en yenilikçi yapı malzemesidir. Son 10 yılın ar-ge çalışmaları sayesinde, panel verimlilikleri büyük bir hızla artmış, maliyetleri ise azalmıştır.

Bugün artık alışageldiğimiz petrol kökenli enerji kaynaklarının tükenmekte olduğu iyi bilindiği için, enerji çok değerlidir. Oysa biz, dünyadaki elektrik enerjisinin % 40'ını "sadece" binalarda yaktığımız aydınlatmalar nedeniyle tüketiyoruz. Yani binalardan elde edilecek enerji tasarrufu, enerji optimizasyonunu da beraberinde getirecektir. Bu ise Avrupa ülkelerinde olduğu gibi, yeni ve "bilinçli bir kullanıcı" davranışına yol açacaktır. Çünkü güneşten üretilen enerji, devletten satın alınana göre çok daha ucuz, hatta zamanla "bedava" olacaktır. Bu nedenle PV-enerjisine dönüşüm, günlük yaşamımızda giderek daha fazla anlam kazanacaktır. Bunun ivmesini arttırmak ve bilinci yaygınlaştırmak için de mimarlara önemli sorumluluklar düşüyor. Özellikle Avrupa ülkelerinde fotovoltaik paneller, bina cepheleri ve çatılarında, bütüncül bir tasarım anlayışı içinde ve çevre bilinci kararlılığıyla kullanılıyor. Bunun yönlendirmesini, kamu kuruluşları kadar, mimarlar ve planacılar da gerçekleştiriyorlar. Türkiye'de de bu bilinci yerleştirmek için geç kalmış değiliz.

* Mimar, HDM Dış Ticaret Tanıtım ve Satış Sorumlusu

HAYATI SANATLA YAŞAMAYI SEVEN BİR MİMAR

ERKUT ŞAHİNBAŞ

“Hep denedin, hep yenildin! Önemli değil... Yine dene, yine yenil, daha iyi yenil!..”
 1998 tarihli monografik albümünü, Samuel Beckett’in bu dizeleriyle bitiren bir mimar
 Erkut Şahinbaş. Bürosunu kurduğu 1968’den beri hep ortaklarla çalıştı:
 Alpay Güleyen, İlhan Kural ve 1997’den bu yana İzzet Fikirlier
 Bilkent Üniversitesi kampüsünün birçok yapısını tasarladı. Tasarımları 2 kez
 Oda’nın Ulusal Mimarlık Ödülü’nü kazandı. 2000-2002 döneminde
 meslektaşları tarafından TSMD’nin “Mimarlık Ödülü” ile onurlandırıldı*
 41 yıldır “inadına mimarlık” yaptığını vurgulayan Şahinbaş’la
 zengin birikimleri üzerine sohbet ettik.

Röportaj

Şerife Meriç
Hasan Özbay**S**erbest.MİMAR: Neden mimarlık?

Erkut Şahinbaş: Benim için mimarlık, tesadüf eseri seçilen bir meslek olmuştur. Mimar olmayı aklımdan geçirmiyordum. Liseden mezun olduğumuz senelerde, en gözde meslek inşaat mühendisliği idi. Robert Kolej sınavlarına girdim, kazanamadım. Yurtdışına gitmeye hazırlanırken, ODTÜ Mimarlık Bölümü açıldı. Seçme sınavını kazanarak, ODTÜ’nün ilk 50 talebesi arasında yerimizi aldık. Kalem, pergel, cetvelden dahi haberim yoktu. Sonrası şans...

SM: O tarihlerde Tarsus Amerikan Koleji’nden Ankara’ya geldiğiniz zaman herhalde ikisi arasında çok büyük bir kentleşme farkı vardı. Tarsus’tan sonra Ankara nasıldı? Bu değişim mimarlık için, en azından başlangıç açısından etkili olmuş mudur?

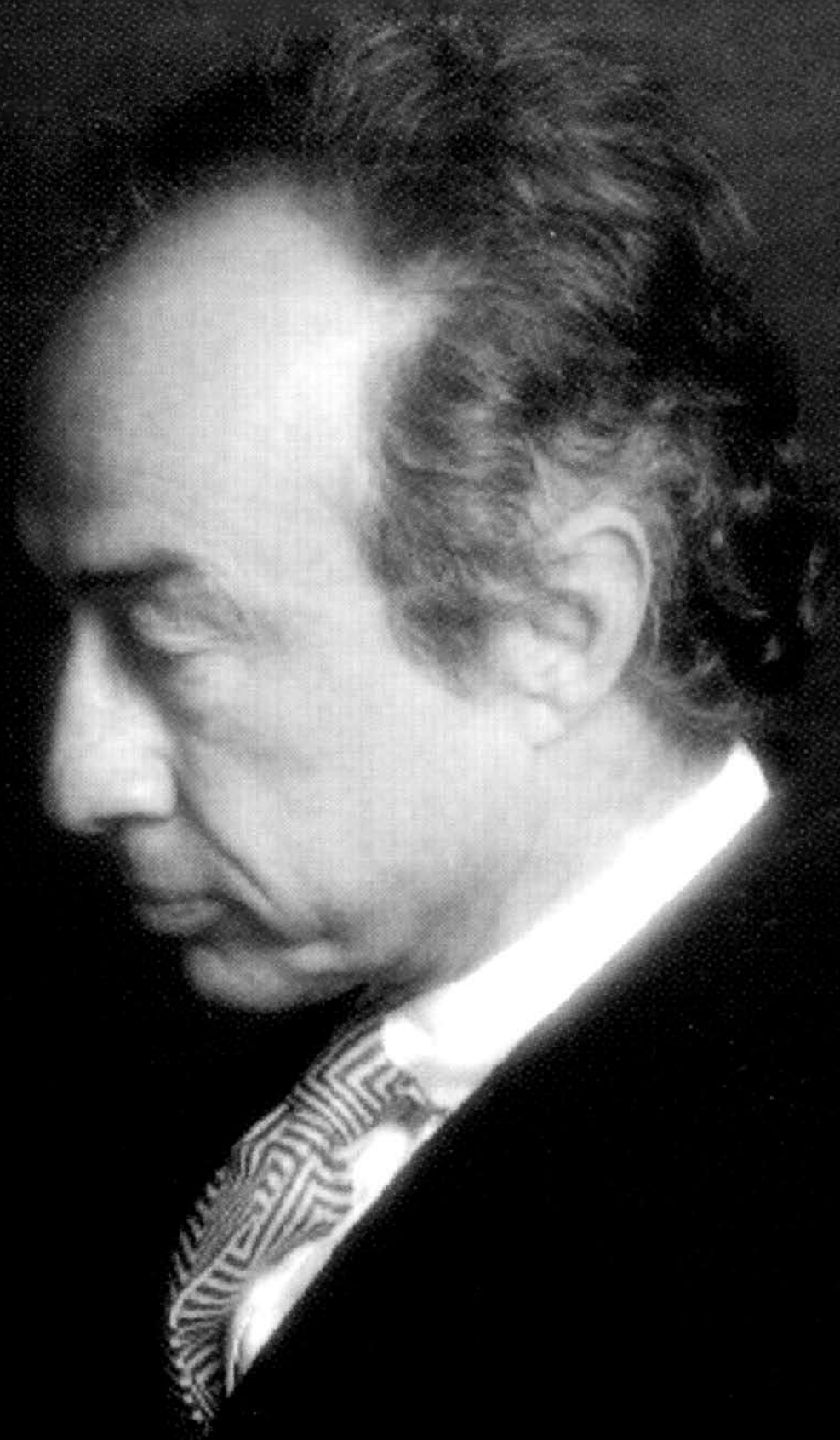
EŞ: Konu şehirden ne alıp ne verdiğinizse, Ankara 1960’li yıllarda ufak, daha yaşanabilir bir şehirdi. Ben jaz müziğini çok severdim. Her Pazar günü jaz gecesi olurdu ve Amerikalılar gelirdi. Tiyatro, opera... her şey vardı. Şimdi tabi bunlar İstanbul’a kaydı.

Ama mimari olarak etkileneceğim bir yapı yoktu. Talebelik süresince, yurtdışına staj yapmaya gittiğimde, mimarlığın ne olduğunu yavaş yavaş anlamaya başlıyordum. Çünkü mimarlık kitaplardan öğrenilmiyordu. Orada (Helsinki) Alvar Aalto’nun yapılarını gördükten sonra içindeki heyecanın arttığını hissediyordum. Bizim dönemimizde ODTÜ’ye çok iyi hocalar gelip gidiyordu. Finlandiya’dan Jakko Kaikkonen, Danimarka’dan Otto Spreckelsen (Paris’te Le Cube’un mimarı) ve diğerleri. Helsinki’de ve Kopenhag’da çalıştım, yurtdışında gezmek görmek ve çalışmak herkese bir şeyler katıyor. ODTÜ Mimarlık Fakültesi’nden mezun olan ilk 30-35 kişinin çoğu yurtdışına gitmişti.

SM: Yurtdışından niye döndünüz?

EŞ: Askerlik için döndüm. Dönmeyenler de oldu, hala orada kalanlar var. Sosyal demokrat ülkelerde bir yere kadar gelirsin ama bir yerden sonra kendi binanı yaptırmazlar. Orada kalıydım bina yapma şansım olmazdı. Çünkü sistem o fırsatı sana vermez. Orada kalıp da çok sivrilmiş bir adam olunabileceğini sanmıyorum. “Dışardan gelen bir mimarsın” sonuçta, yabancıydın yani. O duygu insanı rahatsız ediyor.

* TSMD, 1992 yılından bu yana, 2 yılda bir çeşitli dallarda ödüller veriyor. 1998 yılına dek ödül alanlar, eski TSMD-MİMAR Dergisi’nde yayımlanmıştı. 2000’den bu yana verilen ödüllere serbest.MİMAR Dergisi’nin 2. sayısında, kronolojik olarak yayınladık. Bu sayıdan başlayarak 2000’den bu yana “Mimarlık Ödülü”nü kazanan meslektaşlarımıza, kapsamlı röportajlarla yer vereceğiz. TSMD ödülleri, Dernek Tüzüğü gereğince, Genel Kurul’da seçilen 3 üye, Yönetim Kurulunun atadığı 1 üye; ve bu 4 üyenin önerdiği, YK’nın onayladığı 1 üyeden oluşan 5 kişilik seçici kurul tarafından belirleniyor.





01



02

SM: Siz yarışmalara pek girmiyorsunuz Karadeniz Teknik Üniversitesi'nden bu yana...

EŞ: İş yoğunluğundan pek vaktimiz olmuyor ama sınırlı yarışmalarla epey iş aldık. Yarışmalarda çoğu zaman elde ettiğiniz başarıdan fazla bedel ödeyebiliyorsunuz. Ödüller çok düşük oluyor. Onun için katıldığım jüri toplantılarında ödül bedellerinin yüksek tutulması için mücadele ederim.

SM: Sizin mimarlığınızı incelerken, bazı dönemlerde değişik bina tarzları var. Bunun bir sürü nedeni olabilir. Bir dönem çok post modern ürünler varken, son yıllarda yaptıklarınız giderek sadeleşmeye başladı..

EŞ: Bertrand Russel, "Akıllı adam aklını kullanır, daha akıllı adam başkalarının da aklını kullanır" der. Ben her zaman eksik olan yanlarımı, beraber çalıştığım ortaklarımla veyahut yardımcılarımla kapatmaya çalışırım. Hiçbir insanın komple olduğuna inanmam. Takım çalışması benim için önemlidir. Bazen öyle işler alıyoruz ki, sadece büronun ayakta kalması için yapmak zorunda kalıyorsunuz. Bazen mal sahibine taviz verme durumu olabiliyor. Bunların hepsi hayatın içinde var. Çalışmak, üretmek ve para kazanmak beraberliği önemli. İnsan yaşlandıkça, bagajı hafifletmesi gerekiyor. Daha sakin daha sessiz ve daha sade bir yaşam, ürettiklerinize de yansıyor. Bugün serbest çalışan mimarlar olarak, Türkiye'deki bina stokunda ancak toz zerrecikleri kadar yerimiz var. Ama ben, bana bu soruyu soran Hasan'ın binasının önünden geçerken, onu başarılı bir mimarın yaptığını görüyorum. Bizim de vazifemiz bu: başkalarından daha iyi yapmak. Mimarın görevi, sanatı hayata katmak olmalıdır.

SM: Bu aradan geçen süre içinde, inşaat teknolojisi ve müteahhitlik hizmetleri çok gelişti ama ya mimari? Mimarın sistem içindeki konumunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

EŞ: Bence mimar eskisine göre daha da zorlanmaya başladı. Mimar eskiden kendi 'sırça köşkünde' artızanca çalışabiliyordu. Ama durum şimdi öyle değil. Türkiye'de bir kapital oluştu. O kapital sahibi direktifle mimara ne yapacağını söylüyor. Ayrıca büyük müteahhitler

de bir iş yaparken öncelikle doğal olarak kendi karlarını düşünüyor. Türkiye'de her zaman birinci öncelik, ucuzluk: "Ucuz iyidir" felsefesi var. Yavaş yavaş bir şeyler de oluyor tabii: Genç mimarlar iyi şeyler yapmaya başladılar.

Ben Danimarka'dayken, Jorn Utzon Sydney Opera Binası yarışmasını kazanmıştı. Benim büromun arkasında bir peynirci dükkânı vardı. Peynirci Utzon'a gidip "ben bir müze yapmak istiyorum" diye başvuruyor. Utzon adama bakıyor ve ne iş yaptığını soruyor. Adam peynir dükkânı olduğunu söylediğinde, Utzon adamı küçümsüyor ve "Ben yapamam!" diyor. Peynirci de yine usta bir mimar olan Jorgen Bo'ya gidip projeyi ona veriyor. Böylelikle Kopenhag'da belki de dünyanın en güzel müzelerinden biri yapılıyor. Burada önemli olan, sade bir vatandaşın bile tanınmış bir mimara iş teklifi yapabilmesidir. İskandinav ülkelerinde, etik ile estetik bu yüzden birbirinden pek ayrılmazlar.

SM: Bizim mimarların pek bulaşmadığı, bulaştırılmadığı bir cami konusu var....

EŞ: Cami mimarisi, ülkemizde cami yaptıрма derneklerinin inisiyatifindedir. Doğramacızade Ali Sami Paşa Camisi'nde, benim şansım, Doğramacı'nın varlığıdır. Bana güvendi, ama yapılandan da her zaman bilgi sahibiydi. Hiçbir müdahalede bulunmadı. Mal sahibi önemli. Mal sahibi, mimar ve müteahhit sacayağı önemli. Bu üçgen her yapılan işte en önemli faktördür.

SM: Bu binada sizin daha sadeleştiğinizi, eskiye göre bir rafineleşmenin olduğunu hissediyoruz. İçine girdiğimizde hem bir yaşam sevinci sezdik, hem de (sizin tabirinizle) bir sürü fazlalığın atılmasıyla ortam sakinleşmiş. Binanın böyle olduğu zaten çok yazılıp çizildi. Bu sadeleşmeyi sağlayan nedir?

EŞ: Bahsettiğiniz yaşama sevinci, belki de gösterişsiz ve sakin bir mekanın, ışıkla bütünleşmesinden kaynaklanıyor. Işık ve sadelik öncelik verdiğim şeyler oldu. O büyüklükte bir cam kubbe camilerde ilk defa yapıldığı için, önce nasıl olur diye tereddüt geçirdim ama sonuçta insanların orada kendilerini huzurlu hissetmeleri beni mutlu

- 01/ Villa Projesi Bodrum iç avlu cephesi
- 02/ Villa Projesi Bodrum
- 03/ Gorgan Otel Projesi İran
- 04/ Ofis Binası Mersin
- 05/ Ofis Binası Mersin
- 06/ Ofis Binası Moskova



04



05



06

etti. Biliyorsunuz dini yapılarda o “uhrevi” hava çok önemli. Yoksa ne yaparsan yap onu yakalayamazsan başarılı olamıyorsun.

SM: Şakirin Camisi’ni gördünüz mü?

EŞ: Hayır görmedim. Fikrimi soruyorsanız, o konuyu mimarlık eleştirmenlerine bırakıyorum. Ama şunu biliyorum; cami tasarlamak çok ciddi bir iş ve çok emek ve ciddiyet istiyor. Tanrının evinde sadelik ön plana çıkmalı.

SM: Sizin camide bir de ‘uç dinin evi’ tartışması vardı...

EŞ: Bilkent Doğramacızaade Ali Paşa Camii’nde, dinlerin bütünleşmesi gibi bir olgu yoktur ama kapısı tüm din ve mezheplere açık. Duvarlarında Hz. Ali dahil 12 İmama yer veriliyor. Değişik dinlere mensup inananların, ibadet edenlerin, hiçbir dine mensup olmayanların, Musevilerin, Katoliklerin, Protestanların, cami avlusunun girişinde yer alan muhtelif büyüklükteki seminer salonlarında, kendi talepleri olduğunda, aralarında dini vecibelerini yerine getirebilmeleri için olanak sağlandı. Burada düşünülen, Bilkent Camisinin böyle bir hoşgörüyü açık olduğunun vurgulanmasından ibarettir.

SM: Türkiye’de bu kadar çok ortakla ve ekiple ve bu kadar sürekli çalışmayı önemseyen bir mimarlık grubunu pek sık görmeyiz. Siz ise meslek hayatınızı devamlı paylaşmışsınız. Sizdeki ekip anlayışı sadece ofisinizde çalışan mimari grupla sınırlı da değil; işverenleriniz de sanki ekip hayatınızın içindeymiş gibi. Mühendisler de öyle... Bu ekip anlayışına dair neler söylersiniz?

EŞ: Mimarlık bir takım işi, artık o eski tek başına çalışan, her işin altından kendi başına kalkmaya çalışan, artizan mimarlara bu dünyada yer kalmadı. O zemin altımızdan kaydı gitti. Şimdi hızlı, ekonomik ve disiplinler arası uyumlu projeler yapmak durumundayız. Hatta aramıza bazen avukatları ve emlak uzmanlarını bile katmamız gerekiyor. Meslekler arası diyalog çok önem kazanıyor. Artık binaların yalnız estetiğini değil ekolojik, akustik değerlerini dahi düşünmek durumundayız. Çalıştığımız kişilerde bir güven duygusu oluşturmamız önemli, o zaman ekip çalışması başarılı oluyor. Ekipte karşılıklı sevgi ve saygıyı yaratmak başarıyı getiriyor.

SM: İstanbul’u, mimarı daha serbest bırakan bir alan olarak görüyor musunuz? Ankara’da işveren grubu eskiden farklıydı ama şu anda daha çok müteahhitler ve onların kendilerine ait ‘ar-ge’leri var. Ama o ar-ge bizim anladığımız ar-ge gibi değil; daha yalan yanlış ve kendine yönelik. Onun için mimarlar garip şeylerin hesabını vermek zorunda kalıyor: Tasarımın çizgisini tartışmak yerine, “neden o malzemeyi o firmadan aldın” gibi sorulara maruz kalıyorsunuz. Bu diyalogların içinde ciddi zamanlar yitiriliyor. İstanbul’da iş yaparken ise karşınızdaki işverenler işi daha fazla mimarın inisiyatifine bırakan bir profil sergiliyorlar. İstanbul’dan gelip de Ankara’ya yerleştiğiniz için sormadan geçemedik.

EŞ: Ülkemizde kapitalin ortaya çıkması daha çok yeni. Kapital sahipleri önce kendi evlerini, sonra kendi ofislerini, derken büyük konut projelerini, büyük alışveriş merkezlerini yaptırmaya başladılar. Benim İstanbul’daki tecrübem, Bebek Eliyeşil ve Koray Vaniköy villaları ve Sabiha Gökçen Havaalanı yapıları ile sınırlıdır. Bu işlerde tasarım inisiyatifi bakımından sorun yaşamadım. Ama büyük taahhüt firmalarıyla çalışırken, maliyet faktörünün, estetik değerlerin her zaman önüne geçtiği bir gerçek. Orada mimara düşen görevin gittikçe zorlaştığı bir hakikat. Ama bakıyorsunuz, iç mekan tasarımında estetik, maliyetten daha öne çıkıyor. İstanbul’da çok başarılı iç mekan

tasarımları dikkatimi çekiyor. Bu iyi bir gelişme. Zamanla bu anlayış yapılara da yansımaya başlayacaktır görüşümdedir.

SM: Sizin son işleriniz nelerdir?

EŞ: Daha çok yurtdışında Türk müteahhitlik firmalarına destek veriyoruz. Ürdün’de, Libya’da yeni işler aldık. Rusya’daki çalışmalarımız maalesef ekonomik kriz yüzünden durdu. Mersin’de de kentsel planlama yapıyoruz.

SM: Sizi en çok heyecanlandıran iş hangisiydi?

EŞ: Mimarları her zaman en son yaptıkları yapı heyecandırır diye düşünüyorum. Mimarlık hayatımızı doldurduğu için mutlu olmamız lazım. Çünkü yaratmak özgürlüktür. “Ne haz, ne şan, ne şöhret, ne iktidar: Özgürlüktür, yalnızca özgürlük” demiş şair. Buna bütün kalbimle katılıyorum. En son yaptığın bina seni en çok heyecanlandırandır. Beni de cami böyle heyecanlandırdı.

SM: “Bir de şöyle bir bina yapsam” deddiğiniz bir konu var mı?

EŞ: Ok isteyen özgür olamazmış, öyle özel bir arzum yok. Ama üzül-düğüm nokta, ülkemizde inşa edilen yapılarda mimarların fazla etkin olmamasıdır. Bu genel kültürle ilgili bir konu, ama son zamanlarda genç kuşak mimar meslektaşlarımız bu konuda ağırlıklarını ortaya koymaya başladılar. Her şeye rağmen, sen hayatta olduğun için, uzaklarda birileri daha mutlu oluyorsa, başarılı sayılırsın. Her yapı mimarda bir heyecan yaratır. Çünkü sözcüklerle bir yere varılmıyor, önemli olan hayal gücünü harekete geçirebilmektir.

SM: Mimarlık dışında nelerle uğraşıyorsunuz?

EŞ: Vurmalı çalgılar beni hep etkilemiştir. Boş zamanlarımda, kan-kalarım tumba çalarım. Müziksiz bir dünyayı tasavvur edemiyorum. Bir Nijerya atasözü vardır; “Müzikten anlamayanlar, dans edenleri deli zanneder” diye. Mimar ile müziğin aynı ritmi ve heyecanı paylaştığını düşünüyorum. Hayatı sanatla, yaratıcılıkla, dostlarla yaşamak güzel. Aslında hayat şairin dediği gibi, bir yolculuk, zaten insan kendi içinde de daima yolculuğa çıkar. Hayal gücünüz sizi hep bir yolculuğa zorlar. Yolculuk aynı zamanda keşfetmektir. Onun için elimden geldiğince, gerek iş nedeniyle, gerek özel olarak ailemle, dostlarımla yolculuğa çıkıyorum. Hayatın bize bir kereliğine verildiğini ve tekrarlanmayacağını bilerek özgürce yaşamak ama üretmek yaşamak bana büyük keyif veriyor.





07

08



07/ Park Konutları Mersin
08/09 ODTÜ Geliştirme Vakfı İlkokul Binası

09



ANKARA, YENİ BİR KÜLTÜR MERKEZİNE KAVUŞMAK ÜZERE:

VAGON BAKIM ATÖLYELERİNDEN ÇAĞDAŞ SANAT GALERİSİNE

Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası binası 16 yıldır ödenek bekliyor ama arsasının içindeki eski ‘cer atölyeleri’ Ankara’ya yeni bir buluşma merkezi kazandı. Yıkılmaktan son anda kurtulan atölye binalarının modern bir tasarımla nasıl yaşayabileceğine iyi bir örnek: Çağdaş Sanatlar Müzesi ve Güzel Sanatlar Galerisi

Özcan Uygur

Sene 1990, Ankara kent merkezinin önemli bir alanını oluşturan, Sıhhiye’deki AKM 4. Bölge’de, yeni bir konser salonu yapılması için karar verildi. Konu 1992’de “Atatürk Kültür Merkezi- Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konser Salonu ve Koro Çalışma Binaları” adı ile ulusal mimari proje yarışmasına çıkarıldı. Şimdi Ankara Çağdaş Sanatlar Müzesi ve Güzel Sanatlar Galerisi’ne dönüştürülen Cer Atölyeleri (tarihi tren bakım hangarları) de yarışma alanı içinde bulunuyordu ve şartnamede yapıların yıkılacağı belirtiliyor; alan içinden geçen demiryolu güzergahının da alan içinde yer değiştireceği bilgisi veriliyordu.

Yarışmada birinci olmuş ve yarışma sonrası CSO Konser Salonu projesine, Cer atölyelerinin yıkılacağı varsayımı ile devam ederken, 1995 yılında yapıların korunması ve çağdaş sanatlar müzesine dönüştürülmesine ilgili kurumlarca karar verildi. Ancak aradan geçen süreçte demiryolu güzergahı değiştirildi ve dört birimden oluşan atölyelerin iki biriminin yarıya yakını yıkıldı.

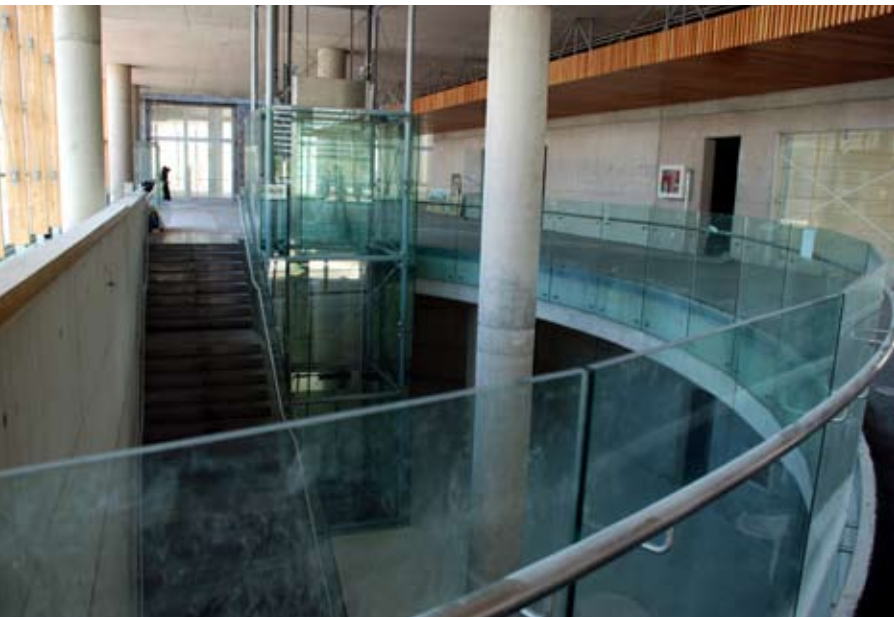
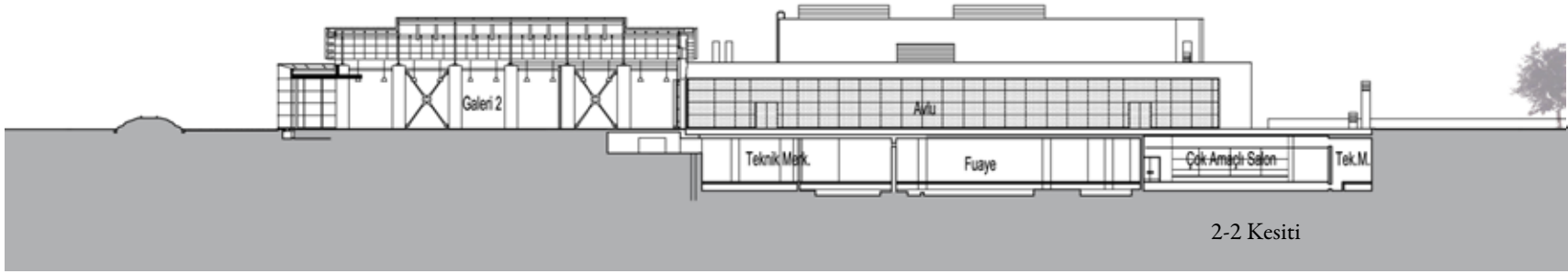
Rölöve ve restitüsyon çalışmaları sayesinde yapılara dair birçok bilgi ve belge ortaya çıktı: Cumhuriyet’in ilk yıllarında (1926-1927) demiryollarının millileştirilmesi sürecinin hemen ardından Türk insanının emeği ile inşa edildiği anlaşılan atölye binaları, üç eşit dikdörtgen birimden oluşan özgün kitle ve onunla uyum içinde olan ikinci dönem hangar binasından oluşuyor. Mimari değerleri ne olursa olsun bu yapılar, Cumhuriyet tarihimiz açısından önemli bir “anı” değerine sahiptir. İki ayrı dönemde de inşa edilmiş olan cer atölyeleri, devirin cephe anlayışını yansıtmaları; Osmanlı mimarisinden, çağdaş mimariye geçişin bazı öğelerini taşımaları; Ankara’daki endüstri arkeolojisinin sınırlı örneklerinden birisi olmaları; konumları ve yeni işlev nedeniyle kentsel dönüşümü sağlayabilecek potansiyele sahip olmaları gibi korumaya değer nitelikler göstermektedir.



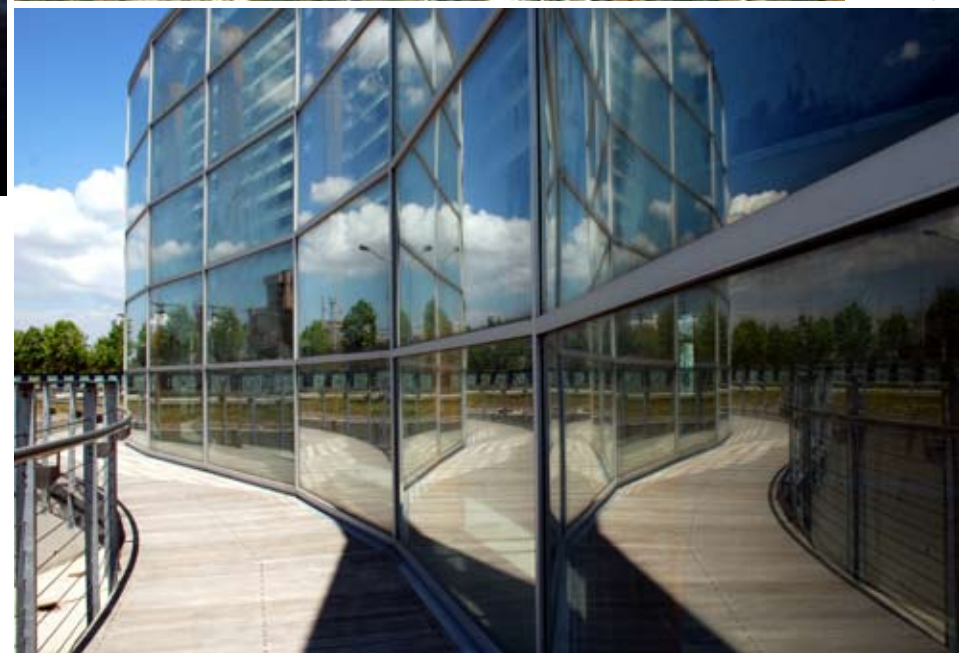
Her yapıda olması gerektiği gibi, bir “çağdaş sanatlar müzesi” de kendi yapıldığı dönemin tasarım ve mekan özelliklerini, yapı teknolojilerini ve çağdaş düşünceyi yansıtır. Yapılı çevredeki ve yerleşimlerdeki çeşitli yapı türleri de üretildiği dönemlerin özelliklerini taşıyan tarihsel katmanlardan oluşur. Yapıların içinde de aynı katmanlaşmayı izlemek olası. Eski ile yeninin birlikteliği, içinde zıtlıkları barındırsa da, birbirlerine olan saygılı ve birbirleriyle barışık bir birliktelikle gerçekleşebiliyor. Eskinin kendi özünü kaybetmeden, çağın gereklerine uygun şekilde işlevlendirilerek yaşama katılması; yeninin ise eskiyi taklit etmeden dönemini ifade etmesi sağlanmalı...

Çağdaş Sanatlar Müzesi tasarımı da bu ilkelere uyuldu. Korunan yapıların mekansal atmosferi ve fiziki büyüklükleri müze galerileri kimliğiyle örtüştüğünden, bu yapılar bazı iyileştirmelerle galeri olarak kullanıldı. Çağdaş müzelerin canlı, dinamik mekanlar olarak değerlendiriliyor ve sergilemeler de, oluşturulan düşünceler çerçevesinde ‘sürekli değişim’ anlayışına uyumlu olarak tasarlanıyor. Bu çerçevede galeriler, bölücü elemanlarla sabitlenmeden ve mekanın tümünü algılatır şekilde bırakıldı. Çağdaş gereksinimler ve işlev nedeniyle olması gerekli elemanlar, mekanın aslını zedelemeyecek şekilde mekanla bütünleştirildi. İşlevin gerektirdiği teknik ekipmanlar ve yapının ayrılmaz parçaları olan tüm ekipmanlar, sergi mantığı çerçevesinde tasarlandılar ve kendilerini ifade etmeleri sağlandı.

Kısmen yıkılan ve yeniden yapım olanağı bulunmayan birinci dönem hangar binasının iki özgün biriminin sağlıklılaştırılması, yapının tümünün kimliğini belirleyen bir mimari tutumla ele alındı. Saydam, eğrisel duvar, bir ‘sargı bezi’ gibi iki eski birimi sararken, eklenen yapının da eski yapıyla sıkıca bağlanmasını sağladı. Eklenen yeni yapılar, eskilerle barışık bir birlikteliği sergilerken, dış mekanın da tanımını vurguladılar ve avluyu belirginleştirdiler.

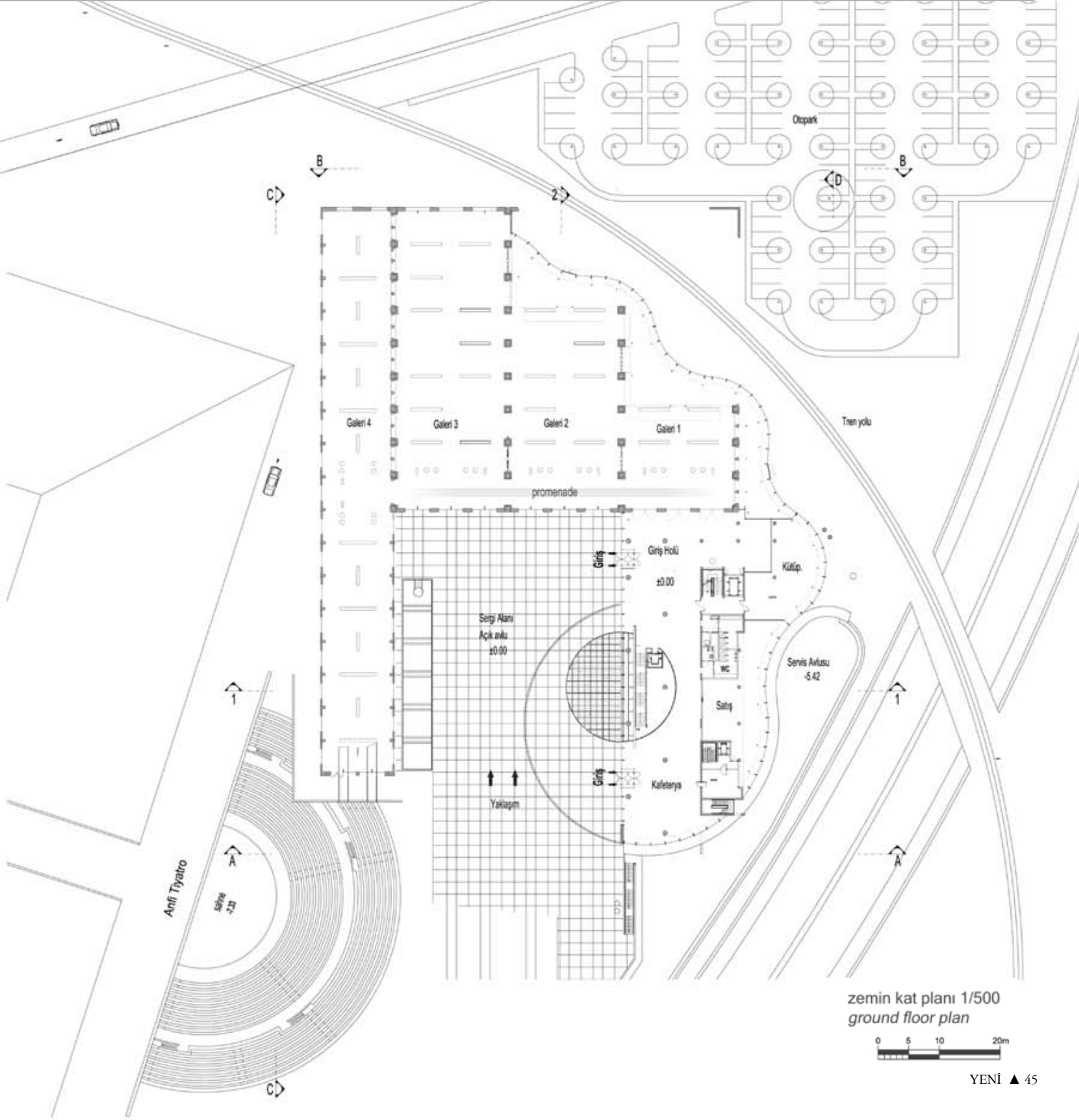


© Foto: Uygur Mimarlık arşiv





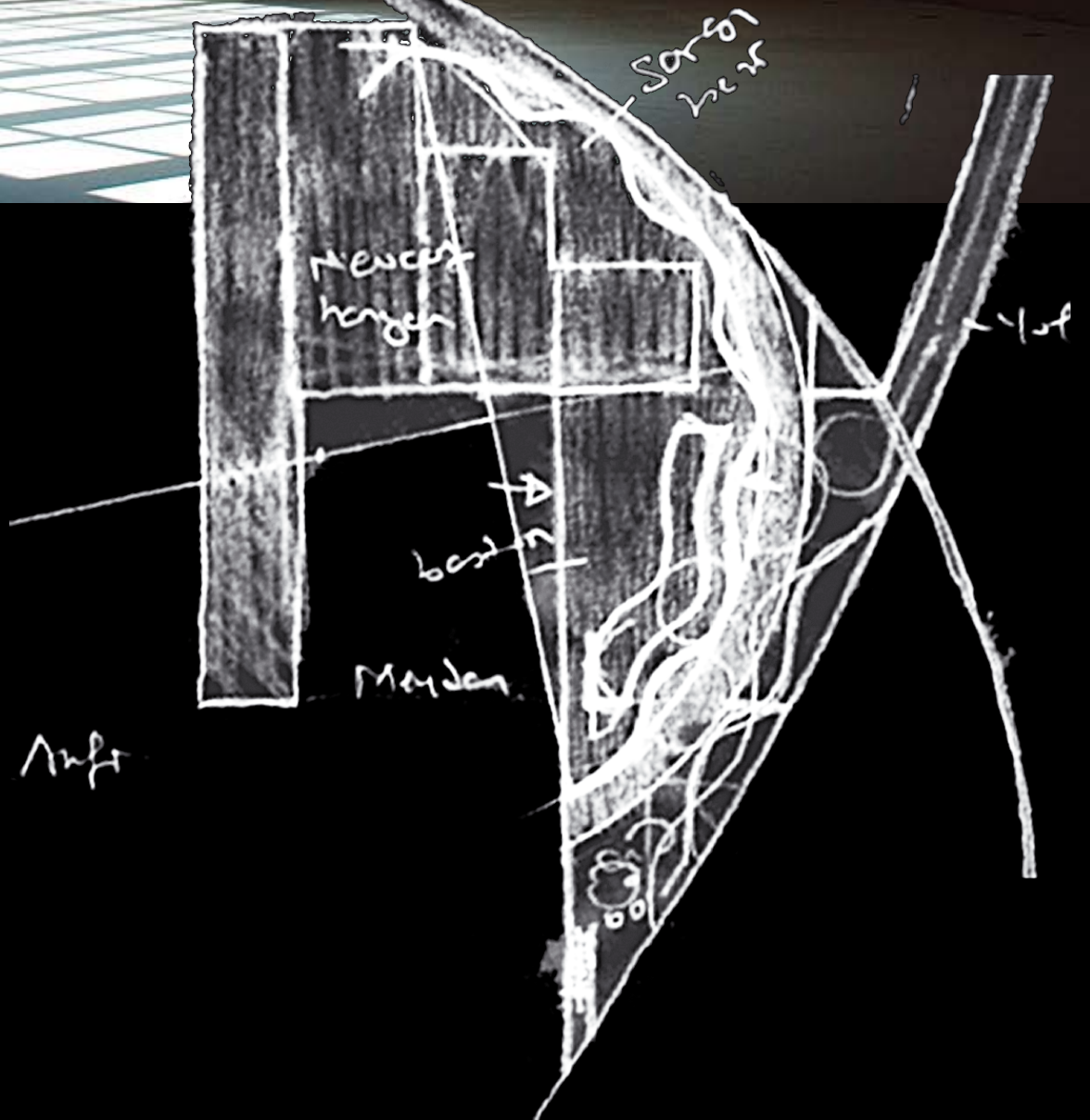
A - A Kesit / Görünüşü





**Ankara Çağdaş Sanatlar Müzesi ve
Güzel Sanatlar Galerisi**

Proje Müellifi: Uygur Mimarlık
Tasarım: Semra Uygur, Özcan Uygur
Proje Ekibi: Ayhan Abanozcu,
Güliz Erkan, Necati Seren, Ünsal Susam Işıl
Düzgün, Selen Poyraz
Restorasyon Danışmanı: Fuat Gökçe
Sanat Danışmanı: Ali Artun
İnşaat Müh.: Danyal Kubin
Makina Müh.: Bahri Türkmen
Elektrik Müh.: Mehmet Yurdakul
Döküman Derleme: İnanç Eray
Mesleki Kontrollük : Semra Uygur,
Özcan Uygur
Mal Sahibi: T.C Kültür Bakanlığı
Yüklenici Firma: Baki İnşaat





KAMU KURUMLARI İMAJ YENİLİYOR

ANTALYA SU VE ATIKSU İDARESİ

Antalya Sular İdaresi'nin 22 bin m²'lik yeni yapısından beklediği 'prestij' imajı Şevket Altındal'ın simetriden ve kontrastlardan beslenen tasarımında vücut buluyor.

Şevket Altındal

2005 yılında ASAT (Antalya Su ve Atık Su İdaresi) yönetimi, mevcut binalarının şehrin merkezinde, gerek yapı, gerekse araç yoğunluğunun çok yüksek olduğu bir bölgede kalması; hizmet alanlarının yetersiz ve düzensiz olması gibi nedenlerle yeni bir bölgede, yeni bir binada hizmet verme kararı almıştır. Yaptıkları incelemeler ve Antalya Büyükşehir Belediyesi ile görüşmeleri sonucunda, Antalya'ya kuzey yönünden giriş aksı üzerinde (Antalya Otobüs Terminali karşısında) yaklaşık 12.000 m²'lik bir arsada yeni hizmet binasının yapılmasını uygun görülmüştür. Ayrıca arsaya bitişik konumdaki 8000 m²'lik yeşil alan da "gelişim alanı" olarak projeye dahil edilmiştir.

ASAT organizasyon şeması doğrultusunda hazırlanan ihtiyaç programı neticesinde gerekli mekan büyüklüğü yaklaşık 15.000 m² olarak hesaplanmış; sirkülasyon alanlarının da eklenmesiyle 20.000 m²'lik bir alana ihtiyaç duyulduğu görülmüştür. Tasarım yaklaşımının ASAT Genel Müdürlük kimliği ve faaliyetleri ile örtüşecek, çağdaş mimari cepheleriyle, fonksiyonel kullanım alanlarını sergileyecek nitelikte oluşturulması benimsenmiştir.

Genel müdürlük hizmet binasındaki ana fonksiyonlar detaylı incelendiğinde ortaya oldukça dinamik bir kamu kurumu profili çıkmıştır. Yoğun müşteri sirkülasyonu, çalışan personel sayısının fazlalığı ve işin geniş kapsamı da düşünülerek, halkın en çok irtibat halinde olduğu bölümlerin zemin ve birinci katlarda konumlandırılması uygun görülmüştür. Bu mekanların zeminde olması farklı girişler veya farklı yapı grupları olarak tasarlanmalarına olanak vermiş, ayrıca mekanların dışarıdan kullanıma açık olmasını ve ana hizmet binası ile işler açısından karmaşa yaratmamasını sağlamıştır. Ana bina ile bağlantılar arkadlı yollar, gölgeli avlular vasıtasıyla sağlanmıştır. Kuzey güney aksında, hava akımına açık bu avlular Akdeniz ikliminin getirisi olarak tasarıma yansıtılmıştır. Bu anlayış malzeme seçimine de yansımıştır: Bu bölümde kullanılan Andazit ve Limra taş cephe kaplamaları, genel görünüm ve prestij açısından önem taşımaktadır.

Bu tür binalar, kamu hizmet binaları olma statüsüyle, halkın buluşma ve iletişim alanlarıdır. Bu nedenle gölgeli geniş avlular meydan özelliğinde düşünülmüş ve birimlere ulaşım genel





zeminler metal quidi. metallica:
mimari de, tasarında, modern çözümlerde,
rustik çözümlerde ...

CERAMICHE
GAMBARELLI



Özbekoğlu

TÜRKİYE DİSTRİBÜTÖRÜ

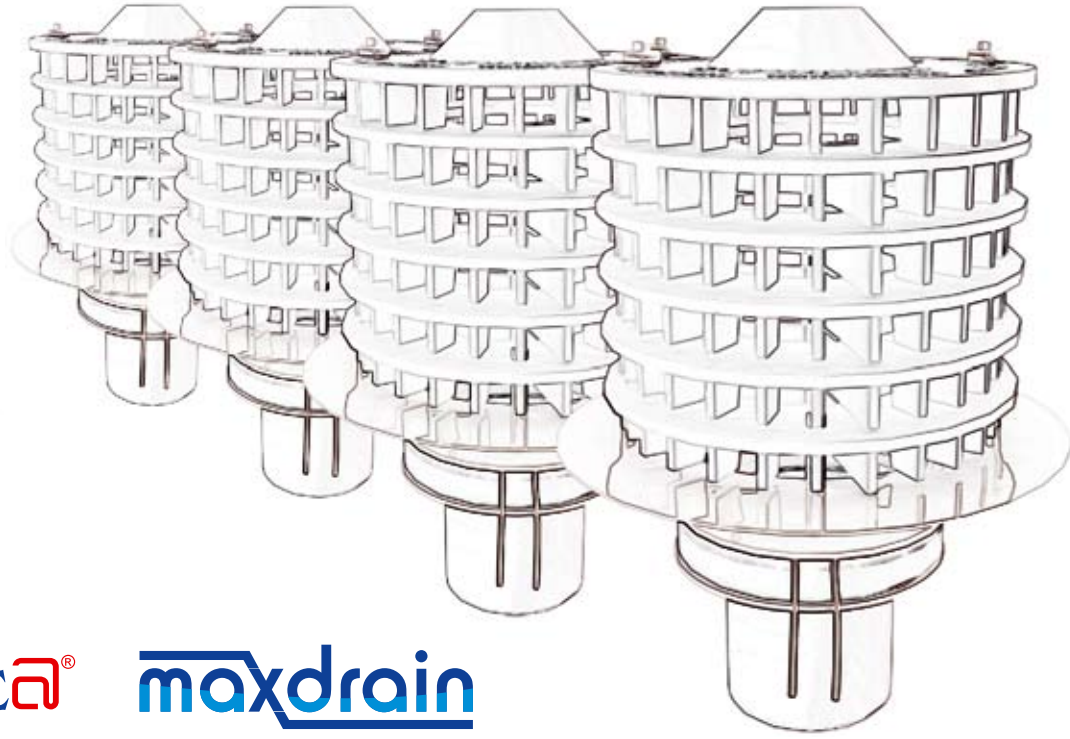
İTHALAT - İHRACAT - İNŞAAT TAAAHHÜT ve MÜHENDİSLİK LTD. ŞTİ.

Çetin Emec Bulvarı 2. Cadde No: 6/1-7 06450 Dikmen/Ankara • Tel: (+90 312) 472 04 04 (5 hat Pbx)

Faks: (+90 312) 472 09 30 • ozbekoglu@ozbekoglu.com • www.ozbekoglu.com • www.gambarelli-turk.com

sifonik®

the best solutions
of drainage system



siphonica® maxdrain

■ FABRİKALAR ■ ENDÜSTRİYEL TESİSLER ■ ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ ■ OTELLER



■ VİLLALAR ■ TOPLU KONUTLAR

www.sifoniksistem.com.tr

Kazımiye Mah. Omurtak Cad
(İstanbul Kısmı) Olimpia İş Merkezi
Kat:2 No:57 59860
Çorlu / TEKİRDAĞ

Tel: +90 282 673 47 78 Pbx
Fax: +90 282 673 36 60

MUTFAK OKULUMUZ AÇILIYOR...



BAŞKENT AŞÇILAR VE TURİZM BİRLİĞİ DERNEĞİ'NİN VERECEĞİ EĞİTİMLER

- Osmanlı Mutfağı
- Pratik Türk ve Dünya Mutfağı
- 5 Çayı Menüsü (Pastacılık)
- ve
- Her Kursiyerimize Ücretsiz
Kahve Eğitimi Verilecektir.

birgur.com



Eskişehir Yolu 16. km No:412 Çayyolu-ANKARA Ayrıntılı Bilgi İçin: 0312 236 36 32



MUTFAK & BANYO



Çelik ve Alüminyumdan Doğan Estetik



ZORLU GİYOTİN



ERAY ALÜMİNYUM



KADI KONAĞINDAN, KENT MERKEZİ PLANLAMASINA EVRİMİN SON HALKALARI:

BİTLİS VE DENİZLİ HÜKÜMET KONAĞI YARIŞMALARI

2009 yılında nispeten daha fazla sayıda yarışma açılması, 2010'a dair yarışmacılara umut verdi. Bunların birçoğu sanal ya da basılı yayın organlarında yayımlandı. Ancak kimi yarışma sonuçları, iktidarın "biraz Osmanlı-Selçuklu tarzı olsun" (!) talepleriyle yarışma sonrasında manipüle ediliyor. Kimlikli olmayı sahtecilikle karıştıran bu talep, giderek daha ciddi bir baskı halini alıyor ve kamu yapılarında birer-ikişer niteliksiz ürünlerini veriyor. Bu süreçlerle uğraşmak zorunda kalan yarışma birincilerinden bir bölümünü bu sayımıza konuk ettik ve karşılaştıkları baskıları kendilerinden dinledik.

Hasan Özbay

Cumhuriyet tarihi boyunca yapılan kamu yapıları arasında hükümet konaklarının özel bir yeri vardır. Kamu hizmetlerinin yürütülmesinden öte Devlet'i temsil görevini yüklenen bu yapılar, kent mekanının oluşumunda da önemli yer edinmişlerdir. Özellikle orta büyüklükteki kentlerimize baktığımızda, anıt, meydan, ana cadde, park gibi kentsel unsurlarla desteklenerek, kent mekanı oluşturma görevini Hükümet Konakları üstlenmeye çalışırlar. Ancak bu çaba çoğu kez eksik kalır: "Devlet ciddiyeti" kavramı, güvenlik endişeleri ve bürokrasinin bu yapılar aracılığı ile Devlet'i halktan üstün görmelerini uygulamaya yansıtmaları derken, Hükümet Konakları kent merkezlerinde, gündüz zorunlu olarak yaşayan, geceleri ise karanlık ve ıssız alanlar olarak kalırlar, ana giriş kapıları hiçbir zaman kullanılmaz, zaten girişlerde mutlaka bir hiyerarşi vardır, halk girişi "yan kapıdan"dır... Biraz geçmişe uzandığımızda, kentlerde 19. yüzyılın Osmanlı'sına kadar hükümet konağı yapısına rastlamayız. Çünkü bu döneme kadar kamu görevini yürüten "sancak beyi", "kadı", "defterdar" gibi görevliler, personelleriyle birlikte kendi konaklarında çalışırlardı. Görevi yürüten kişi değiştiğinde, yapının da yeri değişirdi. (1) 19. yüzyılda, Tanzimat'tan itibaren 'ücretli kamu görevlisi'nin kavramının ortaya çıkışıyla birlikte, kamu yapıları ve Hükümet Konakları da hayatımıza katılır. Bu tarihten itibaren yapılan Hükümet Konakları, batı kentlerindeki uygulamaların da etkisiyle, genellikle bir meydan ile ilişkilendirilerek oluşturulur. Kentin gelişmeye uygun olmadığı durumlarda ise, kent dışına çıkılmış ve yeni bir merkez oluşturularak, yapının kentsel yenilenmeyi tetikleyici bir işlev görmesi sağlanmıştır. Bu dönemde yapılan yapıların simetrik, anıtsal girişleri olan, çoğu kez merdivenle girilen, süslemelerle bezeli yapılar olduğunu gözleriz.

Cumhuriyetin ilk yıllarında mevcut yapılar işlevini sürdürdüğü için yeni Hükümet Konağı ihtiyacı olmamış ve yeni yapı yapılmamıştır. 1930'ların ortasından itibaren yeni konaklar, özellikle ilçelerde yapılmaya başlanır. 1950'lere kadar yapılan örneklerde, Osmanlı dönemindeki üslubun sürdürüldüğü görülür. Bu tarihten sonraki yapılarda ise, daha rasyonel yaklaşımlar gündemde olmasına karşın, Alman neo-klasizmi etkisi gözlenir. Anıtsal kapılar ve simetri hala başlıca ortak özelliktir. Yapının etkileyici olması ana hedeftir.

1950'lerden sonraki dönemde Hükümet Konakları'nın yarışmalar yoluyla elde edilmesine yönelik bir geleneğin oluşmaya başladığını söyleyebiliriz: Cumhuriyet dönemi boyunca Denizli ile birlikte 39 adet yarışma açılmıştır. İlk açılan yarışma Elazığ Hükümet Konağı yarışmasıdır. 1955 yılındaki bu yarışmayı aynı yıl Sakarya Hükümet Konağı yarışması izlemiştir. Adıyaman, Bitlis, Kırşehir, Urfa (1958); Aydın (1960); Edirne (1964); Artvin, Kars (1968); Gümüşhane (1971); Hatay, İzmir, Kocaeli (1972); Antalya, Kütahya, Sinop, Sivas (1973); Elazığ (1974); Bingöl, Çankırı (1975); Afyon, Erzurum (1980); Aliğa/İzmir, Nevşehir, Samsun (1983); Aydın, Gaziantep, İlçeler için 4 ayrı tip, Gaziosmanpaşa/İstanbul, Mardin, Zonguldak (1984); Erzincan (1985); Adana, Giresun (1986); Bursa (1992); Kadıköy/İstanbul (1993); Bitlis (2008)... Hükümet Konağı yapmak için açılan diğer proje yarışmalarıdır.(2)

Bu yarışmaların ortak özelliği ise tümünün Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nca düzenlenmiş oluşudur. Son yarışma olan Denizli Hükümet Konağı ise Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından değil, doğrudan Denizli Valiliği tarafından açılmıştır.

Hükümet Konağı yarışmaları ile ilgili ilginç bir not, Cumhuriyet döneminde ilk yarışma'nın 1930 yılında yapılmasına ve pek çok belediye binasının yarışma ile elde edilmesine karşın, ilk Hükümet Konağı yarışması için 1955 yılına kadar beklenmiş oluşudur. Bir diğer ilginç not da bu yarışmaların neredeyse tamamının uygulanmış olmasıdır.

Hükümet Konakları "Devlet"i temsil eden yapılar olarak 1970'lere kadar kent merkezlerinde yer aldılar. Meydan ve Anıt ile olan ilişkiler en önemli özellikleriydi. Ancak sonraki yıllarda yapı programlarının büyümesi sonucunda kent merkezlerine sığmaz oldular; kent dışına kaydılar. 1980 sonrasında belediyelerin önem kazanmaları ile de eski statülerini kaybetmeye başladılar. Maliye, Adliye gibi birimlerin ayrılması ile bu süreç iyice hızlandı. Mardin, Giresun, Nevşehir Hükümet Konakları bu sürecin tipik örnekleridir.

Son yıllarda Hükümet Konakları'nın yarışma ile elde edilmesi yöntemi kullanılmaz olmuştu. 1993 yılında açılan İstanbul - Kadıköy Hükümet Konağı yarışmasından sonra uzun bir sessizlik yaşandı. Buna yeni bir Hükümet Konağı ihtiyacı olmamasından çok, iktidar erkini elinde tutanların yarışma yöntemini tercih etmemeleri neden oldu. Sessizliği Bitlis Hükümet Konağı yarışması bozdu. Denizli Hükümet Konağı ise Denizli Belediye Binası yarışmasının mimarlık kamuoyunca yoğun bir ilgi ile karşılanmasının da etkisiyle, yarışmaya açılan son Hükümet Konağı oldu.

Bitlis Hükümet Konağı Yarışması

7 Kasım 2008 tarihinde sonuçlanan yarışmaya 92 proje katıldı. Jüri, (asli üyeler) Mustafa Aytöre (Başkan), Mete Öz, Faruk Eşim, Bilge Küçük, Atila Erenler; (yedek üyeler) Mehmet Emin Çevik, Sonay Sınağ, İhsan Orhan; (danışman üyeler) M. Naci Günel, Perihan Başer, Ayşe Müge Gümüş, Osman Esengül, Yahya Güçlü; Raportörler Sonay Aktaş, Hüseyin Evcan ve Onur Oruç'dan oluştu. Bitlis eski kent merkezi ile, kentin yeni gelişme alanları arasında

yer alan Hükümet Konağı, diğer illerdeki Hükümet Konakları'nın aksine kent merkezi içinde yer almıyor; hatta kentsel dokudan kopuk bir alanda bulunuyor.

Jüri tarafından yarışmayı kazanan projenin geliştirilmesinin istenmesi, yarışma sonrası tartışmaların odağı oldu. Büro kollarının arasının açılması ve atrium kurgusunun değiştirilmesi, değişiklik isteklerinin başında gelmekteydi.

Denizli Hükümet Konağı Yarışması

Denizli Valiliği Özel İdaresi tarafından açılan yarışma 31 Ağustos 2009 tarihinde sonuçlandı. 93 projenin katıldığı yarışmanın en önemli özelliği, yarışmacılardan salt Hükümet Konağı'nın değil, kent merkezinin de tasarlanmasının istenmesi idi. Asli Jüri üyeleri Zekai Görgülü (Başkan), A. Faruk Göksu, Aygen Kancı, Erkan Uçkan, Nadir Hasbora, Güven Şener, Danyal Kubin; Yedek Jüri üyeleri Güzin Konuk, Deniz İncedayı, Hatice Sönmez Türel, Mustafa Tahsin Badem; Danışman Jüri üyeleri Yavuz Erkmek, Metin Sözen, Kasım Kayıhan, Celal Şimşek, Niyazi Dayanır, Tolga Aydar; Raportörler Hüseyin Türkyılmaz, Hüseyin Başaran, A.Özer Karaaslan yarışmanın seçici kadrosunu oluşturdu.

Bu yarışmaya, alandaki tarihi yapıların korunması tartışması damgasını vurdu: Mevcut Hükümet Konağı binası ile Endüstri Meslek Lisesi binasının ilk kısmı olan Taş Mektep dışındaki yapıların korunup, korunmaması kararının yarışmacılara bırakılması, Mimarlar Odası Denizli Şubesi ile Valiliği karşı karşıya getirdi. Özellikle Kız Meslek Lisesi'nin korunmasının zorunlu kılınmaması ve mevcut Hükümet Konağı binasının Valilik'ce yıkılmak istenmesini içeren süreç nedeniyle Oda yarışmayı eleştirdi ve Danışman Jüri üyesi (aynı zamanda Mimarlar Odası Denizli Şubesi Başkanı) İbrahim Şenel, jüri üyeliğinden ayrıldı.

Alandaki eski yapıların korunma sürecinin yarışma üzerinde yarattığı tartışmalar, yarışmanın "kent merkezi tasarımı" boyutunu gölgede bıraktı. Denizli Hükümet Konağı yarışması ile Hükümet Konağı tekrar merkeze dönmekte ve kent hayatındaki konumunu yeniden kazanmaya çalışmaktadır. Alanın kültürel programlarla beslenmesinin istenmesi de 'merkezin yaşatılması' çabasının bir parçası olarak görülmelidir. Çevreden geçecek raylı sistem, merkezin gelişiminde önemli bir etken olarak ortaya çıkacaktır. Ancak yarışma şartnamesinde, özellikle kentsel müdahaleleri besleyecek yeterli bilgi ve veri bulunmaması önemli bir eksiklikti.

Yarışma sonucunda kazanan projenin başta (her iki yarışmaya da önemli katkı koyan) Mimarlar Odası Denizli Şubesi olmak üzere kamuoyunca kabul görmesi, yarışma sürecindeki tartışmaları sakinleştirdi. Kolokyum tartışmalarında ortaya çıkan ve birinci projenin İçişleri Bakanlığı'nca "yerel kültürü yansıtmadığı" yönünde eleştirildiği bilgisi ise, projenin geleceğinin sorunlu gelişeceğinin ipuçlarını verdi.

(1) Söyleşi: "Osmanlı'dan Bugüne Hükümet Konakları", İlber Ortaylı konuşması, Mimarlık, 1984/5, sf:3-14

(2) "Yarışmalar Dizini 1930- 2004", Mimarlar Odası Genel Merkezi ve Ankara Şubesi, Ankara, Ekim 2004

Denizli Hükümet Konağı Yarışma Birincisi

Müellifler : Yavuz Selim Sepin (Ekip Başı)
İDMMA, İlknur Karakaş Kahraman
(Şehir ve Bölge Plancı), YTÜ,
Emre Gönül Peyzaj Mimarı İÜ
Yardımcılar : Aygül Ceylan (Mimar) YTÜ,
Cesur Serdar Gürbüz (Mimar) MSGSÜ,
Tayfun Yüksel (Öğrenci) DEÜ
Danışmanlar: İrfan Sepin (İnş.Müh.) YTÜ,
Esin Bahadır (Mak.Müh.) EÜ,
Recep Güray (Elekt.Müh.) İTÜ



Yavuz Selim Sepin:

“Genel kanı ve yaklaşım olarak gözlediğim siz istediğiniz kadar yarışma kazanın, orada valilik konusunda belirli bir klişe görüş var Benim edindiğim izlenimle, klişeye oturmayan bir tasarımı, kabullenmeleri imkansız gibi görüyor.”

serbest.MİMAR: Bize projenizin ana yaklaşımını anlatır mısınız?

Yavuz Selim Sepin: Alana baktığımızda, kentin belleğinde yer etmiş tescilli yapılar olan, Valilik binası, Endüstri Meslek Lisesi ve Kız Meslek Lisesi’nin, doluluk boşluklar oluşturarak, bir zincir halinde, bir konsept oluşturduğunu gördük. Bu bizi etkiledi. Yıkılacak olan Endüstri Meslek Lisesiyle eski Valilik arasındaki yere biz, kare, iç avlulu, kendi içerisinde tutarlı (ayakları yere basan) ama çağdaş, modern mimarisi olan bir yapı yapalım dedik. Önerimizin kent morfolojisi içerisinde hem meslek lisesini tuttuğunu, boyutlar açısından da bu zincir içerisinde hemen yerini bulduğunu gördük. Önde bir meydan yaratmaya çalıştık. Avrupa kentlerinde, biliyorsunuz, meydan çok önemlidir ve kent yaşantısı içinde çok aktiftir. Denizli’de böyle bir meydan yok. Bu meydanla merkezin bütünlüğünü sağlamak için de, mevcut olan ana yolu yeraltına alarak, Kültür Park’la mevcut olan yeşili bağlayıp, ortada tamamen boş, bütün aktivitelerin hayat bulacağı bir merkez yapmayı hedefledik. Bunu bir daire şeklinde düşünüp, arkada da büyük bir yay ile Atatürk Parkı ile birleştirip, mevcut olan tarihi binaları yeşilin içerisinde birer pavyon gibi serpiştirilmiş olarak gösterdik. Ortadaki toplanma alanı ile yeşilin arasına bir su ögesi koyarak - biliyorsunuz su problemi Denizli’de yok; bir de suyun mikro klima etkisinden faydalanmayı istedik, biraz da Pamukkale’den esinlenerek - suyu biraz fazlaca kullanmayı düşündük. Bütün bu kentselliğe baktığımızda, tam ortada dairesel bir yolla çevrelenen merkezi gördük ve bu merkezin tümüyle yayalaşmasını önerdik. Bir oto arterini de etraftan geçen ring olarak oluşturduk. Tabi bu altyapı önerilerimizin ne kadar uygulanabilir olduğunu ilgili danışmanlarla birlikte oturup tekrar görüşeceğiz.

sM: Kolokyumda yapılan eleştirilerden biri, yapının kamusal-yönetimsel bir yapı olarak o alandaki gece yaşantısını çok zenginleştirmede ve yapının müze binasının önünü kapattığına dairdi. Buna ne diyorsunuz?

YSS: Müze binasının önünü kapattığını pek kabul etmiyorum. Diğerinde de şöyle bir yaklaşımımız var: Bir taraftan “şeffaflık”, halkın devletiyle barışması, kucaklaşması gibi kavramlar ortaya atılıyor, diğer taraftan da “devlet yapısı soğuk yüzünü her yerde gösterebilir, bizden uzak olsun” yaklaşımı sürdürülüyor. Bu bize ters düşüyor. Böyle bir yaklaşımla tasarımı yaparsaydık bu proje bu şekilde hayata geçmezdi. Biz kamu yapılarının da vatandaşlarla kucaklaştığı, Valilik binası fuayesinin halk tarafından kullanıldığı, sergilerin, konserlerin



iç avlusunda verilebileceği bir Valilik binası tasarladık. Bu belki de bir ilktir. Madem böyle bir açılım gözetiyoruz, niye halktan bunu esirgeyelim. Halkla bütünleşen o meydana da her an halka el ele, kucak kucağa olan bir binayı tasarlamaya çalıştık. Müzeye gelince, müzenin önü kapanmıyor. Müzenin ön cephesi bir katlı. Arazide kot farkı var, arka cephe aşağıda. Biz arka tarafta müzeye yaptığımız ilave kısımda (oradaki cami, hamam ve müze ayrı bir meydan teşkil etmektedir) oluşturulan yeni bir giriş ile üst girişi ve mevcut taş yapıyı birbirine bağlamayı düşündük. Bu fonksiyon açısından ne kadar doğrudur değildir tartışılır. Ama öyle bir arzumuz var.

sM: Kolokyumda üstü örtülü bir şekilde gündeme gelen, projenin şu anki gelişme sürecini anlatabilir misiniz?

YSS: Öğrendiğimize göre, Hükümet Konakları Maliye Bakanlığı’ndan İçişleri Bakanlığı bünyesine alınmış ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı dışında ihale edilmeye başlanmış. Bize yarışmada ek olarak gönderilen yazıda olduğu gibi, bu yıl 18 adet valilik binasının parası ayrılmış ve bunlar ihale edilmeyi bekliyor veya ihale edildi. Ama bunların arasından sadece bir tanesi, yani Denizli Valisi, yarışma yolunu seçmiş. Tabi bizim açımızdan takdir edilecek, çok onur verici bir davranış. Mimarlık camiası ve halk açısından da. Vali Bey benden rica etti, Ankara’da, İçişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısıyla görüştüm; projemizi anlattım. Fakat genel kanı ve yaklaşım olarak gözlediğim, siz istediğiniz kadar yarışma kazanın, orada Valilik konusunda belirli bir klişeleşmiş görüş var. Benim edindiğim izlenime göre, o klişeye oturmayan bir tasarımı kabullenmeleri imkansız gibi görüyor.

SM: Yerellik söylemleri geçti. Ne tür şeyler bekliyorlar sizden?

YSS: Denizli’nin ve Türk mimarisinin gelenek ve göreneklerine uygun bir mimari tarz bekleniyor. Önerimizin kentsel yaklaşımını beğeniyorlar ama “bu yapı çok modern” diyorlar. Modern bir yapıyı acaba Denizli halkına çok mu görüyorlar, onu bilemiyorum. Projenin devamında bir sorun yaşayacağımızı tahmin ediyorum. Çünkü buradaki yarışma sonucu dikkate alınmıyorsa, bu Denizli halkına büyük haksızlık olur. İşimiz biraz zor gibi, ama benim geri adım atmam söz konusu olamaz. Yarışma bitmiştir, sonuç ortadır. İster yapsınlar ister yapmasınlar! Biz kendimize saygımız olduğu müddetçe yaşıyoruz.

Bitlis Hükümet Konağı Yarışma Birincisi

Müellifler : Abdullah Erdoğan (Mimar) GÜMMF,
Evrin İşlek (Mimar) GÜMMF,
Halil İbrahim Çelik (Mimar) İYTE



Yavuz Selim Sepin:

“Genel kanı ve yaklaşım olarak gözlediğim siz istediğiniz kadar yarışma kazanın, orada valilik konusunda belirli bir klişe görüş var Benim edindiğim izlenimle, klişeye oturmayan bir tasarımı, kabullenmeleri imkansız gibi görüyor.”

serbest.MİMAR: Yarışma, sonraki süreçler ve projeniz hakkında sizlerden bilgi almak istedik. Yarışma sonuçlandı, jüri size bazı tavsiyelerde bulundu. Tavsiyelerin boyutu neydi ve sonrasında da kaç defa jüriyle bir araya geldiniz? Bizde genelde yarışma bitince jürinin işi de bitmiş gibi algılanıyor. Oysa ben, yarışmalar sonrasında jürinin, yapının gerçekleşmesi için daha fazla sorumluluk alması gerektiğini düşünüyorum.

Abdullah Erdoğan: Bitlis Merkez Hükümet Konağı Yarışması 2008 yılının Kasım ayında sonuçlanmıştı ve yaklaşık 92 proje teslim edilmişti. Şartnamede belirtilen inşaat alanı 24.500 m2 ydi. Bizim projemiz 26.500 m2 ydi. Program olarak yapı, 3 ana birimden oluşuyordu: Hükümet Konağı birimleri, ortak mekânlar ve adliye. Ortak mekanların içinde, konferans salonu, yemek salonu vardı. Tasarım süreci, genel olarak, mimarların en çok keyif aldığı süreçtir. Bu süreç bizim açımızdan da keyifli geçti. Ama bir o kadar da zorluydu diyebilirim. Çalışmalarımızın uzun sürdüğü ve gecelediğimiz zamanlar çok oldu. Yarışma sonuçlandı ve ilk bana haber geldi. Ben de hemen diğer arkadaşlara haber verdim. Jüri bizi davet etti ve hem bakanlık yetkilileriyle hem jüriyle görüştük. Çok sevinmiştik ama sevincimiz jüri raporunu görene kadar sürdü. Projemizin neden birinci seçildiğinden ziyade genel olarak olumsuzluklara çok değinilmişti. O biraz bizi üzmüştü.

İbrahim Çelik: Biz de bazı şeyleri görüyorduk. Örneğin tarakların (paralel bloklar) çok sık olduğunun, kazanırsak uygulamada bunların açılması gerektiğinin farkındaydık. Programda bazı birimlerin yerlerinin değişmesi gerektiğini biliyorduk. Daha iyi bir görsellik ya da daha iyi bir grafik etki verdiğini düşündüğümüz bu değişiklikleri uygulama aşamasına bıraktık. Örneğin bloklar arası 5 metreydi. Bu aralığı daha fazla açarsak, kütle etkisini kaybediyordu. Bu yarışmalarda risktir ve biz bunları göze alarak girdik. Jürinin ilk başta tarakların aralarının açılmasını istemesi sonucu, aralığı iki katına kadar çıkardık. Daha sonra projeyi yeni Vali gördü ve “ben tarak proje istemiyorum!” dedi. Biz de projenin ofis taraklarını yeniden yorumladık.

sM: Yarışma sürecinde Danışman Jüri üyesi olarak bir Vali vardı. Yarışma sonuçlandıktan sonra vali değişti. Sonra ne oldu? Jüriyle çalışmanın etkileri olumlu oldu mu?

Abdullah Erdoğan: Biz ilk Vali’yi hiç görmedik. Daha sonraki Vali, süreçte daha etkin bir rol oynadı.



Evrin İşlek: Jüriden 3 kere kritik aldık. Her seferinde, atriumda ofis ve wc olması konusundaki rahatsızlıklarını dile getirdiler. İç bahçenin darlığı konusunda eleştirileri vardı. Bunları düzelttikten sonra, jürinin tavsiyesiyle ve bizim de isteklerimiz doğrultusunda projeye yeni bir boyut kazandırdık ve kütleli etkisi çok değişmemişti projenin. İç mekânsal zenginlik ve tarakların aralarının açılması dışında küçük müdahaleler oldu. Yeni Vali projeyi gördükten sonra, “tarak proje istemiyorum” dedi. Dış cepheyi Osmanlı ve Selçuklu mimarisi tarzında istedi. Cephe kaplamasını Ahlât taşı istedi... Biz Vali’ye içinde perspektifler, renkli çizimler olan bir sunum hazırlamıştık. Vali hazırladığımız sunuma bakmamıştı bile.

Abdullah Erdoğan: Vali ile ilk buluşmamız hayal kırıklığı oldu. Ne bizi ne de jüri üyelerini dinledi.

Evrin İşlek: Vali projeyi rafa kaldırmayı göze almış. “...Osmanlı-Selçuklu mimarisi... yeni bir proje yaptırılmalı... tarak olmasın... ben arsayı büyüttüm” gibi önerilerle geldi.

İbrahim Çelik: Jüri raporunda, “değişikliklerden sonra, jürinin ve kullanıcının tekrar onayının alınması gerekiyor” ibaresi var. Bu aslında bizi çok zorladı. Örneğin, Jüri ile çalıştık ve onların onayını aldıktan sonra Bakanlığa gittik. Bu sefer Bakanlık projede değişiklikler istedi ve onay süreci baştan başladı.

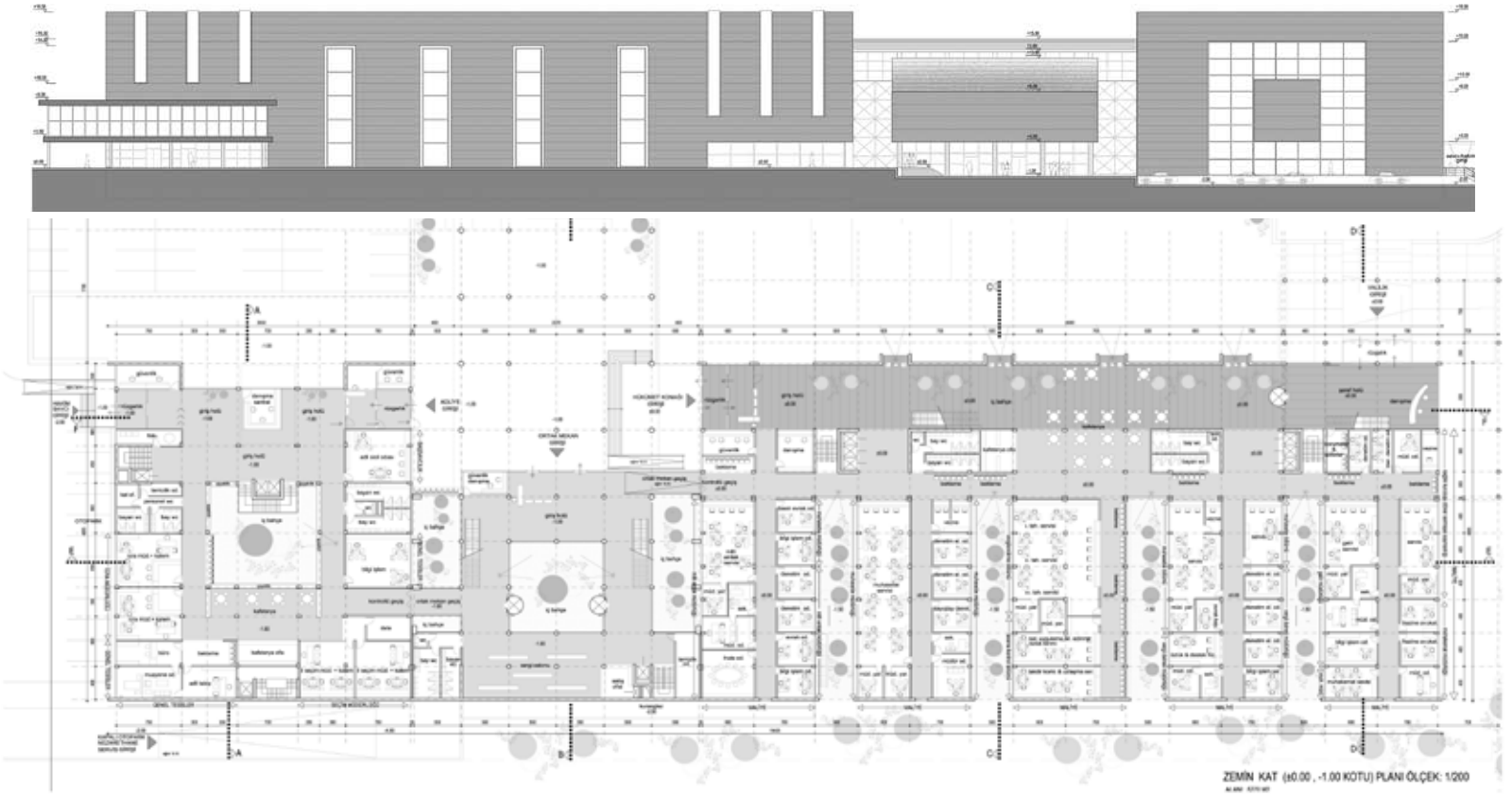
Evrin İşlek: İlk başta vali değişmesi Şubat’ta sözleşme imzalanmış olacaktı. Ama Vali değişince her şey karıştı ve zorlaştı. Valinin istekleri yarışma şartnamesinden farklıydı. Örneğin kendisine 200 m2 oda istedi, yoksa onayından geçmiyordu. Biz de büyüttük. Başka bir vali gelse, bu oda bana çok büyük dese, proje tekrar mı değişecek?! İnşallah bu proje teslim edilene kadar vali değişmez.

sM: Bakanlık, Valilik adına işi yürüten kurum. Kullanıcı değil. Onlar da mı projeye müdahale ettiler?

Evrin İşlek: Bayındırlık Bakanlığı yetkilerinin projeye çok müdahalesi oldu. Bakanlık Vali ile görüştü ve valinin projeyi kabul etmediğini söylediler. Tarakları azaltıp adliye bloğunun aynısından valilik kısmına da koymamızı istediler

sM: Müellifin olmadığı bir görüşmede projeyi bir başkasının anlatması biraz garip!

İbrahim Çelik: Bakanlık yetkilileri yarışma projesini geride bırakıp “bize farklı sunumlar, şablonlar getirin” dedi. Vali projeyi istemeyince bakanlık da bizden farklı öneriler istedi. Bize yeni



Yarışma Projesi

çalışmalara başlayın dediler. Henüz sözleşme yok! Çalışmanın bir sınırı da yok tabii... Birinin beğendiğini diğeri beğenmiyor. Bir ara yarışmadaki kütle etkimizi kaybetmekten korktuk.

Evrin İşlek: Kütsel etki yine aynı, dikdörtgen form. Ama taraklar azaltıldı, aralar açıldı. Bakanlık bizden farklı öneriler istediğinde yeni etütler sunmak zorunda kaldık ama bunlar içimize sinmedi. Bu sırada vali ile görüştük. Bu görüşmeden sonra bu iş olmaz dedik. Bizim kütleimiz modern yapı, Valinin istediği geçmişe öykünen, Osmanlı-Selçuklu tarzında bir yapı. Bizim yapıyı istenilen yapıya çevirmek zaten bizim içimize sinmez. Yeni bir proje önerilmesi isteniyordu. Ama o aşamada biz kendi projemize sadık kaldık. Drendik, inatlaştık biraz.

Abdullah Erdoğan: Bu noktada Bakanlığın da hakkını vermemiz lazım: Bu projeyi rafa kaldırıp başka bir projeyi de alabilirlerdi. O konuda bizi desteklediler.

İbrahim Çelik: Daha tecrübeli bir grup olsaydık, projemize bu kadar müdahale edilemezdi.

sM: Siz yeni öneriler hazırladınız. Daha sonra ne oldu?

Abdullah Erdoğan: Projeyi ve kurguyu fazla bozmadan bir çalışma hazırladık. 3 boyutlu görsellerle birlikte bunu Vali beye sunduk. Bizim çabalarımız ve bakanlığın desteğiyle sonunda vali beyi ikna ettik.

İbrahim Çelik: Burada Bayındırlık Bakanlığı'nın, projenin gerçekleşmesi için yoğun bir çaba harcadığını belirtmemiz gerek.

sM: Yeni proje içinize sinen bir proje miydi? Yoksa yorgunluktan, bıkkınlıktan kabul etmek zorunda mı kaldınız? Proje kabul edebileceğiniz sınırlar içinde kaldı mı?

Abdullah Erdoğan: Genel konsepti bozmadan bazı noktalarda taviz verdik tabii ki. Vali, valilik bölümü için tarak şemadan ziyade, adliye bölümüne benzer avlulu bir çözüm istedi. Biz tarakta drendik ancak burada taviz vermek zorunda kaldık. Ama bu da ana kurguyu fazla bozmuyordu.

sM: Bir yarışmada birinci oluyorsunuz. Bu sonuç aslında bundan sonraki süreçte projenin gelişimi ile ilgili yapılması gereken birçok konunun olduğunu gösteriyor. Burada önemli olan, yarışma sonrasında projenin gelişim gösterip göstermediği. Sizce yaşadığınız bu süreç projenin gelişmesini sağladı mı?

Evrin İşlek: Bir sene boyunca çok değişik öneriler sunmak durumunda kaldık. Zaman zaman bu can sıkıcı oldu ama sonuçta iç mekân kalitesi olarak proje bizim içimize sindi. Yarışma aşamasında iç mekân çözümlerimizde bazı eksiklerimiz vardı, ışık almayan mekânlarımız vardı. WC'ler atriumu kapatıyordu. Taraklar arası mesafenin dar olması ışıklandırma sorunlarına sebep oluyordu. Sonuç olarak bizce mekân kalitesi iyi olan bir proje yaptık. Kütsel etki olarak proje çok değişmedi.

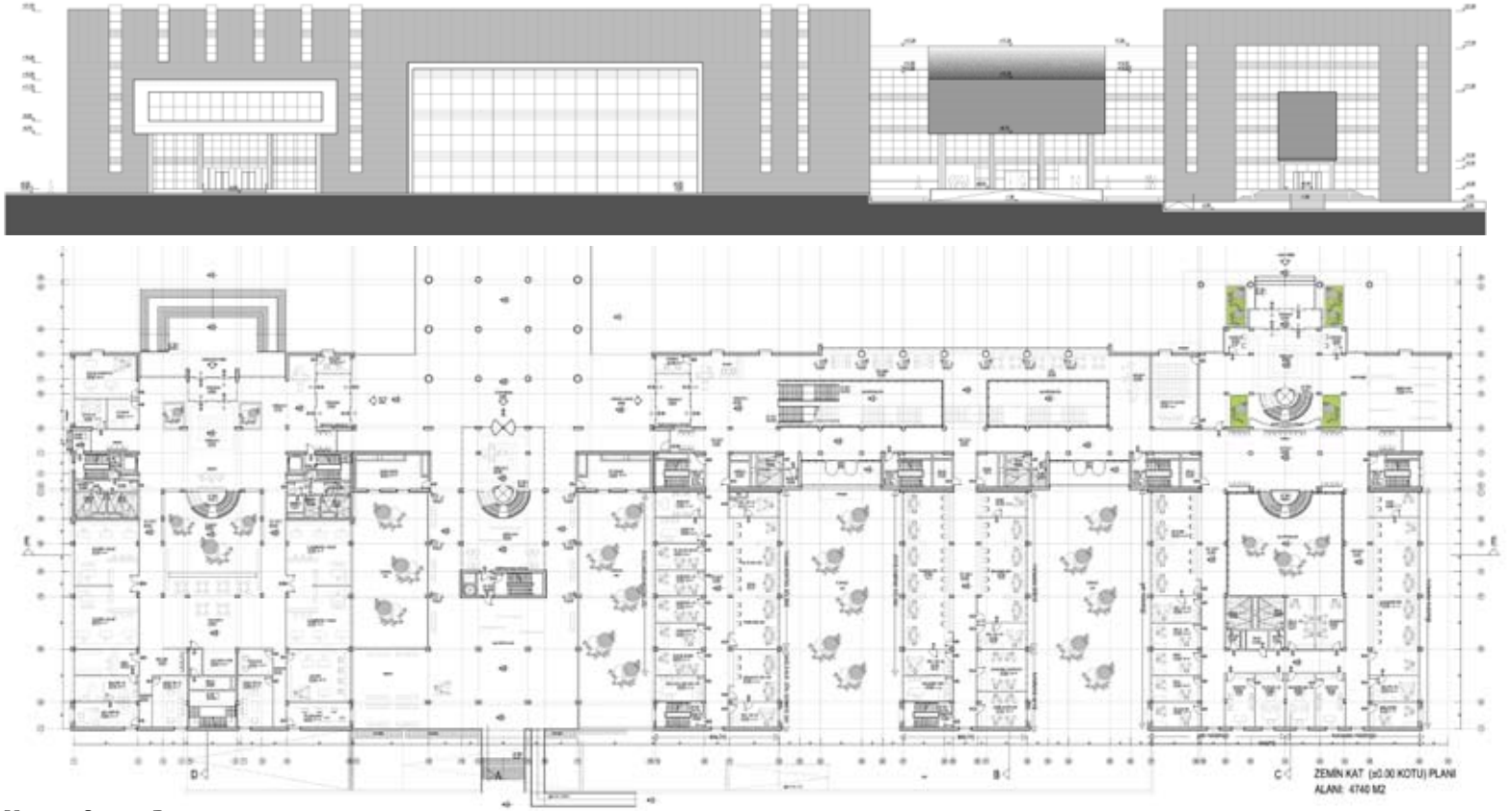
sM: Vali'nin Selçuklu-Osmanlı mimarisi dayatmasından vazgeçmesi çok büyük başarı olmuş.

Abdullah Erdoğan: Belki uygulamalarda, malzeme olarak isteyebilir diye düşünüyoruz.

sM: İlk projedeki doğal taş kaplama çatı duruyor mu?

İbrahim Çelik: Evet duruyor. Bitlis'in yerel mimarisinde çatı ve cephede aynı malzeme kullanılıyor. Biz de projemizde bu yerel etkiyi yansıttık.

Abdullah Erdoğan: Bakanlık yoğun kar yağışında sorun olabilir



Yarışma Sonrası Revizyon

diye belirtti ama biz direndik. Çünkü çatıya müdahale kütleimizi değiştirecekti. Bizim konseptimiz çatıdan çıkmıştı.

sM: Projenin kullanıcı tarafından kabulü sürecinde jüri bulundu mu?

Abdullah Erdoğan: Jüri genellikle yarışma sonuçlanana kadar vardır. Ama bizim süreçte jüri, yarışma sonrası süreçte bizle olan bağı koparmadı ve bize bazı noktalarda yardımcı oldular. Bu noktada jüriye teşekkür ederiz. Ama jürinin Valiyle irtibatı da çok olamadı.

sM: Proje sözleşmesini imzalama aşamasına geldiniz mi?

Evrin İşlek: İmza aşamasına geldik ancak ihale aşamasında hizmet sınıflarının belirlenmesinde bazı sıkıntılar yaşadık.

sM: Onlar proje bedelini nasıl hesaplamışlardı, çok mu fark vardı?

Abdullah Erdoğan: Bizim fiyatımızı hiç baz almadılar. Kendi hesapları üzerinden bir teklif vermemizi istediler.

sM: Yarışmaya girerken kimlik belgesinde “yarışma şartlarını aynen kabul ediyorum” ibaresini yazıyoruz ve imzalıyoruz. Bu aşamada ne yapıların sınıflarında, ne de toplam bedelde değişiklik yapma hakları var. Bina elde etmenin en iyi yöntemi yarışmalardır diyoruz. Zamanımızda idarelerin yaklaşımı sadece paranın üzerine kurulu, nitelik üzerine bir şey söylemiyorlar.

Demek, proje sözleşme aşamasına geldi ve size indirim yaptırdılar. Buradan tabi birçok ders çıkartmak gerekir. Geline bu süreç sizi nasıl etkiledi ve şimdi yarışmalara nasıl bakıyorsunuz?

Evrin İşlek: Tüm yaşadıklarımıza rağmen yarışmaların olması gerektiğine inanıyoruz. Belki sonuç istediğimiz gibi olmadı ama yarışmalar olmasa nitelikli yapıların ortaya çıkacağına inanmıyoruz. Bu sürecin bu kadar uzamasının biraz bizim genç olmamızdan

kaynaklandığını düşünüyorum.

sM: Bayındırlık Bakanlığı’nın açmış olduğu bir başka yarışmada tekrar birinci olsanız? Buradan edindiğiniz derslerle nereye varılabilir?

Abdullah Erdoğan: İkinci olmayı tercih ederiz.

İbrahim Çelik: Bayındırlık Bakanlığı’nı çok eleştiriyoruz ama yarışma açıp, çoğunlukla uygulamaya geçiren tek kurum diyebiliriz. Aslında bu açıdan Bayındırlık Bakanlığı biz mimarlar için çok büyük bir şans. Ama biz genç olduğumuz için, jüri dâhil olmak üzere yarışmayla ilgili tüm kurumlar bazı tereddütler yaşadılar. Jüriden ve kullanıcıdan “olur” almamız gereği jüri raporuna eklendi. Bu durum bizi çok yordu yarışmayı kazanmamıza rağmen olur almak zorunda kaldık.

sM: Çok az rastlanan bir durum ilk yarışmada birincilik kazanmak. Yarışmalara katılacak olan genç mimarlara ne öneriyorsunuz?

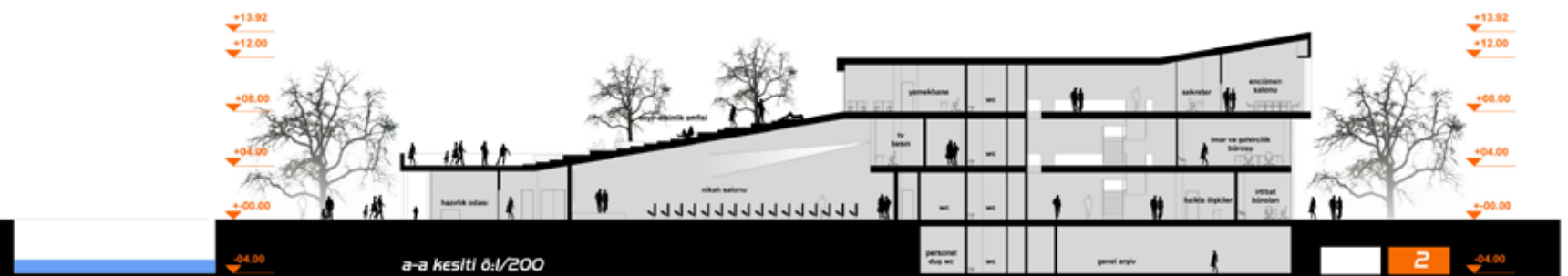
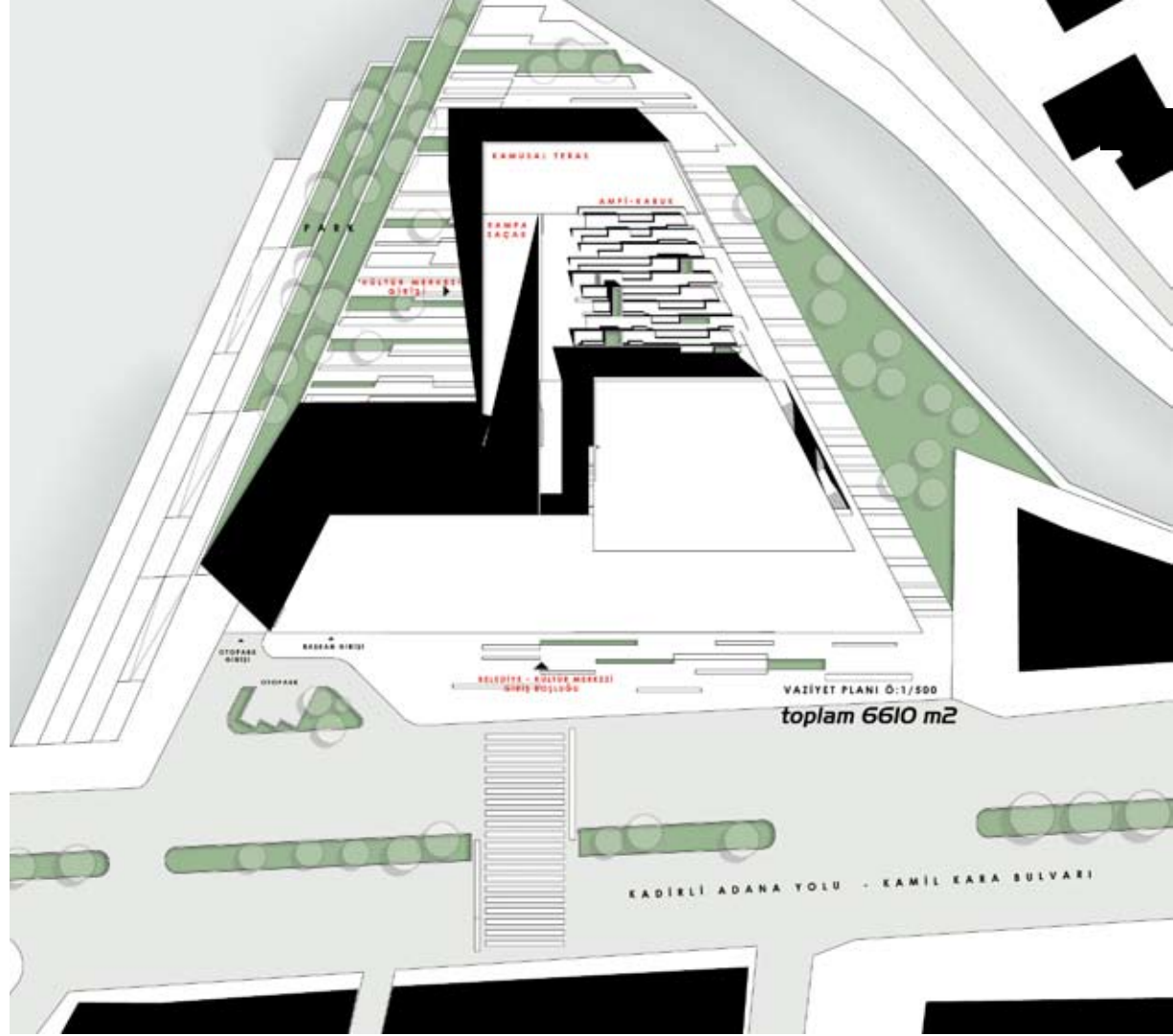
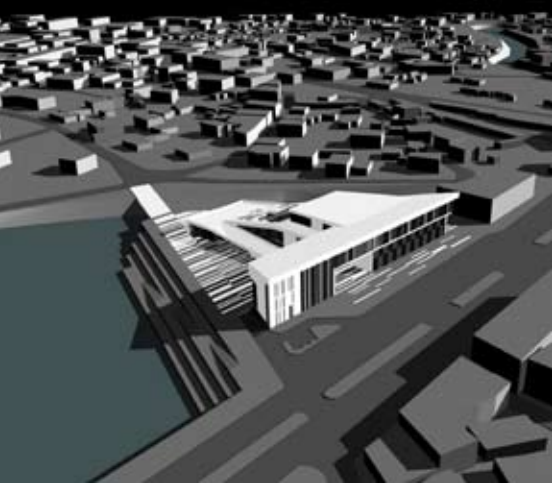
Evrin İşlek: Biz, genç mimarlara yarışmalara katılmalarını öneriyoruz. Yarışma süreci biz mimarlara farklı yapılar üzerine çalışma fırsatı sağlıyor. Tasarımda özgürlük sağlıyor.

Abdullah Erdoğan: Ben her şeye rağmen yarışmadan önceki tasarım sürecini daha çok seviyorum. Daha özgürsünüz. Tasarım deneyimini bu süreçte ediniyorsunuz.

İbrahim Çelik: Birinci olmak kolay değil. Yarışmaya birinci olmak, derece yapmak için girilmeli. Yarışmalarda genç olmak bir avantaj çünkü tasarımda bizi sınırlayan bir şey yok.

**Kadirli Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür
Merkezi Yarışma Birincisi**

Müellifler : Deniz Dokgöz (Y. Mimar) DEÜ
Ferhat Hacılibeyoğlu (Y. Mimar)
DEÜ, Orhan Ersan (Y. Mimar) DEÜ
Yardımcılar : Turgut Şakiroğlu (Mim. Öğr.) DEÜ
Ethem Tatar (İnş.Müh.) YTÜ
Necdet Tunalı (Mak. Müh.) DEÜ
Süleyman Tatar (Elk. Müh.) YTÜ



115 Bin nüfuslu Kadirli İlçesi tarihinde Belediye'nin ilk kez düzenlediği "Hizmet Binası ve Kültür Merkezi" yarışması yoğun bir katılıma sahne oldu. Değerlendirme sürecinin öyküsünü yarışma raportörlerinden Akif Yılmaz aktarıyor.



İlçenin yakın tarihinde kaydedilen ikinci proje yarışması olan yarışma, hem Kadirli halkı ve Belediye yetkilileri için hem de jüri üyeleri ve raportörlük için ilginç deneyimlere sahne oldu. Projelerin son teslim tarihi olan 23 Ekim'de 138 proje teslim alındı. Sergi salonu olmayan Kadirli'de 138 proje ve maketi sergilemek, gerçekten zorlu bir sorundu. Kadirli'de sergi salonu yoktu ama düğün salonları vardı. Rekor proje katılımını görünce, ani bir kararla Belediyeye ait Sülemiş Sosyal Tesis'i'nde sergi çalışmalarına başlandı. Ancak yetkililerin atladığı bir sorun vardı: Jüri çalışması için ayrılan zamana iki de düğün randevusu alınmıştı ve iptali imkansızdı. Birbiriyle ilişkili iki ayrı salonda hazırlanan proje sergisi 24 Ekim cumartesi günü toplanan jüriye sunuldu. Ortak bir kararla verimli bir çalışma yapılamayacağı kanaatinde birleşen Jüri, serginin bir an önce başka bir yerde hazırlanmasını talep etti. Bunun üzerine Belediye yetkilileri Kadın Faaliyetleri Merkezi'ni Jüri çalışmalarına açtı. Salon sorunu hallolmuştu ama bizi bekleyen yeni sorunlar vardı:Yedek jüri üyelerinden bir eksik ile başlayan toplantıda Jüri Başkanı Hakkı Önel yoğun programı sebebi ile jüri çalışmalarına katılamayacağını belirterek istifa etmek istediğini bildirdi. Jüri üyeleri bu durumdan hoşnut olmadılar ve uzun süren bir tartışma sürecinden sonra Hakkı Bey'in istifası kabul edildi. Yerine yedek üye Gülerteran Akyüzlüer atandı. Asli jüri üyeleri ortak bir karar ile Semra Uygur'u oybirliği ile yeni başkan olarak seçti ve jüri düğün salonunda çalışmasına başladı. Saat 20.00'i gösterdiğinde jüri ilk etap çalışmasına ara verdi ve biz raportörler açısından yeni sergi mekanını hazırlamak üzere hummalı bir çalışma başladı. Gece yarısı sergiyi taşıdığımız Kadın Faaliyetleri Merkezi'nde, Jürinin de memnun kalacağı bir sergi düzeni oluşturulabilmişti. 25 Ekim Pazar sabahı jüri -yeni salonundan memnun-değerlendirmeye başlayacakken, bu sefer de asli üyelerden İsmail Hakkı Çağatay'ın (telefonla) o günkü çalışmalara katılamayacağını bildirmesi yeni bir sorunu gündeme getirdi. Çünkü yönetmelik gereği çalışmalara başlayan jüri üyesi "ara vermeden" devam etmek zorundadır. Aksi halde istifa ederek yerine yedek üyelerden birinin

atanması gerekir. Gereği düşünüldü ve 2. yedek üye Haluk Kara asli jüri üyesi oldu. Artık jüri bütün sorunları geride bırakarak asli görevine, yani projelere konsantre olmaya başlayabilirdi. Sabah erken saatlerde belediye meydanındaki kahvehanede "ince belliden" çay ve ballı kaymak ziyafetinin ardından hoş tartışmaların yaşandığı, eleştirilerin ardı arkasının kesilmediği, saatlerce salondan çıkmaksızın zevkle çalışılabilen bir ortam oluşmuştu. 26 ekim günü bir telefon geldi. Yarışmacılardan biri projesinin teslim alınıp alınmadığını soruyordu. Proje gelenler arasında değildi. Sonunda anlaşıldı ki kargo firması projeyi adrese zamanında teslim edememişti. Acı bir durum... O kadar uğraşı, bir ihmalle boşa gitmişti: Jüriye durum açıklandı ve yönetmelikte yazılı olan yapıldı, proje yarışma dışı bırakıldı. 28 Ekim sabahına gelindiğinde, elemeler sonrası 19 proje kalmıştı. Jüri 4. elemeye kalan projelerin maketlerini bir arada görmek istedi. Sonrası sessiz ve düşünceli bir ortam. Fırtına öncesi sessizlik... Ve bir süre sonra fırtına koptu: Her jüri üyesi benimsediği projeyi hararetle savunuyordu. Birbirlerine projelerin iyi ve kötü yönlerini anlatıyorlardı. Saatler öğle zamanını gösterdiğinde artık fırtına dinmişti ve 5 kişinin de ortak bir birincisi vardı. Bir keyif çayını herkes hak etmişti. Öğle yemeği öncesinde "sıcığı sıcakına" raporlar hazırlanmalıydı. Yine ortam toz duman oldu. Bu kez maketler yerine üzerine notlar iliştirilmiş müsvette kağıtlar havalarda uçuşuyordu. Hava karardığında raporlar da tamamlanmıştı. Jüri üyelerinin gergin ve stresli yüz ifadeleri yerini mutluluğa ve huzura bıraktı. Ve en heyecanlı an: Jüri tutanakları imzalamış ve Belediye Başkanı Dr. Ömer Tarhan'ı, dereceye giren projeleri sunmak üzere davet etmişti. İlk kez böyle bir deneyim yaşamakta olan belediye yetkililerine ve Ömer Bey'e yapılan sunum ile birlikte bir süre sonra asık yüzler tebessüm etmeye başladı.

Akif Yılmaz Mimar / Yarışma Raportörü

Gerflor

UTT

U.T.T. İnşaat ve Dekorasyon Mlz.San.Tic.Ltd.Şti.

Uğur Mumcu Cad. No.97/9 06700 G.O.P. / ANKARA

Tel: +90 312 446 1635 - 446 1655 Fax: +90 312 446 8779

Hayat ışıkla başlar,
ışık girdiği her mekana
hayat katar...



İskandinav tasarımı ile birleşen doğal malzeme,
kolay kullanım, güvenilir ürünler ve daha fazlası...
VELUX, gün ışığının farklı şekillerde kullanımını
sağlayarak tasarladığınız mekanlara yaratıcı
çözümler sunar.

Doğal ışık ve havalandırmanın vazgeçilmez bir
standart olduğu kanısındaysanız size tahmin
ettiğinizden daha yakınız...

www.velux.com.tr
(216) 302 54 10

VELUX®

Çatı pencereleri

GÜNIŞIĞI ÜZERİNDEN

MODERN MİMARLIK OKUMALARI

Rotterdam, son yıllarda dünya mimarlığına yön veren önemli merkezlerden biri haline gelen Hollanda'nın "mimari başkenti" sayılabilir. Ülkenin zengin mimari birikimini, iddialı bir yapıyla Rotterdam'a alan Hükümetin tercihi, rotayı Amsterdam'dan Rotterdam'a çevirdi. Kent yönetimleri de yıllardır kente "korunacak eski kent" statüsü yerine "Avrupa'nın modern merkezi" vizyonu ile bakınca çağdaş mimarinin birçok örneğiyle bezeli bir kentle karşılaşırız.

Vedat Tokyay Mimar

Günişığı Sempozyumu'nun açılış kokteyli Hollanda Mimarlık Enstitüsü (NAI) yapısının amfisinde yapıldı. Böylesine donanımlı bir kurumun Hollandalı mimarlara ve evrensel anlamda mimarlık mesleğine hasredilmesi, sempozyuma katılan biz Türk mimarları için oldukça etkileyiciydi. Sınırlı yarışma ile elde edilen bu yapının tasarımı J. M.J. Coenen'e ait. 1993 yılında tamamlanmış olan yapının Rotterdam'da yapılmasını sağlayan konsorsiyum, Hollanda Mimarlığı Dokümantasyon Merkezi ve Mimarlık Müzesi Vakfı'ndan oluşuyor. Coenen'in tasarımı, üç ana işlevin, (dokümantasyon & arşiv, sergi ve ofis) mimari kitle düzenindeki ilişkilerinden ve geriliminden oluşuyor. Üç işlevi bir araya getiren gölet, doğal bir peyzaj sağladığı gibi, hem suyun üzerinde sergileme olanağı sunuyor, hem de kitlelerin dinamik ilişkilerinin algılanmasını sağlıyor. Arşivde, Hollanda mimarisinin, ortaçağa kadar uzanan tüm dokümantasyonunu izlemek, araştırmalarda ve eğitimde yararlanmak mümkün. Tuğla kaplı sergi kitlesinin hemen yanında yer alan yüksek ve camlı ofis kitlesi, giriş holünü, büroları, toplantı salonlarını ve kitaplığı içeriyor. Cam gövdesini dıştan sararak gölete ulaşan çelik pergolalar, bu bölümün, yapının ana kitlesi olduğunu ifade ediyor. Bu kitleye göleti geçen bir ahşap köprü ile ulaşıyoruz. Bu kitlenin içinde, gölet ve parka bakan saydam bir oditoryum, mimarlıkla ilgili yayınların yer aldığı bir kitaplık, toplantı salonları, ofis mekanları ve alt katında gölete açılan bir kafeterya yer alıyor.

01



01/ Sergi Binası ve Ofis Binası
02/ Arşiv Binası

02





03

Soru1: Mimarlık tarihi yaklaşık 9000 yıl öncesine dayanan ülkemizde, neden bir “Türkiye Mimarlık Enstitüsü” yok?

Velux firmasının düzenlediği “Güneşli ve Mimarlık” Sempozyumu, 13 -14 Mayıs 2009 tarihinde, Hollanda’nın Rotterdam kentinde yer alan Van Nelle Tasarım Fabrikasında gerçekleştirildi. Dünyanın her yanından gelen mimar, aydınlatma tasarımcısı, bilim adamı, sanayici... gibi meslek gruplarından 225 katılımcı, iki gün boyunca, insan sağlığı, hastane, ofis, fabrika, ev gibi mekânların tasarımı ile kentsel çevre, insan sağlığı, enerji, sürdürülebilirlik, ‘kamu düzenleyici rolü’ gibi konuların tümünü güneşli temelinde tartışılar. 20 konuşmacı, 3 workshop ve “Hollanda Işığı” isimli bir film gösterisinden oluşan sempozyum, son yıllarda yapılan bilimsel çalışmalar ve mimari tasarımlar ışığında, çok farklı işlevlere sahip olduğu anlaşılan güneşli’nin çağdaş rolü konusunda uluslararası farkındalığın artmasını, bilimsel alışverişin yapılmasını ve tek bir hastane odasından bütün bir kent planına yayılan tüm mekansal tasarım disiplinlerin güneşli temelli bilimsel verilerden beslenmelerini amaçlıyordu.

UNESCO Dünya Kültür Mirası listesinde yer alan Van Nelle Fabrikası, 1925-1931 yıllarında tütün, çay, kahve işleme tesisi olarak inşa edilmiş. Fabrika 90’ların ortasında kapatılmış ve 1998 yılında mimar Wessel de Jonge tarafından yapılan renovasyon çalışmaları sonucunda çok amaçlı bir “tasarım fabrikası”na dönüşmüş. Bauhaus dönemi-

ni yansıtan mimarisinde, geniş cam yüzeyler, iç mekânlarda kirintisiz saydam bir strüktür ve yapıların arasındaki sokağa damgasını vuran cam köprüler var. Ne mutlu ki, Van Nelle kompleksi, restorasyondan sonra mimarlık ve tasarım bürolarına mekân oluyor ve değişik yapılarında, bu tür sempozyum, sinema ve sergiler düzenlenebiliyor.

Güneşli Sempozyumu: Sempozyum kapsamında, güneşli’nin, insanın biyolojik ve besinsel gelişimindeki yeri (circadian) günlük yaşam saatinin/döngüsünün sürdürülmesindeki yaşamsal işlevi, bu işleve dair metrik ölçümleme sistemleri, hastane mekânlarında güneşli kullanımıyla elde edilen psikolojik destek ve bu desteğin sosyo-psikolojik ölçümleri, güneşli’nin ofis mekânlarında kullanım biçimleri, yüksek yapıların ışık görmeyen orta boşluklarına ışığın yönlendirilmesinin teknikleri ve araçları, genel olarak yapılara güneşli girişinde kullanılan yandan aydınlatma ve tepeden aydınlatma tekniklerinin kıyaslanmaları; bu işlevlerin metrik ölçümleme sonuçları ile enstrümantal analizleri; mimarlık eğitiminde güneşli ve sürdürülebilirlik konuları; güneşli ve Modernist mimarlığın kavramsal ilişkileri, güneşli kullanımına dönük sınırlayıcı ve yönlendirici AB yönetmeliklerindeki gelişmeler, Mimarlıkta sürdürülebilirliğin Güneşli ile ilişkileri, Güneşli’nin verimli kullanımı ile enerji kazanımının koşutlukları yer almıştır.

Foster+Partners firması adına konuşan Paul Kalkhoven , özellikle çok geniş ve yüksek kamu yapılarında (havalimanları, tren istasyon-

04



06

05



- 03/ Van Nelle saydam yaya köprüler
- 04/ Van Nelle Tasarım Fabrikası
- 05/ Van Nelle Tasarım fabrikası iç mekan
- 06/ Van Nelle Tasarım Fabrikasında bir mimarlık işliği





ları, metro, meclis salonu, kent merkezleri vb) günışığının tepeden getirilmesi ile doğal ışık ve doğal havanın kullanılması konularını işledi. Gün-ışığının değişimini veri kaydeden bilgisayar teknikleriyle tasarlanan yeni çatı ışıklıkları ile hedeflenen ana temalar, iç mekâna yeterli miktarda aydınlanmasının yanı sıra, günışığının aşağıya süzölmüş olarak iletilmesi, mekânda günışığının yaratacağı aşırı ısınmanın ve parlamanın engellenmesi, iç mekânda oluşan sıcak ve kirli havanın dışa atılması ve günışığından enerji elde edilmesi gibi konulardır. Ayrıca, iç mekânın çatıdan gelen günışığı ile aydınlanması ile kamusal mekânda bir kent meydanındaki gibi toplumsal bir araya gelebilme ortamı da hazırlanmış olabilmektedir.

Aynı konuda bir konuşma yapan James Carpenter , iç mekânlara veya kentin sokaklarına günışığının normal yollardan iletiminde zorluklar yaşanan durumlarda kullanılmak üzere cam prizma panel, heliostatlar veya tüp cam boru sistemlerin yardımıyla ışığın yönetiminin önemini vurguladı. New York 7. Dünya Ticaret Merkezi yapısı örneğinde, yüksek yapıların günışığının girmesini engellediği sokaklarda, cam cephenin önündeki yansıtıcı düşey alüminyum prizmatik panellerle, günışığının yapının en üstünden sokağa kadar iletebileceğini kanıtlıyordu. Mekânlarda enerji verimliliğinin sağlanmasında günışığı çözümleri konusunu tartışan Wilfried Pohl , en önemli ilkelerin, yapının değişik düzlemlerinde (dış cephe, tavan, çatı) mimari tasarım araçlarını kullanarak “günışığını yapının en derin noktalarına kadar iletebilmesi, bu şekilde yapay aydınlatma ve tesisat gereksinimlerinin azaltılması”; “yazın güneş sıcaklığının mekânlara girişinin azaltılması, kışın ise güneş sıcaklığından yararlanılması, böylece yazın soğutma, kışın ise ısınma giderlerinin azaltılması” olduğunu vurguladı.

Tepe ışıklıkları ile duvardan pencere/cephe tipi yanal ışıklıkların kıyaslamasını yapan Lisa Hescong , analizler sonucunda “gerçekleşen enerji kazanım oranı” parametresi kullanıldığında, çatı ışıklıklarında %98, yanal ışıklıklarda ise %50 oranının elde edildiğini anlattı. Lisa Hescong, enerji kazanımının günışığı aracı ile yapılabilmesi için, özellikle kamusal kapalı mekânlarda foto kontrol sistemlerinin tepe ışıklıklarına, pencerelere ve cephe sistemlerine yerleştirilmesinin, pencere ve cephelerin büyüklüklerinin, güneşe göre konumlanmalarının, ışık elde eden boşlukların iç mekâna göre açılarının ve yükseklik seçimlerinin, ısınmaya karşı kullanılan güneş kırıcı, cam cinslerinin, iç mekânda kullanılan doku ve renk özelliklerinin vb. seçimindeki rasyonelliğin çok büyük önem kazandığını ifade etmektedir.

Soru2: Neden “Yapılarda Günışığı kullanımını” düzenleyen bir Kamu yönetmeliği yok?

Neden İmar yasası ve Yönetmeliklerinde pencerelerle ilgili (tümüyle yanlış ve çağdışı olan) ilgili madde, sadece 100 sözcükten ibaret? Bu iş bu kadar basit olabilir mi?

Bu konu serbest mimarları ne kadar ilgilendiriyor ve bu konulara ait bilgileri ne düzeydedir?

ROTTERDAM MODERN MİMARLIĞINI NE KADAR BİLİYORUZ?

Rotterdam Liman kıyısı gözlemleri:

Sempozyumun ilk akşamında, Rotterdam Modern Mimarlığını suyun üzerinde keşfetmeye başladık. Daha sonra da karadaki yürüyüşlerimizle destekledik. Tekne ile yola çıktığımızda ilk karşımıza çıkan Van Berkel’in Erasmus Köprüsü, 1996 yılında inşa edilmiş. (resim 3) Asma Köprü’nün formunda, Liman’da çalışan büyük vinçlerden esinlenmeler görmemek olanaksız gibi... Köprüden laf açılmışken karşımıza bir köprü yapı daha çıkıyor. JHF Mimarlık grubunun tasarladığı bu yapıya verilen isim Bruggebouw (Köprü) ve Unilever grubunun genel müdürlüğünü barındırıyor. Tasarıma ilginçliğini veren ana unsur, Rotterdam’ın eski Liman kıyısında yer alan bu tarihi tuğla fabrika ile genel müdürlüğün aynı işletmenin parçaları olmaları ve Bruggebouw’un tarihi fabrika yapılarının üstünden geçip, eski ile yeniye, geçmiş ile geleceği birbirine bağlayan bir köprü olmasında yatmaktadır.



07



08



09



11



12



- 07/ Alta Unilever fabrikası, üstte Genel Müdürlüğü
- 08/ Telekom binası- Renzo Piano
- 09/
- 10/ Rotterdam su kıyısında bir konut sitesi
- 11/ Suyun kıyısında Eğrisel cam kabuklu Ofis yapıları
- 12/ Kunsthal Amfi
- 13/ Sağda Montevideo Konut sitesi, solda Dünya Liman Merkezi, ortada Hollanda Amerika Oteli



13



10



124 mt yüksekliğindeki Dünya Liman Merkezi ile Montevideo Konut Bloku, aralarına Liman'ın tarihini yansıtan tarihi bir yapıyı, Hollanda-Amerika Birliği binasını almışlar. J. Müller tarafından 1920 tarihinde tamamlanan, Art Nouveau motifleri olan bu tarihi yapı, uzun yıllar uluslar arası bir nakliye birliğinin merkezi olarak yaşamını sürdürürken, 1992 yılından itibaren Hotel New York işlevine bürünmüş.

Norman Foster'ın tasarladığı Dünya Liman Merkezi(2000), Liman yönetim ofislerini ve afet yönetim merkezini barındırıyor. F.M.J.Houben tarafından tasarlanan Montevideo Konut Bloku ise,192 konut birimini, 6000 m2 ofis alanını, 1900 m2 alışveriş birimini, sağlık ve kür merkezlerini ve restoran, kafe türü mekanları barındırıyor. Liman bölgesini gezerken, ilginç bir geometrik form ve dokuya sahip, cesur konsoluyla yüksek katlı başka bir ofis yapısıyla karşılaşırız.

Renzo Piano, Amsterdam eski liman bölgesinde deniz üzerinde yaptığı Nemo'dan çok farklı bir yapıyla karşımızda. Altı derecelik açıyla Piza kulesine benzer eğiklikte olan KPN Telekom Ofis binasına ilk kez dikkati çeken büyük çelik boru, hem taşıma sisteminin bir parçası hem de Erasmus Köprüsünün çelik kablolarıyla bir imge bütünlüğü oluşturuyor. Dış kabuktan ayrılmış cam cephe, şirketin amacına uygun biçimde dev bir billboard işlevini görüyor. Liman kıyısında gördüğümüz son ilginç ve iddialı ofis yapısı da, Limana eğrisel bir cephe ile bakan dört kitleden oluşmuş bir Ofis yapıları dizisi. Liman kıyısında farklı özelliklerde modern konut yapıları da var. Yapılar arasında genel bir ortaklık ararsak, tuğla doku ile konut kimliğinin bütünleştirilmesi, yapıların çıkmalar ve balkonlarla Limana yönelme arzusunun yapının tüm dolu-boş dengesinde hissedilmesidir.

Soru 3: Üç yönü sularla kaplı cennet ülkemizde, Modern mimarlık ve Kent planlama pratiğinde, su kıyısında olmaya dair kayda değer tasarım referansları görebiliyor musunuz?

Rotterdam Kara gözlemleri:

Bence Rotterdam'ın en önemli yapısı Kunsthal.

Koolhaas'ın 1992 yılında tamamladığı bu Sanat merkezi Müze Parkında ve Doğa Müzesine komşu. Bir bölümünde geçici sergileri, diğer bölümünde ise toplantı salonu, kitaplık ve kafeteryayı barındıran bu kompleks, mimarlık diline değgin bir dizi yeni ve cesur eşikleri tasarım sürecinde kullanmış. En önemlisi tasarımda kullandığı saydamlık araçları sayesinde bir dizi modern işlevi mekânsal ölçekte değiştirebilmeyi başarabilmiş.

Saydam sahne, sokaktan geçenler için de geçirgen olabildiği gibi, sergileme mekânlarının birbirlerine geçişlerinde kullanılan saydam dil ve büyük sergi salonu ile ana yolun karşısındaki tarihi doku arasında kurulan saydam diyalog çok etkileyici.

Hollanda mimarisinin konut konusunda oldukça avangard açılımları var.

1938'de V. Baas tarafından tasarlanan Beyaz Villa, şimdi Chabotmuseum isimli bir müze.

Bu yapıda, çağdaş Mendelsohn'un kıvrak köşelerini duymamak olanaksız. Ayrıca, Modern mimarlığın ilk dönemlerine ait ikonsal değerleri- yuvarlak balkon, serbest plan, asimetri, düz çatı, çatı bahçesi- bu yapıda berrak biçimde görüyoruz.

1984'de, P. Blom'un tasarladığı Küp Evleri, prizmayı bozmak yerine döndürmeyi denemiş. Böylece, prizmanın düzlemlerinin döndürülmesiyle konut yaşamına farklı mekânsal öneriler sunduğu gibi, kentsel çevreyi de değiştirmeyi başarabilmiş.

1990'da, Mecanoo tarafından tasarlanan 97 birimlik Woningbouw konut sitesi, pilotisleriyle kentsel yaşama katılan ve kütle düzenlemesinde kullandığı farklı dolu-boş teknikleriyle ilginç mekânlar oluşturan bir yapı. Mecanoo'nun mekânsal/kütlesel düzenlemelerle harmonik ilerleyen bir malzeme/teknik anlayışı var. 1938'de Baas'ın yaptığı, beyaz yalın bir dokudan oluşan



14

15



16



17



18

Beyaz Villa'dan farklı olarak, buradaki dış duvarlarda brüt beton, çinko, seramik ve sıva-boyalı dokular görüyoruz. Pencere uzun cephede gri demir doğrama iken, yuvarlak ön cephede ahşap doğramaya dönüşebilmiş. 38'lerin Beyaz Villa'sıyla benzerlikleri de gözlemlemekteyiz: Yuvarlak kitleler, bant pencereler ve düz çatısıyla modern gelenek sürdürülüyor. Sadece bu iki binada değil, Rotterdam'ın bütününde gözlemlediğimiz bu benzerlikler, Modern Mimarlığın Rotterdam'da bir iz sürerek ilerlediğini gösteriyor. Miras kuşaktan kuşağa aktarılıyor.

Soru 4: Hollanda'nın kültürel mirasıyla kıyaslanmayacak kadar büyük olan "Anadolu Geleneksel ve Modern Mimarlık Pratiğine ait Kültürel Miras'ı", kuşaktan kuşağa geçirerek büyütebiliyor muyuz?

Hollandalıların dışa dönük yaşamları Kentsel çevrelerine de yansımış.

Kentsel çevrenin gelişiminde, kuşkusuz, su kıyısında yaşamları, çalışmaları ve eğlenmelerinin büyük önemi var. Ancak Hollanda'nın bir günışığı kenti olduğunu, Dutch Light denilen olgunun özellikle resim ve heykeldeki önemini de anımsayalım. Tüm bunlar, Rotterdam kanal kıyılarındaki heykellere yansıyor. Diğer Avrupa kentlerindeki gibi, merkezdeki meydanını çevresinde gelişim anlayışına kesinlikle rastlayamayız Rotterdam'da. Çünkü bu kentin morfolojik egemenliğini eline geçiren ana unsur, yıllardan beri su kıyısı ve kanallar olagelmıştır. İşte tüm bu unsurlardır ki, Rotterdam'da âdemi merkezîyetçiliği ve demokratik yaşam kültürünü geliştirmiş; kentin tümüne yayılmış meydanlar, kanallar, plazalar, yaya sokakları, su üstü meydanları olan marinalar ve Parklar oluşmuştur. Asimetrik formlarda suyun çevresinde gelişen böylesi bir çevrede, insanların kentsel örüntüyü saydam ve anlaşılabilir biçimlerde algılamaları daha mümkün hale geliyor.

Rotterdam'a her gidişimde başka bir şey öğreniyorum. Hem sürekli gelişen hem de geleneksel kültür mirasında sakladığı değerleri kıskançlıkla koruyan bu kentte yaşamının, insana verdiği manevi değerlerin başında saydamlık, iletişim, özgürce ve demokratik yaşam kültürü, sanatsal üretim ve doğayı sürdürülebilir iradesi olduğunu görmemek olanaksız. Mimarlık zaten bunları başarabilmek değil midir?

Soru 5: Başarılı Eskişehir örneğini dışarıda tutarsak; İstanbul, İzmir, Antalya vb. gibi su kıyısı kentlerinde, (küçük istisnalar dışında) neden kentsel doku, suyla ilgili morfolojik temellerini izleyemiyor? Hollanda'dan çok daha dışadönük bir kültür olan Akdeniz kültürünün insanları neden sırtlarını denize dönüyorlar?

- 14/ Küp evler ve iç avlu
- 15/ Beyaz Villa- Chabot Museum
- 16/ Rotterdam'da doğa manzaraları
- 17/ Bank tasarımı meydanın kullanım sıklığına göre şekillenmiş
- 18/ Rotterdam'ın en sevilen meydanı



serbest.MİMAR Magazine - Issue 04/December 2009

SUMMARY

In the last issue of the year 2009, despite challenging economic crisis conditions we go through, we decided to give place to many projects and issues, sustaining quality concept in architecture. We open the issue with “desktop” section and a selection of projects on offices, hospitals, houses, hotels, shopping malls etc., and projects, whose design has not been completed yet. Whereas we compiled and documented the good news, which boosted our morale stepping into the year 2010, in the section “good things”: success of Güray-Sunay Erdem, ranking the first in International Reykjavik Port Contest; through Beşiktaş Fish Market, published in Architektur Aktuell (architecture: Gökhan Avcioğlu), a successful assessment on Turkey-EU relations; third place awarded to Nimet Aydın and his team in international Ramses Square Contest; 2009 Europe&Africa Immovable Property Awards within the scope of which Emre Arolat team was granted 4 awards; Cityscape Dubai 2009 Immovable Property Awards where Tabanlıoğlu and Öncüoğlu teams were granted awards; the story of NTV Documentary “Long Live Architecture”, prepared by İstanbul SMD; İzmir Adnan Menderes Airport, granted Environment Friendly Airport Award of 2009 and exhibitions of TH-IDİL and Cafer Bozkurt teams and the new awarded Hal building of Bursa are the issues, handled in this section.

In the section “Law” touching on intellectual property rights, lawyer Kemal Vuraldoğan explains the ways, which should be followed by architectures, on sample decisions, taken in terms of penalized projects, which are issue of plagiarism. Architecture Erdoğan Elmas tells about what the previous Eximbank, the new General Directorate of Foundations in Kızılay, went through; transformation of a quality public building into a counterfeit historical structure as a result of an extremely bad copyright infringement.

We open “the Profile” section in this issue, where we will give place to comprehensive interviews related to our colleagues, which had been granted “the Architecture Award”, having been granted by TSMD since 2000; however in terms of which no opportunity to be published was in question, with Erkut Şahinbaş, the holder of TSMD Architecture Award of the term 2000-2002..

Whereas in the section, where we promote new and prominent structures in Turkey, we render information on the new “Center for Contemporary Arts and Fine Arts Gallery” and “Water and Waste Water Administrative Building” of Antalya.

We evaluate processes of Bitlis and Denizli government offices, and Kadirli Municipality Service Building and Culture Center contests, which were concluded in previous months, and which took place in different media organs, from the perspective of awarded architectures and in the “contests” section with stories of jury works.

Whereas in the section, “We were there”, we go through contemporary products and provincial development sites of Rotterdam city from the perspective of Vedat Toktay. With best New Year wishes..

Журнал «Свободный архитектор» издание 04\Декабрь 2009

СОДЕРЖАНИЕ

В этом последнем издании 2009 года, несмотря на трудные условия экономического кризиса, мы выбрали продолжение поиска качества в архитектуре в многообразии проектов и эта тема занимает актуальное место на страницах журнала. В выбранном порядке начинаем ознакомление читателей с совсем недавно завершёнными проектами в главе «на рабочем столе» по таким разделам как офисный центр, больницы, жилой комплекс, торговый центр и другие. Входя в 2010 год, мы собрали порадовавшие нас события и в главе «много хорошего» расскажем вам об этом: успех Гюрай-Сунай Ердём и получение первого приза на международном конкурсе проектов порта в г.Рейкьявике, публикация в «Актуальной Архитектуре» Бешикташ Балык Пазары (архитектура Гёкхан Авджиоглу), получившая хорошую оценку касательно отношений Турции и Евросоюза, получение третьей премии на международном конкурсе проектов «Рамсес Мейданы» группой архитекторов во главе с Нимет Айдын, получение в 2009 году четырех наград премии «Недвижимость Европы и Африки» группой архитекторов Емре Аролат, получение награды «Ситискейп Дубай 2009» группой архитекторов Табанлыогу и Онучогу, вышедшая на канале NTV программа «Да здравствует Архитектура» подготовленная «Обществом свободных архитекторов Стамбула», получивший награду «Экологически чистый аэропорт 2009» Аднан Мендерес Аэропорт в Измире, выставки TH-IDİL и Джафер Бозкурт а также отмеченный наградой новый Крытый рынок в г.Бурса. Таковы основные темы этого раздела.

В разделе «право» освещается тема авторских прав. Адвокат Кемаль Вуралдоган рассказывает о присвоении авторских прав на проект и на примере объясняет какие последствия могут ожидать, а также каковы пути решения этого непростого вопроса. О проблемах, возникших в связи признанием поддельной исторической ценности общественного здания прежнего Эксим банка (новое управление Вакиф Генель Мюдюрлю), находящегося в районе Кызылай, возвращаясь к этой теме, рассказывает один из архитекторов Эрдоан Элмаз.

С 2000 года со стороны TSMD вручается «Архитектурная премия». Однако эта тема не была освещена в журнале с того времени и рассказ о ее лауреатах впервые мы начнем с периода 2000-2002 гг и обладателя этой премии Эркута Шахинбаша в разделе «профиль» данного издания.

Строительство новых и важных для Турции, и наряду с этим вызывающих большое внимание сооружений, такими как Культурный Центр и Галерея Изыщных Искусств в г.Анкаре, а также здание Управления водными ресурсами в г.Анталья также нашло свое отражение в нашем журнале.

За прошедшие месяцы завершились конкурсы на проектирование правительственных зданий в Денизли и Битлис, а также административных зданий Кадирли Беледеси и Культурного Центра. Как проходила конкурс, о работе жюри и награжденных архитекторах подробно расскажем в разделе «конкурс».

В разделе «мы там были» Ведаг Токуай рассказывает о новинках архитектуры г.Роттердам и о развитии городской структуры.

С пожеланиями счастья в новом году.....

مجلة المعماريين الأحرار – العدد (4) / ديسمبر 2009

خلاصة

في هذا العدد الأخير لعام 2009؛ على الرغم من صعوبة الشروط التي نواجهها بسبب الأزمة الاقتصادية العالمية، إلا أننا أعزنا الإهتمام إلى العديد من المواضيع والمشاريع المستمرة في تقصي الجودة في العمارة. نستهل عدداً هذا بقسم "المقدمة" ونخبة من مشاريع المستشفيات، المسان، الفنادق، مراكز التسوق وما شابهها، وينخبة من المشاريع التي لم يكتمل تصميمها حتى الآن. من ناحية أخرى قمنا بتصنيف وتوثيق الأخبار الجيدة التي آتت عاملاً فعلاً أثناء دخولنا إلى عام 2010 في قسم "الأشياء الجيدة"؛ يتضمن هذا العدد مواضيع: نجاح جوراي – سوناي أردم في الحصول على جائزة المرتبة الأولى في مسابقة ميناء ريكيافيك الدولية؛ تقييم (المعماري: قواهان أوجي أوغلو) جميل على علاقات تراثياً – الاتحاد الأوروبي من خلال زاوية سوق اليشكتاش للسلمك المنشورة في "Architektur Aktuell"؛ جائزة الدرجة الثالثة لتعمت أيدن و فريقها في مسابقة ميدان رمسيس الدولية؛ مسابقة جوائز العقارات الأوروبية&الأفريقية 2009 التي تمكن فيها فريق عمره أرولات من الحصول على 4 جوائز فيها؛ جوائز سيتي يكوب دبي لعقارات 2009 التي تمكنت فيها فرق تيانلي أوغلو و أونجو أوغلو من الحصول على جائزة فيها؛ برنامج أن تي في الوثائقي "تعيش الهندسة المعمارية" الذي تم إعداده من طرف اسطنبول SMD؛ حصول مطار عدنان مندرس في إزمير على جائزة المطار صديق البيئة لعام 2009؛ معارض TH-IDİL و فريق جعفر بوزأورت و جائزة مبنى السوق الجديد في بورصة.

في قسم "الحقوق" الذي تم فيه البحث عن حقوق التأليف؛ قام المحامي/ آمال فورال دوغان بشرح الطرق الواجب اتباعها من قبل المعماريين من خلال قرارات مڈلية متعلقة بعقوبات تم تطبيقها على مشاريع مسروقة. يتحدث أروغان ألاماس أحد المهندسين المعماريين في بنك الإاسيم القديم في منطقة القيزلاي، عن مصير المبنى الجديد للمديرية العامة للأوقاف الذي آن ضحية تحويله من مبنى قطاع عام علالي الجودة إلى بنية تاريخية مزيفة ناتجة عن انتهاك سبب جداً لحقوق التأليف.

في هذا العدد نبدأ لأول مرة بتخصيص مكاناً لمقابلات تفصيلية عائدة إلى زملائنا الحاصلين على "جائزة العمارة" التي تم منحها منذ عام 2000 من قبل جمعية المعماريين الأتراك الأحرار، الذين لم يتسنى لهم فرصة الإعلان عنها في ذلك الوقت. و سوف نستهل هذه الزاوية بمقابلة تم إجرائها مع أروات شاهين باش صاحب جائزة جمعية المعماريين الأحرار الأتراك لدورة 2000 – 2002.

في حين أننا قمنا في القسم الذي خصصناه من أجل الإشارة إلى الأبنية الجديدة و البارزة في تراثياً، بعمل تقديم تعريفي عن "مراكز الفنون المعاصرة و معرض الفنون التشكيلية" الجديد في أنقرة و "مبنى إدارة المياه و الصرف الصحي" في أنطاليا.

نقوم في قسم "المسابقات" بتقييم المراحل التي مرت بها مسابقات المكاتب الحكومية في بيبليس و دنيزلي و مبنى الخدمات و المراكز الثقافي في بلدية قادري التي تم الحصول على نتيجتها في الأشهر الماضية و الإعلان عنها في مختلف وسائل الإعلام، من خلال تعليقات للمعماريين الحاصلين على جوائز في العمارة و فعاليات خاصة بهيئة المحلفين.

بينما قمنا في قسم "أنا هناك" بتخصيص زاوية لوجهة نظر و داد توياتي التي تحدث فيها عن المتنوع المعماري المعاصر و المناطق المدنية المتطورة الخاصة بمدينة روتردام.

مع تمنياتنا لكم بعام جديد سعيد



ABONELİK FORMU

Adı / Soyadı : _____

Mesleği : _____

Çalıştığı Kurum : _____

Görevi : _____

Unvanı : _____

Posta Adresi : _____

Posta Kodu : _____ Semt : _____ Şehir : _____

Telefon : (_____) _____ Faks : (_____) _____

E-Posta : _____ @ _____ URL : _____

☐ İlk Abonelik

☐ Abonelik Yenileme

☐ 6 aylık abonelik - 30 TL

Fatura Bilgisi ☐ Adıma fatura istiyorum ☐ Firma adına fatura istiyorum

Firma Adı : _____

Adres : _____

Vergi no : _____

Vergi Dairesi : _____

ÖDEME BİLGİLERİ

☐ Posta havalesiyle ödeme (Ödeme yaptığınız belgeyi bu form ile birlikte yollayınız).

☐ Banka havalesiyle ödeme (Ödeme yaptığınız belgeyi bu form ile birlikte yollayınız).

☐ Kredi kartı ile ödeme. ☐ Visa ☐ Master Card

Kart No:

Son Kullanma Tarihi: / İmza: _____

BANKA HESAP BİLGİLERİ

Garanti Bankası - Tunalı Hilmi Şubesi

Şube Kodu : 107

Hesap No: 629 79 12

Reklam İndeksi

ALTAY METAL	1	ÖZBEKOĞLU	52
ATEMPO	33	ÖZKUL KARO	32
CLİMA 2010	80	PALET PASTANESİ	A.K İÇİ
ÇANAKKALE SERAMİK	11	SİFONİK	53
ÇEVRE YAPI	Ö.K İÇİ	UTT GERFLOR	66
DETAŞ UYGULAMA	A.K	VELUX	67
ERAY ALÜMİNYUM	55		
GENTAŞ	10		
İSTİKBAL REGİNA	54		
MAYIS YAPI	28		
NOVA AYDINLATMA	29		

REHVA



Federation of
European Heating
and Air-conditioning
Associations



9 - 12 May, Antalya - Türkiye

WOW Hotels - Topkapı Palace



10th REHVA WORLD CONGRESS “Sustainable Energy Use in Buildings”

DAVETLİ KONUŞMACILAR

- William P. Bahnfleth, Penn State Üniversitesi, ABD
Daha Büyük İyi midir? Sürdürülebilir Çevrelerde Bölge Soğutmasının Rolü
- Kent W. Peterson, Özel Danışman, ASHRAE, ABD
A.B.D. Binalarında Sürdürülebilir Enerji Kullanımına Doğru Hareket
- Dirk Mueller, Aachen Üniversitesi, Almanya
Enerji Etkin Binalara Hesaplamalı Akışkanlar Dinamiğinin Katkıları
- Micheal Schmidt, Stuttgart Üniversitesi, Almanya
Isıtma Amaçlı Yenilenebilir Enerji Potansiyeli
- Brian Cody, Graz Teknik Üniversitesi, Avusturya
Enerjiyi Takip Eden Bina Formu
- Martin Dieryckx, Daikin Europe, Belçika
Etkin Isıtma ve Soğutma Sistemleriyle İlgili Sürdürülebilir Enerji Kullanımı, Avrupa Eğilimlerine Dayanarak Bir Üreticinin Görüşleri
- Yi Jiang, Tsinghua Üniversitesi, Çin
Klima Sistemlerinde Sıcaklık ve Nemden Bağımsız Kontrol (THIC)
- Jarek Kurnitski, Helsinki Teknik Üniversitesi, Finlandiya
Binalarda Kullanılan Elektrik ve Bölgesel Isıtma Enerjisi İçin CO2 Emisyonlarının Dikkate Alınması
- Francis Allard, La Rochelle Üniversitesi, Fransa
Doğal Havalandırma, İç Hava Kalitesinin Geliştirilmesi İçin Fırsatlar ve Sınırlar
- Jan Hensen, Eindhoven Üniversitesi, Hollanda
Binalarda Enerjinin Sürdürülebilir Kullanımı İçin Bina Performans Simülasyonları
- Hiroshi Yoshino, Tohoku Üniversitesi, Japonya
Asya Ülkelerinde Bina Ortamı ve Sürdürülebilir Enerji Kullanımı
- Eduardo B. Maldonado, Porto Üniversitesi, Portekiz
HVAC Sistemi Bulunan Binalar İçin Enerji Performans Sertifikaları
- Yuri Tabunschikov, Moskova Mimarlık Enstitüsü, Rusya
Sürdürülebilir Bina: "Mimar ve Mühendis Özel Bir Beceriye İhtiyaç Duyar mı?"



DESTEKLEYEN KURULUŞLAR



American Society of Heating,
Refrigerating and Air Conditioning Engineers



China Committee of Heating
Ventilating & Air Conditioning



European Committee of Air Heating and
Refrigeration Equipment Manufacturers



International Institute of
Refrigeration



Indian Society of Heating, Refrigerating and
Air Conditioning Engineers



International Society of
Indoor Air Quality and Climate



The Chamber of
Mechanical Engineers - Turkey



The Joint Organization of HVAC
Technology for the National Societies in
Scandinavia, Iceland and the Baltic States



Society of Air Conditioning and
Refrigeration Engineers of Korea



The Society of Heating,
Air Conditioning and Sanitary
Engineers of Japan

KONGRE PARTNERLERİ VE SPONSORLARI



İLETİŞİM BİLGİLERİ

www.clima2010.org • info@clima2010.org

ORGANİZASYON



TURKISH SOCIETY OF HVAC & SANITARY ENGINEERS
head office: bestekar sk. phone: +90 312 419 4571
çimen apartmanı no:15/2
kavaklıdere, ankara, türkiye
istanbul: itü makina fakültesi phone: +90 212 292 4062
inönü cd. no:87/4 oda:377
gümüşsuyu, istanbul, türkiye
www.ttmd.org.tr ttmd@ttmd.org.tr

KONGRE SEKRETERYASI

interium
congress • meeting • incentive

head office: sıraselviler cd. phone: +90 212 292 8808
hrisovergi apt. 10/8
taksim, istanbul, türkiye fax: +90 212 292 8807
ankara: ceyhan atıl kansu cd. phone: +90 312 221 1491
beycangoğlu iş merk. a2 blok fax: +90 312 221 1493
104/4 balgat, ankara, türkiye
www.interium.com.tr info@interium.com.tr